

**Τ.Ε.Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΘΕΜΑ:

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε.

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:

ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ:

ΠΑΠΑΔΑΚΗ ΜΑΡΙΑ - ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ευχαριστώ θερμά τον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Αντώνιο Γεωργούντζο, καθηγητή του τμήματος Χρηματοοικονομικής και Ελεγκτικής του Α.Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας, για τη συνεργασία μας. Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον κ. Ελεήμων Τηλιγάδα, Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Υ.Π.Ε.Κ.Α.), για τις πληροφορίες και το χρόνο που αφιέρωσε σε μένα.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένειά μου για την αμέριστη ηθική υποστήριξη και συμπαράσταση καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών μου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος.....	5
Εισαγωγή.....	6
Κεφάλαιο 1^ο	
Εισαγωγή στην ανάλυση χρηματοοικονομικών καταστάσεων	7
1.1 Γενική θεώρηση της χρηματοοικονομικής ανάλυσης	7
1.2 Βασικές κατηγορίες και σκοποί ενδιαφερόμενων	8
1.2.1 Σκοπιμότητα επενδυτών – μετόχων	8
1.2.2 Σκοπιμότητα δανειστών	8
1.2.3 Σκοπιμότητα της διοίκησης της επιχείρησης	9
1.2.4 Σκοπιμότητα των ελεγκτών λογιστικών καταστάσεων	9
1.2.5 Σκοπιμότητα των αναλυτών σε περιπτώσεις εξαγορών ή συγχωνεύσεων ...	10
1.2.6 Σκοπιμότητα των λοιπών ομάδων ενδιαφερόμενων	10
1.3 Είδη ανάλυσης	10
1.3.1 Εσωτερική ανάλυση	10
1.3.2 Εξωτερική ανάλυση	11
1.3.3 Διαχωρισμός των αναλύσεων	12
1.4 Μέθοδοι ανάλυσης	12
1.4.1 Κάθετη ανάλυση ή καταστάσεις κοινού μεγέθους	12
1.4.2 Οριζόντια ανάλυση ή συγκριτικές οικονομικές καταστάσεις	13
1.4.3 Ανάλυση με αριθμοδείκτες τάσης ή χρηματοοικονομικές καταστάσεις τάσης..	14
1.4.4 Ανάλυση με χρήση αριθμοδεικτών	14
1.5 Έννοια και σκοπός των αριθμοδεικτών	15
1.6 Κατηγορίες αριθμοδεικτών	15
1.6.1 Αριθμοδείκτες δομής ενεργητικού	16
1.6.2 Αριθμοδείκτες ρευστότητας	16
1.6.3 Αριθμοδείκτες δραστηριότητας	17
1.6.4 Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας	17
1.6.5 Αριθμοδείκτες διάρθρωσης κεφαλαίων και βιωσιμότητας	17
1.6.6 Αριθμοδείκτες επενδύσεων	18
Κεφάλαιο 2^ο	
Η Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας (ΕΥΔΑΠ)	19
2.1 Παρουσίαση της εταιρείας	19
2.1.1 Ιστορικό – Σύσταση	19
2.1.2 Εταιρικοί σκοποί	20
2.1.3 Προοπτικές της ΕΥΔΑΠ	20
2.2 Εταιρική διακυβέρνηση	21
2.2.1 Διοικητικό Συμβούλιο: Σύσταση και λειτουργία	21
2.2.2 Εσωτερικός έλεγχος και Επιτροπή Ελέγχου	22
2.3 Μετοχική σύνθεση	23
Κεφάλαιο 3^ο	
Ανάλυση χρηματοοικονομικών καταστάσεων της ΕΥΔΑΠ	24
3.1 Καταστάσεις οικονομικής θέσης και λογαριασμού χρήσης	24
3.1.1 Συμπεράσματα από τις οικονομικές καταστάσεις	25
3.2 Καταστάσεις κοινού μεγέθους οικονομικής θέσης και αποτελεσμάτων χρήσης..	27
3.2.1 Ανάλυση καταστάσεων κοινού μεγέθους	28
3.3 Δείκτες τάσης χρηματοοικονομικών καταστάσεων	30
3.3.1 Ανάλυση οικονομικών καταστάσεων με βάση τους δείκτες τάσης	31

Κεφάλαιο 4^ο

Ανάλυση χρηματοοικονομικών καταστάσεων με αριθμοδείκτες	33
4.1 Αριθμοδείκτες δομής ενεργητικού	33
4.1.1 Δείκτης παγιοποίησης περιουσίας	33
4.1.2 Δείκτης κυκλοφοριακής περιουσίας	33
4.1.3 Αριθμοδείκτης σχέσης παγίων προς κυκλοφοριακά στοιχεία	34
4.2 Αριθμοδείκτες ρευστότητας	35
4.2.1 Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας	35
4.2.2 Αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας	36
4.2.3 Αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας	37
4.2.4 Αριθμοδείκτης αμυντικού χρονικού διαστήματος	38
4.3 Αριθμοδείκτες δραστηριότητας.....	39
4.3.1 Αριθμοδείκτης ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων	40
4.3.2 Αριθμοδείκτης ταχύτητας εξόφλησης βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων.....	41
4.3.3 Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων	42
4.3.4 Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού	43
4.3.5 Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας παγίων	44
4.3.6 Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων	45
4.4 Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας	46
4.4.1 Αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου ή μικτού κέρδους	46
4.4.2 Αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου ή καθαρού κέρδους	47
4.4.3 Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού	49
4.4.4 Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας απασχολούμενων κεφαλαίων	50
4.4.5 Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων	51
4.4.6 Αριθμοδείκτης οικονομικής μόχλευσης	52
4.5 Αριθμοδείκτες διάρθρωσης κεφαλαίων και βιωσιμότητας	53
4.5.1 Αριθμοδείκτης ιδίων προς συνολικά κεφάλαια	53
4.5.2 Αριθμοδείκτης δανειακών κεφαλαίων	54
4.5.3 Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς δανειακά κεφάλαια	55
4.5.4 Αριθμοδείκτης κάλυψης παγίων με διαρκή κεφάλαια	56
4.5.5 Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς πάγια	57
4.5.6 Αριθμοδείκτης κυκλοφορούντος ενεργητικού προς συνολικές υποχρεώσεις ...	58
4.6 Αριθμοδείκτες επενδύσεων	59
4.6.1 Κέρδη κατά μετοχή	60
4.6.2 Κατά μετοχή μέρισμα	61
4.6.3 Μερισματική απόδοση	62
4.6.4 Ποσοστό διανεμομένων κερδών	63
4.6.5 Αριθμοδείκτης κάλυψης καταβαλλομένων μερισμάτων	64
4.7 Λοιποί συντελεστές	65
4.7.1 «Επιπλέον» ανώτατο κεφάλαιο κίνησης	65
4.7.2 Καθαρή θέση ενεργητικού	65
Συμπέρασμα	67
Παράρτημα 1: Νόμος 2744/1999 «Ρυθμίσεις θεμάτων της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας και άλλες διατάξεις».....	69
Παράρτημα 2: Έκθεση ελέγχου ανεξάρτητων ορκωτών ελεγκτών λογιστών	80
Βιβλιογραφία.....	83

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα εργασία με θέμα «Χρηματοοικονομική ανάλυση της ΕΥΔΑΠ Α.Ε.», αποβλέπει στη χρηματοοικονομική ανάλυση της εταιρείας ύδρευσης και αποχέτευσης πρωτεύουσας για τις οικονομικές χρήσεις 2008, 2009 και 2010. Αντικειμενικός σκοπός της εργασίας αυτής είναι η παρουσίαση των σύγχρονων μεθόδων χρηματοοικονομικής ανάλυσης για τον καθορισμό της χρηματοοικονομικής κατάστασης της εταιρείας στην παρούσα φάση, έτσι ώστε να τεθούν οι βάσεις για τη λήψη ορθών επιχειρηματικών αποφάσεων.

Αρχικά αναλύεται το θεωρητικό υπόβαθρο πάνω στο οποίο στηρίζεται η ανάλυση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Συγκεκριμένα, στο πρώτο κεφάλαιο αναπτύσσονται η έννοια, ο σκοπός και οι μέθοδοι της χρηματοοικονομικής ανάλυσης.

Στη συνέχεια, γίνεται η εταιρική παρουσίαση της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. με αναφορές στην ιστορία και τη σύστασή της, τους σκοπούς της, τις προοπτικές της και την εταιρική διακυβέρνησή της.

Τέλος, γίνεται μια πρακτική εφαρμογή των θεωρητικών προσεγγίσεων με αναφορά στα δεδομένα της εταιρείας ύδρευσης και αποχέτευσης πρωτεύουσας. Έτσι, παρουσιάζονται οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εταιρείας για τις χρήσεις που έληξαν στις 31.12.2008, 31.12.2009 και 31.12.2010, καθώς και η ανάλυση αυτών με τις μεθόδους της κάθετης ανάλυσης, της ανάλυσης με δείκτες τάσης και της ανάλυσης με αριθμοδείκτες.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο χώρος της χρηματοοικονομικής παρουσιάζει σημαντικές αλλαγές τα τελευταία χρόνια ως αποτέλεσμα των μεταβολών στο παγκόσμιο οικονομικό και επιχειρηματικό περιβάλλον. Η επίτευξη εύρυθμης χρηματοοικονομικής λειτουργίας είναι απαραίτητη για κάθε επιχείρηση και οργανισμό, προκειμένου να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητά του και να βελτιωθούν οι επιδόσεις του. Η αυξανόμενη πολυπλοκότητα των σύγχρονων προβλημάτων της χρηματοοικονομικής επιστήμης καθιστά αναγκαία, όχι μόνο τη θεωρητική εμπάθυνση στη φύση και την έννοια των προβλημάτων αυτών, αλλά πολύ περισσότερο την ανάπτυξη συγκεκριμένων μεθοδολογιών για την αντιμετώπισή τους μέσα σε ορθολογικά, ρεαλιστικά και επιστημονικά πλαίσια. Έτσι, για τη διαμόρφωση άποψης για τις εξελίξεις στο επιχειρηματικό περιβάλλον και τη λήψη αποφάσεων, χρησιμοποιείται η χρηματοοικονομική ανάλυση.

Η χρηματοοικονομική ανάλυση αποτελεί σημαντικό εργαλείο συναγωγής συμπερασμάτων, σχετικά με την ευρωστία, την φερεγγυότητα και τη δυναμική των επιχειρήσεων. Η διοίκηση μιας επιχείρησης, οι μέτοχοι, οι δανειστές και το κράτος είναι οι πλέον βασικοί αποδέκτες της ανάλυσης αυτής.

Η χρήση των πιο σημαντικών αριθμοδεικτών συνιστά ένα χρήσιμο εργαλείο επιλογής και παρακολούθησης διάφορων εταιρειών σε συνδυασμό πάντα με επιπρόσθετα εργαλεία ανάλυσης, καθώς αυτοί εκφράζουν σχέσεις που παρουσιάζουν οικονομικό ενδιαφέρον και οδηγούν σε συγκεκριμένα συμπεράσματα. Οι οικονομικοί αριθμοδείκτες παρέχουν ενδείξεις για την πορεία μιας εταιρείας, καθώς και για την αποτελεσματικότητα των πολιτικών που ακολουθούνται από τη διοίκησή της.

Ο πιο εύκολος τρόπος για την αξιολόγηση της επίδοσης μιας επιχείρησης είναι η σύγκριση των αριθμοδεικτών της για την τρέχουσα περίοδο, με τους ομοίους της των προηγούμενων χρήσεων. Μια τέτοια διαχρονική σύγκριση των χρηματοοικονομικών αριθμοδεικτών παρέχει μια ένδειξη της κατεύθυνσης της μεταβολής και δείχνει κατά πόσο η χρηματοοικονομική κατάσταση και απόδοση της επιχείρησης βελτιώθηκε, χειροτέρευσε ή παρέμεινε σταθερή διαχρονικά.

Στην παρούσα εργασία εφαρμόζεται η διαχρονική χρηματοοικονομική ανάλυση της εταιρείας παγίων ΕΥΔΑΠ Ν.Π.Δ.Δ., προκειμένου να διεξαχθούν συμπεράσματα για τη ρευστότητα, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη βιωσιμότητα σε σχέση με τη διάρθρωση των κεφαλαίων της εταιρείας.

Η ΕΥΔΑΠ είναι μία δημόσια εταιρεία γενικού κοινωνικού συμφέροντος για την κάλυψη κοινών αναγκών. Ως δημόσια επιχείρηση χαρακτηρίζεται εκείνη της οποίας φορέας είναι είτε το ίδιο το κράτος είτε τα διάφορα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.

Αξίζει να τονιστεί ότι η εταιρεία, σχετικά με την περιουσιακή της συγκρότηση, είναι εντάσεως παγίων στοιχείων, με αποτέλεσμα να έχει υψηλές σταθερές δαπάνες και κατά συνέπεια ανελαστικό κόστος παραγωγής, αφού διατηρεί σταθερά υψηλό βαθμό παγιοποίησης της περιουσίας της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

1.1 Γενική θεώρηση της χρηματοοικονομικής ανάλυσης

Από τη στιγμή σύνταξης των λογιστικών καταστάσεων και έπειτα, ο τεχνικός ρόλος της λογιστικής περατώνεται. Ωστόσο, από το σημείο αυτό και μετά αρχίζει ένας άλλος, πιο σπουδαίος ρόλος, ο οποίος αναφέρεται στη διερεύνηση, ερμηνεία και αξιολόγηση των στοιχείων των λογιστικών αυτών καταστάσεων.

Η πιο σημαντική πηγή πληροφοριών για τη δραστηριότητα μιας επιχείρησης είναι οι βασικές λογιστικές καταστάσεις (ισολογισμός και αποτελέσματα χρήσης), οι οποίες παρέχουν διάφορα οικονομικά στοιχεία που μπορούν να αναλυθούν με σκοπό να προκύψουν χρήσιμα συμπεράσματα για την περιουσιακή διάρθρωση και την οικονομική πορεία της επιχείρησης. Οι πληροφορίες που θα προκύψουν μπορούν να βοηθήσουν τους ενδιαφερόμενους, για τις επιχειρηματικές μονάδες, να λάβουν σημαντικές αποφάσεις.

Από την άλλη πλευρά, όμως, οι λογιστικές αυτές καταστάσεις παρουσιάζουν κάποια μειονεκτήματα που δυσκολεύουν αρκετά το έργο του εξωτερικού, κυρίως, αναλυτή. Τα πιο σημαντικά αφορούν τα στοιχεία που περιλαμβάνονται και είναι πολύ συνοπτικά και κατανεμημένα ανομοιόμορφα, όπως, επίσης και τον χρόνο που συνήθως μεσολαβεί από το τέλος της χρήσης, στην οποία αναφέρονται, μέχρις ότου δημοσιευθούν και γίνουν γνωστές στο ευρύ κοινό.

Η χρηματοοικονομική ανάλυση χρησιμοποιείται για την αντιμετώπιση των παραπάνω μειονεκτημάτων. Πρόκειται για ένα πολύ σημαντικό εργαλείο λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων, διότι ασχολείται με τον υπολογισμό των κατάλληλων μεγεθών και σχέσεων που είναι σημαντικές και χρήσιμες για την ορθή λήψη οικονομικής φύσεως αποφάσεων.

Η ανάλυση γίνεται συγκρίνοντας κατά αξία τα διάφορα στοιχεία του ισολογισμού, προς το σύνολό τους ή προς την αξία ορισμένης ομάδας στοιχείων ή ακόμη και προς τα στοιχεία άλλου ή άλλων ισολογισμών της ίδιας ή ομοειδούς επιχείρησης. Αν και συνήθως καταφεύγουμε στον ισολογισμό και στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης για να αντλήσουμε στοιχεία για την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης, όσοι ενδιαφέρονται να προβούν σε χρηματοοικονομική ανάλυση μπορούν να αντλήσουν πληροφορίες και από ενημερωτικά άρθρα των οικονομικών εφημερίδων και περιοδικών, από τις τράπεζες και από τα χρηματιστήρια.

Συγκεκριμένα οι παράμετροι που ερευνώνται μέσω της ανάλυσης από τους ενδιαφερόμενους είναι:

- Η αποδοτικότητα, δηλαδή η ικανότητα των οικονομικών μονάδων να δημιουργούν κέρδη μέσω των κεφαλαίων που έχουν στη διάθεσή τους
- Η ρευστότητα, δηλαδή η ικανότητα των επιχειρήσεων να ανταποκρίνονται στις τρέχουσες υποχρεώσεις τους
- Η φερεγγυότητα έναντι του ξένου κεφαλαίου, δηλαδή η ικανότητα των επιχειρήσεων να ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις που πηγάζουν κυρίως από μακροπρόθεσμο δανεισμό (χρεολύσιο, τόκος)
- Η διαχρονική εξέλιξη του κύκλου εργασιών

- Η διαχρονική πορεία των κερδών, η αποθεματοποίηση ή η διάθεση αυτών, η παρακράτηση ή η διανομή μερίσματος
- Η σύνθεση δαπανών και προσόδων των επιχειρήσεων
- Ο έλεγχος και επιλογή των επενδύσεων

1.2 Βασικές κατηγορίες και σκοποί ενδιαφερόμενων

Η χρηματοοικονομική ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων αφορά διάφορες κατηγορίες ενδιαφερόμενων. Ανάλογα με το ποιος διενεργεί την ανάλυση και ποιους σκοπούς επιδιώκει, υπάρχουν διάφορες προσεγγίσεις σχετικά με την τεχνική που ακολουθείται κάθε φορά. Πρόκειται, δηλαδή για διαφορετικά κίνητρα ή συμφέροντα, ανάλογα με τη θέση του εκάστοτε αναλυτή.

Ο κάθε ενδιαφερόμενος θα μπορούσε να ενταχθεί σε μια από τις παρακάτω βασικές κατηγορίες:

- Επενδυτές – Μέτοχοι
- Δανειστές
- Διοικούντες την επιχείρηση (managers)
- Ελεγκτές λογιστικών καταστάσεων
- Αναλυτές σε περιπτώσεις εξαγορών και συγχωνεύσεων
- Λοιπές ομάδες ενδιαφερόμενων

1.2.1 Σκοπιμότητα επενδυτών - μετόχων

Οι επενδυτές, που κατά κανόνα είναι και μέτοχοι μιας επιχείρησης, είναι εκείνοι που δίνουν τα επιχειρηματικά κεφάλαια, τα οποία εκτίθενται σε πολλούς και ποικίλους κινδύνους, οι οποίοι εξαρτώνται από πολλούς παράγοντες.

Οι επενδυτές αυτοί, είναι προφανές ότι διακατέχονται από τη σκοπιμότητα κυρίως του χρηματικού κέρδους.

Ειδικότερα, ο επενδυτής – μέτοχος αποβλέπει στα εξής οφέλη:

- Στη λήψη κάποιου μερίσματος στο μέλλον, διατηρώντας τα κεφάλαια που έχει επενδύσει σε τουλάχιστον μεσο-μακροπρόθεσμο ορίζοντα
- Στην πιθανή λήψη κάποιων δικαιωμάτων από τη διανομή αποθεματικών κεφαλαίων της εταιρείας
- Στην πραγματοποίηση κερδών κεφαλαίου, με αύξηση της τιμής διαπραγμάτευσης των τίτλων (μετοχών) στους οποίους έχει τοποθετήσει κεφάλαια.

1.2.2 Σκοπιμότητα δανειστών

Δανειστές μιας επιχείρησης είναι όλοι εκείνοι οι οποίοι με διάφορους τρόπους δανείζουν κεφάλαια στην επιχείρηση είτε με βραχυπρόθεσμο είτε με μακροπρόθεσμο ορίζοντα επιστροφής αυτών από τους χρεώστες τους.

Αντιπροσωπευτική κατηγορία δανειστών αποτελούν οι προμηθευτές της, οι οποίοι αναμένουν την πληρωμή τους σε βραχύ σχετικά χρονικό διάστημα και συνήθως δε

λαμβάνουν τόκο για τις πιστώσεις που παρέχουν στην επιχείρηση. Επίσης, συνήθως δανειστής μιας επιχείρησης μπορεί να είναι και ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, από τη στιγμή που έχει χορηγήσει κεφάλαια σε αυτή με βραχυπρόθεσμο ή μακροπρόθεσμο δανεισμό. Τα δανειακά αυτά κεφάλαια έχει συγκεκριμένη υποχρέωση η επιχείρηση να τα επιστρέψει (με την καταβολή των τόκων), ανεξάρτητα από την οικονομική της κατάσταση.

Ένας δανειστής μιας επιχείρησης δίνει μεγάλη έμφαση στην ασφάλεια που αποπνέει μία επιχείρηση, όσον αφορά την ικανότητα κάλυψης των υποχρεώσεών της. Γι' αυτό το λόγο δίνουν βαρύτητα στην πραγματική αξία των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης καθώς αυτά αποτελούν ασφάλεια.

Οι βραχυπρόθεσμοι δανειστές μιας επιχείρησης ενδιαφέρονται κυρίως για τη βραχυχρόνια οικονομική κατάστασή της, το βαθμό ρευστότητας των κυκλοφοριακών στοιχείων της και την ταχύτητα κυκλοφορίας τους. Αντίθετα, οι μακροπρόθεσμοι δανειστές δίνουν μεγαλύτερη έμφαση στις προβλέψεις των μελλοντικών εισροών κεφαλαίων, στην οικονομική θέση της επιχείρησης κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, στην ικανότητά της να διατηρήσει αυτή την οικονομική κατάσταση κάτω από διαφορετικές οικονομικές συνθήκες και φυσικά στη δυναμικότητα των κερδών της.

Πέρα από αυτά, ένας δανειστής πρέπει να γνωρίζει τη διάρθρωση των κεφαλαίων του χρεώστη του, διότι μία ικανοποιητική σχέση ιδίων προς ξένα (δανειακά) κεφάλαια σημαίνει ότι η επιχείρηση δε βρίσκεται κάτω από κατάσταση υπερδανεισμού και αυτό αποτελεί ένα πρόσθετο στοιχείο ασφάλειας για το δανειστή.

1.2.3 Σκοπιμότητα της διοίκησης της επιχείρησης (managers)

Η διοίκηση μιας επιχείρησης ενδιαφέρεται για τον προσδιορισμό της οικονομικής κατάστασής της, την κερδοφόρα δυναμικότητά της και τη μελλοντική της εξέλιξη.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διοικούντες μια επιχείρηση συνδέονται άμεσα με αυτή και συνεπώς έχουν άμεση πρόσβαση στα λογιστικά της, βρίσκονται σε πλεονεκτικότερη θέση σε σχέση με τις δύο προηγούμενες κατηγορίες ενδιαφερομένων. Ως εκ τούτου, η ανάλυση αυτών μπορεί να προχωρήσει σε μεγαλύτερο βάθος και να περιλάβει τη συστηματική μελέτη των αριθμοδεικτών που προκύπτουν από τις σχέσεις των διαφόρων οικονομικών της στοιχείων, ώστε να είναι δυνατός ο έγκαιρος εντοπισμός και η αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων.

1.2.4 Σκοπιμότητα των ελεγκτών λογιστικών καταστάσεων

Οι ελεγκτές λογιστικών καταστάσεων ασχολούνται με τον έλεγχο των οικονομικών στοιχείων των επιχειρήσεων, με σκοπό να διατυπώσουν πορίσματα σχετικά με την ακρίβειά τους. Ένας από τους βασικούς σκοπούς των ελεγκτών είναι ο εντοπισμός λογιστικών ατασθαλιών που έχουν προκύψει είτε από δόλο είτε από αμέλεια των διοικούντων. Κύρια στοιχεία του έργου των ελεγκτών αποτελούν η ερμηνεία των λογιστικών καταστάσεων με τον υπολογισμό ορισμένων αριθμοδεικτών και η παρακολούθηση των μεταβολών των οικονομικών στοιχείων μιας επιχείρησης καθώς και των τάσεών τους διαχρονικά.

1.2.5 Σκοπιμότητα των αναλυτών σε περιπτώσεις εξαγορών και συγχωνεύσεων

Στην περίπτωση που έχουμε εξαγορά μιας επιχείρησης από μία άλλη ή συγχώνευση δύο ή περισσότερων επιχειρήσεων, οι αναλυτές που ασχολούνται με την επεξεργασία των στοιχείων, έχουν παρόμοιους σκοπούς με εκείνους των επενδυτών – μετόχων

Ωστόσο, σε τέτοιες περιπτώσεις η ανάλυση θα πρέπει να περιλαμβάνει και την εκτίμηση άυλων περιουσιακών στοιχείων (υπεραξία) των οικονομικών μονάδων, όπως είναι για παράδειγμα η φήμη και πελατεία, καθώς επίσης και τον υπολογισμό των υποχρεώσεων τους, αφού όλα αυτά τα στοιχεία περιλαμβάνονται στο προϊόν της εξαγοράς ή της συγχώνευσης.

1.2.6 Σκοπιμότητα λοιπών ομάδων ενδιαφερόμενων

Την ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων χρησιμοποιούν και άλλες ομάδες, οι οποίες ανάλογα με το σκοπό τους εστιάζουν την προσοχή τους στα ανάλογα επιμέρους στοιχεία. Επομένως είναι πιθανό οι εφοριακοί ελεγκτές να ενδιαφέρονται για την ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων στην περίοδο ελέγχου εσόδων του κράτους από φόρους των οικονομικών μονάδων.

Επίσης, ενδέχεται να χρησιμοποιήσουν τη μέθοδο ανάλυσης των λογιστικών καταστάσεων και οι συνδικαλιστικές ενώσεις, προκειμένου να αξιολογήσουν την οικονομική κατάσταση της οικονομικής μονάδας, ούτως ώστε να προχωρήσουν στην υπογραφή συλλογικής σύμβασης εργασίας, επιδιώκοντας όσο το δυνατό ευνοϊκότερους όρους εργασίας και αμοιβών για τα μέλη τους.

1.3 Είδη ανάλυσης

Μέχρι τώρα έχουμε ήδη αναφερθεί στο γεγονός ότι η χρηματοοικονομική ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων αφορά διάφορες κατηγορίες ενδιαφερόμενων. Τους ενδιαφερόμενους αυτούς μπορούμε να τους κατατάξουμε σε δύο θεμελιώδης κατηγορίες ανάλογα με τη θέση τους: στους εσωτερικούς και στους εξωτερικούς και κατ' επέκταση μπορούμε να διαχωρίσουμε και τις κατηγορίες ανάλυσης που διενεργούν σε εσωτερική και εξωτερική.

1.3.1 Εσωτερική ανάλυση

Η εσωτερική ανάλυση αναλαμβάνεται από πρόσωπα που έχουν άμεση σχέση με την οικονομική μονάδα και έχουν συνεπώς τη δυνατότητα να αντλήσουν, ανά πάσα στιγμή, οποιαδήποτε πληροφορία περιέχεται στα λογιστικά βιβλία και σε άλλες πηγές παροχής πληροφοριών στο εσωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης.

Οι εσωτερικοί αναλυτές είναι συνήθως στελέχη της επιχείρησης και όχι μέτοχοι ή εργαζόμενο προσωπικό, οι οποίοι θεωρούνται ως τρίτα πρόσωπα και δεν έχουν πρόσβαση στα πλήρη λογιστικά βιβλία.

Τα μεγαλύτερα πλεονεκτήματα της εσωτερικής ανάλυσης είναι ότι μπορεί να ελέγξει:

- Την πολιτική των αποσβέσεων
- Τους κανόνες αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων
- Την ορθή ταξινόμηση των στοιχείων στις οικονομικές καταστάσεις
- Την αλλαγή στη μέθοδο αποτίμησης

Με αυτό τον τρόπο, η ανάλυση αποκτά μεγαλύτερη διαύγεια και επιτρέπει στον αναλυτή να προχωρήσει σε βάθος, αξιοποιώντας όλα τα διαθέσιμα στοιχεία και να σχηματίσει μια πιο ορθή εικόνα για την οικονομική κατάσταση, τη δραστηριότητα και την αποδοτικότητα της επιχείρησης.

Η εσωτερική ανάλυση λοιπόν αναλαμβάνεται από τη διοίκηση, με στόχο τον προσδιορισμό της αποδοτικότητας των κεφαλαίων της οικονομικής μονάδας, την αξιολόγηση και ερμηνεία των μεταβολών στην οικονομική της θέση, τη μέτρηση, τον έλεγχο και την αξιολόγηση του βαθμού επιτυχίας των διαφόρων προγραμμάτων για την εξασφάλιση καλής χρηματοοικονομικής κατάστασης και αποδοτικότητας.

Έτσι επιτυγχάνεται ο έλεγχος λειτουργίας και της ορθολογικής κατανομής των παραγωγικών πόρων της επιχείρησης.

1.3.2 Εξωτερική ανάλυση

Η εξωτερική ανάλυση διεξάγεται από πρόσωπα που βρίσκονται έξω από την επιχείρηση και έχουν στη διάθεσή τους κατά κανόνα:

- Τις δημοσιευμένες λογιστικές καταστάσεις
- Τις εκθέσεις του Δ.Σ.¹
- Την έκθεση των εσωτερικών ελεγκτών
- Το πιστοποιητικό ελεγκτών

Ο εξωτερικός αναλυτής όμως, πρέπει να προσφύγει και σε άλλες πηγές όπως:

- Επετηρίδα χρηματιστηρίου και σε άλλα έντυπα πληροφόρησης
- Δημοσιεύσεις στον οικονομικό και πολιτικό τύπο
- Δημοσιευμένες σχετικές έρευνες
- Δελτία τραπεζών και επιμελητηρίων
- Συνολικούς δείκτες για την οικονομία
- Άλλα στοιχεία για την επιχείρηση και τον κλάδο της

Είναι φανερό ότι ο εξωτερικός αναλυτής δεν μπορεί να γνωρίζει την επιχείρηση σε βάθος, αφού τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή του είναι ανεπαρκή σε σχέση με τον εσωτερικό αναλυτή. Το έργο του γίνεται τόσο δυσκολότερο, όσο πιο συνοπτικά είναι τα στοιχεία που δημοσιεύονται.

Η εξωτερική ανάλυση, παρά την ανεπάρκεια των στοιχείων που έχει στη διάθεσή του ο αναλυτής, αποκτά μεγαλύτερο ενδιαφέρον, αφού πολλοί είναι εκείνοι που έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με την επιχείρηση και ενδιαφέρονται για την δραστηριότητα και την εξέλιξή της.

Οι εξωτερικοί αναλυτές ενδιαφέρονται κυρίως να προσδιορίσουν την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης και την αποδοτικότητά της. Για τον προσδιορισμό της

¹ Διοικητικό Συμβούλιο

αποδοτικότητας ερευνάται ιδιαίτερα το ύψος και η σταθερότητα των καθαρών κερδών της, καθώς και η τάση βελτίωσης αυτών στο μέλλον.

1.3.3 Διαχωρισμός των αναλύσεων

Ανάλογα με τα κύρια στάδια διενέργειας της ανάλυσης, τη διακρίνουμε σε τυπική και ουσιαστική.

Η τυπική ανάλυση αποτελεί το προπαρασκευαστικό στάδιο της ουσιαστικής και γι' αυτό προηγείται. Ελέγχει την εξωτερική διάρθρωση του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης και προβαίνει στις απαραίτητες διορθώσεις.

Η ουσιαστική ανάλυση έπεται της τυπικής καθώς βασίζεται στα δεδομένα της. Επεκτείνεται στην κατάρτιση αριθμοδεικτών και στην εξήγηση των αποτελεσμάτων τους, οι οποίοι δίνουν την πραγματική εικόνα της επιχείρησης.

1.4 Μέθοδοι ανάλυσης

Η μελέτη των σχέσεων μεταξύ των στοιχείων των χρηματοοικονομικών καταστάσεων διαχρονικά μπορεί να γίνει με τη βοήθεια μεθόδων διαχρονικής ανάλυσης. Οι μέθοδοι οι οποίες χρησιμοποιούνται για την ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων των επιχειρήσεων μπορούν να ταξινομηθούν στις παρακάτω βασικές κατηγορίες:

- Κάθετη ή διαστρωματική ανάλυση (καταστάσεις κοινού μεγέθους)
- Συγκριτική ή διαχρονική ανάλυση (οριζόντια)
- Ανάλυση με αριθμοδείκτες
- Ανάλυση με αριθμοδείκτες τάσεις ή χρηματοοικονομικές καταστάσεις τάσης

Κάθε μέθοδος ανάλυσης έχει πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα, γι' αυτό οι αναλυτές συχνά επιλέγουν ένα μέσο ανάλυσης ως κύριο, ενώ παράλληλα χρησιμοποιούν επικουρικά και κάποιο άλλο. Γενικά, οι αναλυτές δίνουν ένα σχετικό προβάδισμα στην τεχνική ανάλυσης με αριθμοδείκτες, επειδή αναγνωρίζουν ότι η τεχνική αυτή προσφέρεται περισσότερο από τις άλλες μεθόδους στην ερμηνεία χρηματοοικονομικών δεδομένων.

1.4.1 Κάθετη ανάλυση ή καταστάσεις κοινού μεγέθους

Πρόκειται για μία μέθοδο ανάλυσης, κατά την οποία ένα σημαντικό μέγεθος ή στοιχείο μιας συγκεκριμένης χρηματοοικονομικής κατάστασης (π.χ. για τον ισολογισμό το άθροισμα του ενεργητικού, για τα αποτελέσματα χρήσης οι πωλήσεις) χρησιμοποιείται ως βάση υπολογισμού και όλα τα άλλα στοιχεία της οικονομικής κατάστασης συγκρίνονται προς αυτό². Αποτέλεσμα της σύγκρισης αυτής είναι ότι όλα τα στοιχεία της χρηματοοικονομικής κατάστασης εκφράζονται πλέον ως ποσοστά του ποσού του μεγέθους που λήφθηκε ως βάση υπολογισμού και το οποίο και το οποίο παριστάνεται με 100%.

² Βλ. Πίνακες 3.3 και 3.4

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις που παρουσιάζουν τα στοιχεία τους σε απόλυτους αριθμούς και σε ποσοστά ή μόνο σε ποσοστά λέγονται καταστάσεις «κοινού μεγέθους», επειδή τα ποσοστά υπολογίζονται πάνω σε κοινή βάση. Το ποσοστό κοινού μεγέθους οποιουδήποτε στοιχείου υπολογίζεται ως εξής:

$$\frac{\text{Μέγεθος}_i \times 100}{\text{Συνολικό μέγεθος}_i}$$

Όπου, το συνολικό μέγεθος είναι το μέγεθος αναφοράς, για παράδειγμα το σύνολο του ενεργητικού, κύκλος εργασιών κ.λπ..

Η κάθετη ανάλυση ή οι καταστάσεις «κοινού μεγέθους» μπορούν να περιγραφούν ως μέσα ανάλυσης της εσωτερικής δομής των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Η μέθοδος αυτή (κάθετη ανάλυση) οφείλει την ονομασία της στο γεγονός ότι εφαρμόζεται σε οικονομικές καταστάσεις κάθετης παράθεσης (μορφής) και συνεπώς η μελέτη των ποσοστών που εμφανίζονται σ' αυτές γίνεται κατά κάθετο τρόπο.

1.4.2 Οριζόντια ανάλυση ή συγκριτικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις

Η οριζόντια ανάλυση είναι μία μέθοδος κατά την οποία συγκρίνονται και αξιολογούνται οι μεταβολές των διαφόρων ομάδων – στοιχείων των λογιστικών καταστάσεων και των μεταβολών της χρηματοοικονομικής θέσης μιας επιχείρησης, δύο ή περισσότερων ετών. Σ' αυτή αντιπαρατίθενται τα κονδύλια διαδοχικών ισολογισμών ή αποτελεσμάτων χρήσης, δύο ή περισσότερων χρήσεων και παρακολουθείται και μελετάται η διαχρονική εξέλιξή τους, διότι έτσι οι πληροφορίες που προκύπτουν από αυτές είναι πιο αποκαλυπτικές για τον αναλυτή.

Η ονομασία της οφείλεται στο ότι προσδιορίζονται και μελετώνται οι οριζόντιες μεταβολές στα στοιχεία των διαδοχικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Οι διαδοχικές αυτές καταστάσεις λέγονται συγκριτικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Έτσι, τα ετήσια, εξαμηνιαία, τριμηνιαία ή και μηνιαία στοιχεία μπορούν εύκολα να συγκριθούν με τα αντίστοιχα προηγούμενων χρήσεων και να οδηγήσουν σε συμπεράσματα σχετικά με την τάση και το ρυθμό τους διαχρονικά.

Η σχετική μεταβολή υπολογίζεται ως εξής:

$$\frac{\text{Μέγεθος}_t - \text{Μέγεθος}_{t-1} \times 100}{\text{Μέγεθος}_t}$$

Όπου, «μέγεθος» μπορεί να είναι το χρηματικό ποσό οποιουδήποτε λογαριασμού. Ο δείκτης t είναι η παρούσα λογιστική χρήση και ο $t-1$ είναι η προηγούμενη λογιστική χρήση.

1.4.3 Ανάλυση με αριθμοδείκτες τάσης ή χρηματοοικονομικές καταστάσεις τάσης

Η εφαρμογή της οριζόντιας ανάλυσης σε συγκριτικές οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες καλύπτουν μια μεγάλη χρονική περίοδο για την παρακολούθηση των διαχρονικών μεταβολών των οικονομικών στοιχείων, καθίσταται πιο κοπιαστική. Αυτό συμβαίνει επειδή ο υπολογισμός της ποσοστιαίας μεταβολής ενός οικονομικού στοιχείου, από έτος σε έτος, απαιτεί κάθε φορά αλλαγή της βάσης υπολογισμού με συνέπεια η σύγκριση των ετήσιων ποσοστιαίων μεταβολών του να γίνεται πιο δύσκολη.

Τα πράγματα γίνονται ακόμα πιο δύσκολα στην περίπτωση της σύγκρισης των ετήσιων ποσοστιαίων μεταβολών δύο ή περισσότερων οικονομικών στοιχείων. Στις περιπτώσεις αυτές εφαρμόζεται ένα άλλο μέσο ανάλυσης: οι αριθμοδείκτες τάσης. Κατά τον υπολογισμό των αριθμοδεικτών τάσης, επιλέγεται ένα έτος ως βάση των υπολογισμών (έτος βάσης). Στη συνέχεια, τα ποσά των επιλεγμένων στοιχείων των επόμενων ετών υπολογίζονται ως ποσοστά πάνω στο ποσό του έτους βάσης (το έτος βάσης είναι ίσο με το 100% ή απλά με το 100)³. Για τον υπολογισμό της σειράς των αριθμοδεικτών τάσης ενός οικονομικού στοιχείου, για καθένα από τα επόμενα έτη της υπό εξέταση χρονικής περιόδου, χρησιμοποιείται ο τύπος:

$$\frac{\text{Μέγεθος}_t \times 100}{\text{Μέγεθος}_t \text{ βάσης}}$$

Με τη μέθοδο της ανάλυσης με αριθμοδείκτες τάσης οι αναλυτές μπορούν να διακρίνουν αν η επιχείρηση έχει κέρδη ή ζημιές μόνο σε σχέση με το έτος βάσης. Το γεγονός αυτό μπορεί να τους οδηγήσει σε λάθος συμπεράσματα και για το λόγο αυτό όταν θέλουν οι αναλυτές να έχουν μία γενικότερη και πιο σωστή εικόνα δεν βασίζονται μόνο σε αυτή τη μέθοδο ανάλυσης.

1.4.4 Ανάλυση με χρήση αριθμοδεικτών

Η μέθοδος ανάλυσης με τη χρήση αριθμοδεικτών αποτελεί μία από τις πλέον διαδεδομένες και δυναμικές μεθόδους χρηματοοικονομικής ανάλυσης. Κατά συνέπεια οι μέχρι τώρα αναπτυχθείσες μέθοδοι ανάλυσης συμπληρώνονται με τη χρησιμοποίηση των αριθμοδεικτών, οι οποίοι αποτελούν σημαντικό εργαλείο στην ερμηνεία των οικονομικών στοιχείων των οικονομικών μονάδων.

Αριθμοδείκτης είναι η απλή μαθηματική έκφραση της σχέσης ενός μεγέθους του ισολογισμού ή της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης προς ένα άλλο και μπορεί να εκφραστεί είτε ως πηλίκο, είτε ως λόγος, είτε ως ποσοστό επί τοις εκατό. Κατά την επίλυση των σχέσεων για τον προσδιορισμό των αριθμοδεικτών θέτουμε ως παρονομαστή το αριθμητικό μέγεθος του είδους εκείνου, του οποίου επιθυμούμε να προσδιορίσουμε τη σχέση της μονάδας του, προς το αριθμητικό μέγεθος άλλου είδους, το οποίο θέτουμε ως αριθμητή.

Η ανάλυση με αριθμοδείκτες, όπως και οι άλλες μέθοδοι, έχει κυρίως συγκριτική αξία. Οι αριθμοδείκτες απομονωμένοι δε δίνουν σχεδόν καμία αξιόπιστη πληροφορία και γι' αυτό η χρήση τους πρέπει να γίνεται κατά κανόνα με συνδυασμό πολλών εξ'

³ Βλ. Πίνακες 3.5 και 3.6

αυτών. Επομένως, στο συνολικό πλαίσιο της ανάλυσης ο αναλυτής πρέπει να λαμβάνει υπόψη του το σωστό συνδυασμό διάφορων αριθμοδεικτών για να περιορίζεται η πιθανότητα αποπροσανατολισμού. Έτσι, ο αναλυτής στην προσπάθειά του να εξάγει ορθά συμπεράσματα για την τρέχουσα και μελλοντική χρηματοοικονομική κατάσταση και γενικότερα την αποδοτικότητα μιας επιχείρησης, έχει ανάγκη από κάποια πρότυπα σύγκρισης που θα του επιτρέψουν να κρίνει κατά πόσο τα αποτελέσματα της ανάλυσης του κρίνονται ευνοϊκά ή δυσμενή. Μόνο με αυτό τον τρόπο η ανάλυση θα αποκτήσει πληροφοριακή αξία και θα καταστεί ένα δυναμικό και χρήσιμο εργαλείο στα χέρια του αναλυτή.

1.5 Έννοια και σκοπός των αριθμοδεικτών

Σκοπός των αριθμοδεικτών είναι να τροφοδοτούν τη σύγχρονη επιχείρηση με πολύτιμες πληροφορίες για την πορεία της. Η πρακτική αξία των αριθμοδεικτών έγκειται στο γεγονός ότι δύο δεδομένα, τα οποία είναι απομονωμένα το ένα από το άλλο, αλλά κάθε ένα διατηρεί την εσωτερική του αξία, μπορεί να αποκτήσουν σημαντικό ενδιαφέρον όταν ερευνηθούν όχι μεμονωμένα αλλά με τη μορφή κάποιας σύγκρισης ή κάποιας σχέσης.

Με τους αριθμοδείκτες προσδιορίζεται η σχέση μεταξύ βασικών επιχειρηματικών μεγεθών, διευκολύνεται η επιχειρηματική δράση και επεξηγούνται τα αποτελέσματα που προκύπτουν από αυτή. Αποτελούν ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο, όχι μόνο για τον εξωτερικό αναλυτή του ισολογισμού μιας επιχείρησης, αλλά πρώτιστα για τη διοίκησή της. Οι αποφάσεις της διοίκησης της επιχείρησης λαμβάνονται ύστερα από λεπτομερειακές αναλύσεις, μετρήσεις και συγκρίσεις όλων των στοιχείων που συνθέτουν τη δραστηριότητά της, με τη βοήθεια ενός οργανωμένου συστήματος αριθμοδεικτών.

1.6 Κατηγορίες αριθμοδεικτών

Βάσει βιβλιογραφίας υπάρχουν πολλοί εναλλακτικοί αριθμοδείκτες. Οι κυριότεροι και περισσότερο χρησιμοποιούμενοι στη χρηματοοικονομική ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων μπορούν να ενταχθούν στις εξής κατηγορίες:

- Αριθμοδείκτες ρευστότητας (Liquidity ratios)
- Αριθμοδείκτες δραστηριότητας (Activity ratios)
- Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας (Profitability ratios)
- Αριθμοδείκτες διάρθρωσης κεφαλαίων και βιωσιμότητας (Financial structure and viability ratios)
- Αριθμοδείκτες επενδύσεων ή επενδυτικοί αριθμοδείκτες (Investment ratios)

Στην παρούσα εργασία θα χρησιμοποιηθεί και μια άλλη κατηγορία αριθμοδεικτών, αυτή της δομής ενεργητικού.

1.6.1 Αριθμοδείκτες δομής ενεργητικού (Asset structure ratios)

Η συγκεκριμένη κατηγορία αριθμοδεικτών προσδιορίζει την περιουσιακή συγκρότηση μιας επιχείρησης. Ως περιουσιακή συγκρότηση μιας επιχείρησης εννοούμε τα είδη των κεφαλαιουχικών δεδομένων της: δηλαδή ακίνητα, μηχανολογικό εξοπλισμό, κτηριακές εγκαταστάσεις, αποθέματα, ταμιακή κατάσταση σε υπάρχον ρευστό, τραπεζικές καταθέσεις, οικονομικές απαιτήσεις προς τρίτους κ.λπ.. Με βάση την περιουσιακή συγκρότηση των επιχειρήσεων μπορούμε να τις κατατάξουμε σε επιχειρήσεις έντασης παγίων περιουσιακών στοιχείων και σε επιχειρήσεις έντασης κυκλοφοριακών περιουσιακών στοιχείων. Στις επιχειρήσεις έντασης παγίων η αξία των παγίων περιουσιακών στοιχείων (ακίνητα, εγκαταστάσεις, μηχανολογικός εξοπλισμός) υπερσχύει στο σύνολο της αξίας των κεφαλαιουχικών δεδομένων της, ενώ στις επιχειρήσεις έντασης κυκλοφοριακών στοιχείων το μεγαλύτερο ποσοστό των κεφαλαιουχικών δεδομένων της αποτελείται από κυκλοφοριακά περιουσιακά στοιχεία, τα οποία είναι μεταβλητά (σε όγκο και σε αξία) σε κάθε χρονική στιγμή, μετατρέπόμενα από περιουσιακά στοιχεία μιας μορφής σε περιουσιακά στοιχεία κάποιας άλλης μορφής.

Η διάκριση των επιχειρήσεων ανάλογα με την περιουσιακή τους συγκρότηση είναι χρήσιμη γιατί εξάγονται συμπεράσματα σχετικά με την οικονομική της κατάσταση και τις δυνατότητες για ανάπτυξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Οι δείκτες που θα ασχοληθούμε στην παρούσα εργασία είναι:

- Ο δείκτης βαθμού παγιοποίησης
- Ο δείκτης κυκλοφοριακής περιουσίας
- Ο δείκτης σχέσης παγίων και κυκλοφοριακών στοιχείων

1.6.2 Αριθμοδείκτες ρευστότητας (Liquidity ratios)

Οι αριθμοδείκτες ρευστότητας χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό τόσο της βραχυχρόνιας οικονομικής θέσης μιας επιχείρησης, όσο και της ικανότητάς της να ανταποκριθεί στις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της. Με άλλα λόγια, οι αριθμοδείκτες αυτοί μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση της βραχυπρόθεσμης χρηματοοικονομικής δυνατότητας της επιχείρησης.

Η χρηματοοικονομική θέση θεωρείται ότι είναι ισχυρή, όταν η επιχείρηση έχει την ικανότητα να εξοφλεί απρόσκοπτα τους βραχυπρόθεσμους πιστωτές της και να καταβάλλει τους τρέχοντες τόκους και μερίσματα και όταν διατηρεί συνθήκες χρηματοοικονομικής διαχείρισης που της εξασφαλίζουν την ευνοϊκή πιστοληπτική της κατάσταση.

Ειδικότερα, οι αριθμοδείκτες που χρησιμοποιούνται περισσότερο για τον προσδιορισμό της βραχυχρόνιας οικονομικής θέσης μιας επιχείρησης και της ικανότητάς της να ανταποκρίνεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της, είναι οι εξής:

- Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας
- Αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας
- Αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας
- Αριθμοδείκτης αμυντικού χρονικού διαστήματος

1.6.3 Αριθμοδείκτες δραστηριότητας (Activity ratios)

Παράλληλα με τους αριθμοδείκτες ρευστότητας είναι απαραίτητο να προσδιορίζονται και οι αριθμοδείκτες δραστηριότητας. Οι αριθμοδείκτες αυτοί χρησιμοποιούνται προκειμένου να μετρηθεί ο βαθμός αποτελεσματικότητας μιας επιχείρησης στη χρησιμοποίηση των περιουσιακών της στοιχείων, κατά πόσο δηλαδή γίνεται ικανοποιητική ή όχι η χρησιμοποίηση αυτών. Οι αριθμοδείκτες αυτοί προκύπτουν από τη σύγκριση μεταξύ του επιπέδου των πωλήσεων και του επενδυθέντος κεφαλαίου στα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία. Γενικά, όσο πιο εντατική είναι η χρησιμοποίηση των στοιχείων μιας επιχείρησης τόσο αυτό αποβαίνει προς όφελός της. Στην κατηγορία αυτή θα ασχοληθούμε με τους εξής αριθμοδείκτες:

- Αριθμοδείκτης ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων
- Αριθμοδείκτης ταχύτητας βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων
- Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων
- Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού
- Αριθμοδείκτης κυκλοφορίας παγίων

1.6.4 Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας (Profitability ratios)

Οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας βοηθούν στη μέτρηση της αποδοτικότητας μιας επιχείρησης. Δηλαδή, μετράται η σχέση εκείνη που υπάρχει μεταξύ του κέρδους που πραγματοποιείται από μία επιχειρηματική μονάδα και του κεφαλαίου που αυτή χρησιμοποιεί.

Όσον αφορά τη μέτρηση της αποδοτικότητας, χρησιμοποιούνται διάφορα κριτήρια που πρέπει να συνδυάζονται μεταξύ τους, διότι διαφορετικά η ερμηνεία τους δε θα είχε ουσιαστική σημασία. Για παράδειγμα, μία αύξηση των πωλήσεων έχει σημασία μόνο αν συνεπάγεται και αύξηση των κερδών.

Συνεπώς, τα βασικά στοιχεία σύγκρισης για την εξεύρεση της αποδοτικότητας του κεφαλαίου μιας επιχείρησης είναι αφ' ενός το κέρδος και αφ' ετέρου το κεφάλαιο. Έτσι, ανέκυψε η ανάγκη των αριθμοδεικτών αποδοτικότητας, οι οποίοι αναφέρονται τόσο στη σχέση κερδών και απασχολούμενων κεφαλαίων, όσο και στη σχέση κερδών και πωλήσεων. Στην κατηγορία αυτοί υπάρχουν αρκετοί αριθμοδείκτες, οι κυριότεροι των οποίων είναι:

- Αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου ή μικτού κέρδους
- Αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου ή καθαρού κέρδους
- Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού
- Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας απασχολούμενων κεφαλαίων
- Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων
- Αριθμοδείκτης οικονομικής μόχλευσης

1.6.5 Αριθμοδείκτες διάρθρωσης κεφαλαίων και βιωσιμότητας (Financial structure and viability ratios)

Ως διάρθρωση των κεφαλαίων εννοούμε τα διάφορα είδη και τις μορφές κεφαλαίων που χρησιμοποιεί η επιχείρηση για τη χρηματοδότησή της. Ως κεφάλαια της

επιχείρησης θεωρούνται τα ίδια κεφάλαια, οι βραχυπρόθεσμες και οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Οι διάφορες μορφές δανειακών κεφαλαίων περικλείουν διαφορετικού βαθμού κίνδυνο για τους δανειστές της επιχείρησης, επειδή κάποια από αυτά εξασφαλίζονται μέσω υποθήκης ή προσημείωσης ή ενεχύρου, ενώ για κάποια δεν παρέχεται καμία εμπράγματη ασφάλεια στους δανειστές της. Η σπουδαιότητα της δομής των κεφαλαίων έγκειται στην ουσιαστική διαφορά που υπάρχει ανάμεσα στα ίδια και στα δανειακά κεφάλαια της επιχείρησης.

Η ομάδα των αριθμοδεικτών διάρθρωσης κεφαλαίων είναι περισσότερο ενδεικτική για την μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα μιας επιχείρησης, αφού εξετάζει την ορθότητα της χρήσης και των επιλογών των κεφαλαίων που κάνει. Επομένως, η ανάλυση της δομής των κεφαλαίων ασχολείται με τις διάφορες πηγές κεφαλαίων, τα οφέλη και τους κινδύνους που δημιουργούν, αξιολογώντας και κρίνοντας παράλληλα τις διάφορες στρατηγικές επιλογές που πάρθηκαν κατά την χρηματοδότηση των επενδυτικών αποφάσεων από πλευράς διοίκησης.

Οι αριθμοδείκτες διάρθρωσης κεφαλαίων και βιωσιμότητας που θα αναλύσουμε σε επόμενο κεφάλαιο είναι οι εξής:

- Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς συνολικά κεφάλαια
- Αριθμοδείκτης δανειακών κεφαλαίων
- Αριθμοδείκτης ιδίων προς δανειακά κεφάλαια ή κεφαλαιακής διάρθρωσης
- Αριθμοδείκτης κάλυψης παγίων με διαρκή κεφάλαια
- Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς πάγια
- Αριθμοδείκτης κυκλοφορούντος ενεργητικού προς συνολικές υποχρεώσεις

1.6.6 Αριθμοδείκτες επενδύσεων (investment ratios)

Έως τώρα, αντιλαμβανόμαστε ότι η μέτρηση των αριθμοδεικτών που αναφέρθηκαν γίνεται με τη χρησιμοποίηση στοιχείων των οικονομικών καταστάσεων μιας επιχείρησης. Η διαφορά των επενδυτικών αριθμοδεικτών είναι ότι για τον υπολογισμό τους αντλούμε πληροφορίες, κυρίως, από το χρηματιστήριο αξιών και όχι από τις οικονομικές καταστάσεις.

Οι δείκτες αυτοί χρησιμοποιούνται, συνήθως, από τους επενδυτές σε περίπτωση που θέλουν να αποφασίσουν αν θα πρέπει να αγοράσουν, ή να πουλήσουν, ή να διατηρήσουν την επένδυσή τους σε μετοχικούς τίτλους. Το βασικότερο στοιχείο τους είναι οι μετοχές, οι οποίες χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: τις κοινές και τις προνομιούχες μετοχές. Η διαφορά τους έγκειται στο ότι οι προνομιούχες μετοχές δεν έχουν πάντα δικαίωμα ψήφου σε αντίθεση με τις κοινές.

Οι αριθμοδείκτες που θα αναλύσουμε στην παρούσα εργασία είναι οι εξής:

- Τα κατά μετοχή κέρδη
- Το κατά μετοχή μέρισμα
- Η μερισματική απόδοση
- Το ποσοστό διανεμομένων κερδών
- Αριθμοδείκτης κάλυψης καταβαλλόμενων μερισμάτων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑΣ (ΕΥΔΑΠ)

2.1 Παρουσίαση της εταιρείας

Η Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας (ΕΥΔΑΠ Α.Ε.), είναι η μεγαλύτερη εταιρεία στην Ελλάδα που δραστηριοποιείται στην αγορά του νερού. Η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. υδροδοτεί πλήρως και με τις πιο σύγχρονες επιστημονικές προδιαγραφές, πληθυσμό που προσεγγίζει τα 4.300.000 κατοίκων στο λεκανοπέδιο Αττικής μέσω ενός εκτενούς δικτύου που περιλαμβάνει περίπου 2.020.000 συνδέσεις, ενώ το μήκος των αγωγών του ανέρχεται σε 9.500 περίπου χιλιόμετρα. Ο τομέας της αποχέτευσης εξυπηρετεί περίπου 3.500.000 κατοίκους, ενώ το συνολικό μήκος των αγωγών ανέρχεται σχεδόν σε 6.000 χιλιόμετρα.

2.1.1 Ιστορικό – Σύσταση

Η ΕΥΔΑΠ ιδρύθηκε το 1980 με το νόμο 1068/1980 «περί συστάσεως ενιαίου φορέα Ύδρευσης και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας», μετά από τη συγχώνευση της Ανωνόμου Ελληνικής Εταιρείας Υδάτων των Πόλεων Αθηνών – Πειραιώς και περιχώρων (Ε.Ε.Υ.) και του Οργανισμού Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας (Ο.Α.Π.).

Το 1999 με το νόμο 2744/1999 «Ρυθμίσεις θεμάτων της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας και άλλες διατάξεις»⁴ η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. περιήλθε στη σημερινή της νομική μορφή, καθώς τα κυριότερα πάγια της εταιρείας απορροφήθηκαν από την Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ Ν.Π.Δ.Δ., παραμένοντας στην ιδιοκτησία του Δημοσίου. Στην κυριότητα της Εταιρείας Παγίων ανήκουν τα φράγματα, οι ταμιευτήρες, τα εξωτερικά υδραγωγεία και αντλιοστάσια, καθώς και οι άλλες εγκαταστάσεις που εξασφαλίζουν την ασφαλή μεταφορά του νερού μέχρι τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας του σε πόσιμο. Με σύμβαση όμως που υπογράφηκε μεταξύ της ΕΥΔΑΠ και του Ελληνικού Δημοσίου, το Δεκέμβριο του 1999, η ΕΥΔΑΠ συνεχίζει να λειτουργεί τα υπόψη έργα για λογαριασμό της Εταιρείας Παγίων.

Τον Ιανουάριο του 2000 η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. εισήχθη στην κύρια αγορά του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών.

Το 2005 ψηφίστηκε ο νόμος 3429/2005 για τις Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμούς (Δ.Ε.Κ.Ο.), ο οποίος προέβλεπε συγκεκριμένες ρυθμίσεις για τις Δ.Ε.Κ.Ο.. Πιο συγκεκριμένα, οι επιχειρήσεις στις οποίες συμμετέχει το Δημόσιο, ανάμεσά τους και η ΕΥΔΑΠ, και είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο τίθενται εκτός του Δημοσίου Τομέα.

Η έδρα της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας είναι στο Δήμο Γαλατσίου και στεγάζεται σε ιδιόκτητες εγκαταστάσεις.

⁴ Βλ. Παράρτημα 1

2.1.2 Εταιρικοί σκοποί

Οι εταιρικοί σκοποί της λειτουργίας της ΕΥΔΑΠ έχουν καθοριστεί από το νόμο 2744/1999 και από τις τροποποιήσεις αυτού, όπως αναγράφονται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Οι σκοποί αυτοί είναι οι εξής:

- Η παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης, καθώς και η μελέτη, κατασκευή, εγκατάσταση, λειτουργία, εκμετάλλευση, διαχείριση, συντήρηση, επέκταση και ανανέωση συστημάτων ύδρευσης και αποχέτευσης. Στις δραστηριότητες και στα έργα αυτά συμπεριλαμβάνονται και η άντληση, αφαλάτωση, επεξεργασία, αποθήκευση, μεταφορά, διανομή και διαχείριση πάσης φύσεως υδάτων με στόχο την υλοποίηση των προαναφερομένων σκοπών της ΕΥΔΑΠ. Επιπλέον, συμπεριλαμβάνονται τα έργα και οι δραστηριότητες συλλογής, μεταφοράς, επεξεργασίας, αποθήκευσης καθώς και η διαχείριση και διάθεση των προϊόντων της επεξεργασίας λυμάτων.
- Η παροχή τηλεπικοινωνιακών, ενεργειακών, συναφών αυτών και λοιπών υπηρεσιών και η χρησιμοποίηση του συστήματος ύδρευσης και αποχέτευσης παράλληλα και για άλλους σκοπούς, όπως η ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιακών και ενεργειακών δραστηριοτήτων κατ' εξαίρεση των απαγορεύσεων της παρ. 8 του άρθρου 11 του νόμου 2744/1999 και υπό τον όρο ότι δεν επηρεάζεται η ασφαλής και αξιόπιστη λειτουργία του συστήματος.
- Η μελέτη και εκμετάλλευση φυσικών πηγών και υδάτινων πόρων, η παραγωγή και εμφιάλωση ύδατος και πάσης φύσεως αναψυκτικών και ποτών που εμπεριέχουν νερό.
- Η εκμετάλλευση τεχνολογίας και η παροχή υπηρεσιών τεχνικής βοήθειας.
- Η πραγματοποίηση επενδύσεων συναφών με τους σκοπούς και το αντικείμενο της εταιρείας.

Με βάση το άρθρο 2 του νόμου 2744/1999, έχει χορηγηθεί στην ΕΥΔΑΠ το αποκλειστικό δικαίωμα ύδρευσης και αποχέτευσης στη γεωγραφική περιοχή αρμοδιότητάς της για χρονική περίοδο 20 ετών, η οποία ξεκινάει από την 25^η Οκτωβρίου 1999. επισημαίνεται ότι οι δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης, λόγω της φύσης του προϊόντος και της εγκατεστημένης υποδομής αποτελούν φυσικό μονοπώλιο.

2.1.3 Προοπτικές της ΕΥΔΑΠ

Η αλλαγή του Διοικητικού Συμβουλίου το Μάιο του 2010 έθεσε νέες βάσεις για τη στρατηγική της εταιρείας. Πιο συγκεκριμένα, οι στρατηγικοί άξονες που έχουν τεθεί είναι:

- Η βελτίωση των παρεχόμενων σήμερα υπηρεσιών με εκμετάλλευση σημαντικών οικονομικών κλίμακας, διατηρώντας τη χαμηλή τιμή πώλησης των υπηρεσιών (παραγωγή, επεξεργασία, διανομή νερού και συλλογή, επεξεργασία λυμάτων).

- Παραγωγή υπεραξίας από τη συμπληρωματική αξιοποίηση των υποδομών της εταιρείας και τη συμπληρωματικότητα των έργων επαναχρησιμοποίησης εκροών των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων, προς όφελος των πελατών – πολιτών και του περιβάλλοντος.
- Επέκταση των παρεχόμενων υψηλής προστιθέμενης αξίας υπηρεσιών, μέσω ενεργοποίησης κεφαλαίων προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης, για την οριστική επίλυση των θεμάτων ύδρευσης – αποχέτευσης της χώρας (νησιά και ηπειρωτική Ελλάδα), υπό το πρίσμα της αειφορίας και των ορθών περιβαλλοντικών πρακτικών.
- Επέκταση των παρεχόμενων υπηρεσιών στο εξωτερικό με στόχο την καθιέρωση της εταιρείας ως ενός σημαντικού οργανισμού, σε διεθνές επίπεδο, στον τομέα της.

2.2 Εταιρική διακυβέρνηση

Ο όρος «εταιρική διακυβέρνηση» περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο οι εταιρείες διοικούνται και ελέγχονται. Σύμφωνα με τις Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.), η εταιρική διακυβέρνηση αρθρώνεται ως ένα σύστημα σχέσεων ανάμεσα στη Διοίκηση της εταιρείας, το Διοικητικό Συμβούλιο, τους μετόχους της και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, συνιστά τη δομή μέσω της οποίας προσεγγίζονται και τίθενται οι στόχοι της εταιρείας, εντοπίζονται οι βασικοί κίνδυνοι που αυτή αντιμετωπίζει κατά τη λειτουργία της, προσδιορίζονται τα μέσα επίτευξης των εταιρικών στόχων, οργανώνεται το σύστημα διαχείρισης κινδύνων και καθίσταται δυνατή η παρακολούθηση της απόδοσης της διοίκησης κατά τη διαδικασία εφαρμογής των παραπάνω. Οι αρχές του Ο.Ο.Σ.Α. υπογραμμίζουν το ρόλο της καλής εταιρικής διακυβέρνησης στην προώθηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, όσον αφορά αφ' ενός στην αποτελεσματικότητα της εσωτερικής οργάνωσης και αφ' ετέρου στο χαμηλότερο κόστος κεφαλαίου. Τέλος, η αυξημένη διαφάνεια που προάγει η εταιρική διακυβέρνηση έχει ως αποτέλεσμα τη βελτίωση της διαφάνειας στο σύνολο της οικονομικής δραστηριότητας των ιδιωτικών επιχειρήσεων, αλλά και των δημόσιων οργανισμών και θεσμών.

2.2.1 Διοικητικό Συμβούλιο: Σύνθεση και Λειτουργία

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το ανώτατο όργανο διοίκησης της εταιρείας με κύρια αρμοδιότητά του τη διαμόρφωση της στρατηγικής και πολιτικής ανάπτυξης της. Γενικότερα, το Διοικητικό Συμβούλιο λαμβάνει αποφάσεις για τη διευκόλυνση της πραγματοποίησης των εταιρικών σκοπών, ενώ παράλληλα παρακολουθεί την πορεία και την υλοποίηση των δραστηριοτήτων της εταιρείας.

Ειδικότερα, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αρμόδιο να αποφασίσει για κάθε θέμα που αφορά τη διαχείριση της περιουσίας, τη διοίκηση και εκπροσώπηση της εταιρείας. Από τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου εξαιρούνται τα θέματα εκείνα τα οποία σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου ή του καταστατικού της εταιρείας υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων και έχει πενταετή θητεία. Εκτός από τους εκπροσώπους των μετόχων που εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται και από

δύο εκπροσώπους των εργαζομένων της εταιρείας καθώς και από δύο μέλη που εκπροσωπούν τους μετόχους της μειοψηφίας.

Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν μπορεί να είναι συγγενείς μεταξύ τους εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι και του τρίτου βαθμού, ούτε να είναι με οποιαδήποτε μορφή εργολάβοι ή προμηθευτές της εταιρείας ή μέλη Διοικητικού Συμβουλίου ή υπάλληλοι επιχείρησης που βρίσκεται σε συναλλακτική σχέση με την εταιρεία. Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να είναι μέλη Διοικητικού Συμβουλίου ή υπάλληλοι επιχείρησης που είναι συνδεδεμένη με την εταιρεία.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει, τουλάχιστον, μία φορά κάθε ημερολογιακό μήνα. Κατά τη χρήση του 2010 το Διοικητικό Συμβούλιο πραγματοποίησε 27 συνεδριάσεις.

2.2.2 Εσωτερικός έλεγχος και Επιτροπή Ελέγχου

Ο εσωτερικός έλεγχος της εταιρείας ασκείται από τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία αποτελεί ανεξάρτητη οργανωτική μονάδα και αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας. Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου εποπτεύεται στο έργο της από την Επιτροπή Ελέγχου Διοικητικού Συμβουλίου (Ε.Ε.Σ.Δ.), η οποία θεσμοθετείται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης και αποτελείται από τρία με εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, εκ των οποίων το ένα είναι ανεξάρτητο. Σκοποί της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου είναι:

- Η εξέταση και αξιολόγηση της επάρκειας και αποτελεσματικότητας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της εταιρείας και η διαπίστωση του κατά πόσο αυτό το σύστημα παρέχει λογική διαβεβαίωση σχετικά με:
 - i. Τη συμμόρφωση με τις γενικές διαδικασίες της εταιρείας και την κείμενη νομοθεσία
 - ii. Τη διασφάλιση των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας
 - iii. Την οικονομική και αποδοτική χρήση των πόρων
 - iv. Την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων
 - v. Την αξιοπιστία και αρτιότητα των πληροφοριών, οι οποίες χρησιμοποιούνται για τη λήψη αποφάσεων
- Η ενημέρωση της Διοίκησης για τα αποτελέσματα των ελέγχων και τις ανάλογες εισηγήσεις για διορθωτικές κινήσεις.
- Η αξιολόγηση των ενεργειών που γίνονται προκειμένου να διορθωθούν ελεγκτικά θέματα που έχουν αναγνωρισθεί και κοινοποιηθεί κατά το παρελθόν στη Διοίκηση.

Ανάμεσα στις αρμοδιότητες της Διεύθυνσης περιλαμβάνονται:

- Η παρακολούθηση της εφαρμογής και της συνεχούς τήρησης του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας και του Καταστατικού της εταιρείας καθώς και τις εν γένει νομοθεσίες που αφορά την εταιρεία και ιδιαίτερα της νομοθεσίας των ανωνύμων εταιρειών και της χρηματιστηριακής αγοράς.
- Η αναφορά στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας περιπτώσεων σύγκρουσης των συμφερόντων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή

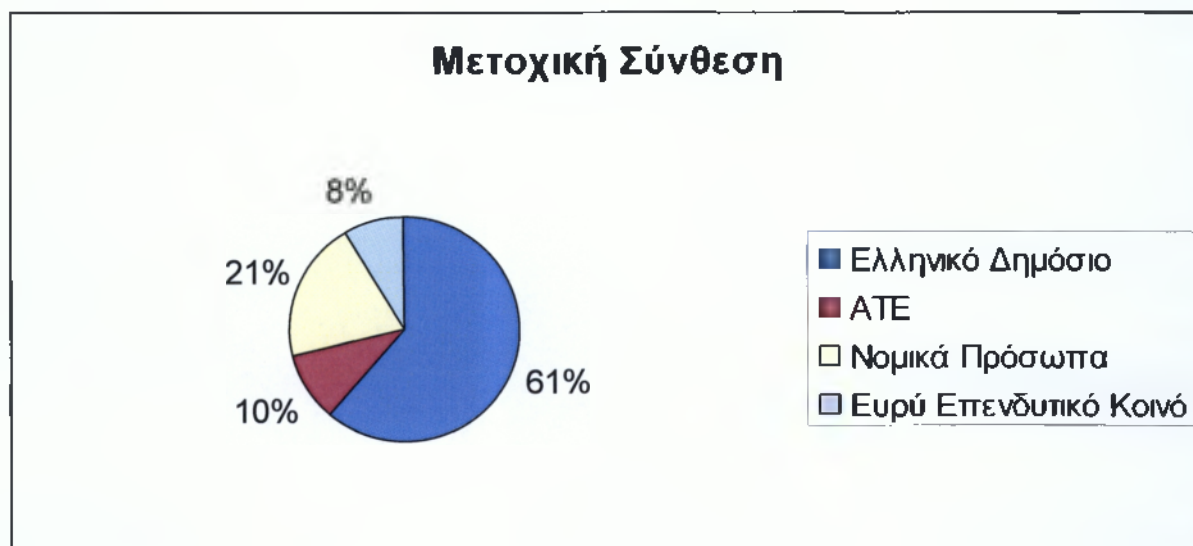
των διευθυντικών στελεχών της εταιρείας με τα συμφέροντα της εταιρείας, τις οποίες διαπιστώνει κατά την άσκηση των καθηκόντων του.

Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου εκπληρώνει το σκοπό της με το να επισκοπεί, ελέγχει και αξιολογεί λειτουργίες και δραστηριότητες και να φέρει εις γνώση τα σχετικά ευρήματα και να παρέχει αναλύσεις, αξιολογήσεις και εισηγήσεις με στόχο τη βελτίωση των λειτουργιών της εταιρείας.

2.3 Μετοχική Σύνθεση

Η μετοχική βάση της ΕΥΔΑΠ, με στοιχεία της 31.12.2010, αποτελείται από 29.006 μετόχους. Εκτός από το Ελληνικό Δημόσιο και την Αγροτική Τράπεζα Ελλάδος, κανένας μέτοχος δεν κατέχει πάνω από το 5% του μετοχικού κεφαλαίου. Η διάρθρωση της μετοχικής σύνθεσης της εταιρείας την 31.12.2010 είχε ως εξής:

Διάγραμμα 2.1

Πίνακας 2.1
Σύνθεση Μετοχολογίου 31/12/2010

Μέτοχος	% μετοχών	Αριθμός μετοχών υπό κατοχή	Αριθμός μετόχων
Ελληνικό Δημόσιο	61,03	65.000.000	1
Α.Τ.Ε.	10,00	10.648.800	1
Νομικά πρόσωπα	20,52	21.858.615	257
Ευρύ επενδυτικό κοινό	8,44	8.992.585	29.006
Σύνολο	100,00	106.500.000	29.265

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΥΔΑΠ

3.1 Καταστάσεις Οικονομικής Θέσης και Λογαριασμού Χρήσης

Τα ποσά στις οικονομικές καταστάσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

Πίνακας 3.1
Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2010
ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Υπεραξία	3.357	3.357	3.357
Λοιπές άυλες ακινητοποιήσεις	3.950	6.254	5.389
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	992.883	1.004.440	1.021.193
Επενδύσεις σε Συγγενείς Εταιρείες	444	383	207
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	1.139	1.266	1.057
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	120.610	129.566	135.304
Αναβαλλόμενη φορολογική Απαίτηση	46.405	48.343	49.371
Σύνολο Μη Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	1.168.788	1.193.609	1.215.878
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Υλικά ανταλλακτικά & αναλώσιμα	19.165	20.528	18.731
Απαιτήσεις από πελάτες	274.848	277.966	291.890
Λοιπές απαιτήσεις	29.700	41.064	69.590
Ταμείο και Ταμειακά Ισοδύναμα	17.780	22.624	27.842
Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	341.493	362.182	408.053
Σύνολο Ενεργητικού	1.510.281	1.555.791	1.623.931
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	63.900	63.900	63.900
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	40.502	40.502	40.502
Αποθεματικά κεφάλαια	379.162	379.576	379.933
Συσσωρευμένα κέρδη (κέρδη εις νέον)	345.925	337.533	346.177
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	829.489	821.511	830.512
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Υποχρεώσεις για παροχές στο προσωπικό	191.134	204.702	216.124
Προβλέψεις	39.869	40.295	48.398
Επιχορηγήσεις επενδύσεων & συμμετοχές καταναλωτών	203.317	201.192	209.479
Εγγυήσεις καταναλωτών	16.619	17.132	17.523
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων	450.939	463.321	491.524
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Λειτουργικές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	46.999	49.249	54.241
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	2.273	2.406	12.979
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	160.515	192.804	204.164
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	20.066	26.500	30.511
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων	229.853	270.959	301.895
Σύνολο Παθητικού	1.510.281	1.555.791	1.623.931

Πίνακας 3.2
Κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων των χρήσεων 2008, 2009 και 2010

	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2010
Κύκλος εργασιών	403.161	386.174	378.965
Κόστος πωληθέντων	-226.694	-240.382	-230.100
Μικτό Κέρδος	176.467	145.792	148.865
Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	6.279	3.105	2.755
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	-85.590	-78.259	-62.995
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	-38.186	-44.781	-49.078
Κέρδη Εκμετάλλευσης	58.970	25.857	39.547
Λοιπά έξοδα	-3.195	-2.318	-4.847
Χρηματοοικονομικά έσοδα	3.219	3.480	5.922
Χρηματοοικονομικά έξοδα	-9.777	-9.003	-10.794
Κέρδη προ φόρων	49.217	18.016	29.828
Φόρος εισοδήματος	-17.986	-12.276	-18.487
Κέρδη μετά από φόρους	31.231	5.740	11.341
Κέρδη ανά μετοχή (σε ευρώ)	0,29	0,05	0,11
Προτεινόμενο μέρισμα (σε ευρώ)	0,13	0,02	0,04

3.1.1 Συμπεράσματα από τις οικονομικές καταστάσεις

Από την κατάσταση οικονομικής θέσης προκύπτει το συμπέρασμα ότι η εταιρεία κάθε χρόνο κάνει αγορές ενσώματων παγίων, αφού οι ενσώματες ακινητοποιήσεις αυξάνονται διαχρονικά. Αυτό είναι φυσικό αφού η ΕΥΔΑΠ είναι επιχείρηση εντάσεως παγίων και σε τέτοιου είδους επιχειρήσεις οι επενδύσεις σε πάγιες εγκαταστάσεις είναι εκείνες που θα επιφέρουν οικονομικά οφέλη. Το αρνητικό είναι ότι χρόνο με το χρόνο αυξάνονται και οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις, οι οποίες αποτελούνται κυρίως από έργα για λογαριασμό τρίτων. Σημαντική αύξηση παρουσιάζεται και στις απαιτήσεις του κυκλοφορούντος ενεργητικού. Οι απαιτήσεις από πελάτες, οι οποίες αφορούν κατά κύριο λόγο την Τοπική Αυτοδιοίκηση και το

Ελληνικό Δημόσιο και δευτερευόντως τους ιδιώτες, δείχνουν να αυξάνονται διαχρονικά. Το γεγονός αυτό σημαίνει πως η εταιρεία αδυνατεί να εισπράξει τις απαιτήσεις της. Το θετικό είναι ότι τα ταμειακά διαθέσιμα αυξάνονται με την πάροδο του χρόνου κι έτσι η εταιρεία θα μπορεί να καλύψει πιο εύκολα τις τρέχουσες υποχρεώσεις της.

Σχετικά με το παθητικό, τα αποθεματικά κεφάλαια δεν παρουσιάζουν ιδιαίτερες μεταβολές, ενώ στα συσσωρευμένα κέρδη παρατηρούνται έντονες διακυμάνσεις, με αποτέλεσμα τα ίδια κεφάλαια να παρουσιάζουν μείωση στο σύνολό τους το 2009 και αύξηση το 2010. Οι σημαντικότερες διαχρονικές αυξήσεις που παρουσιάζονται στο παθητικό είναι αυτές των υποχρεώσεων. Ειδικά οι βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις το έτος 2009 αυξήθηκαν κατά 32 εκατομμύρια, περίπου, από το 2008. Αυτό μπορεί να οφείλεται ως ένα βαθμό στις αγορές ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων.

Όσον αφορά την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης, φαίνεται ότι ο κύκλος εργασιών έχει καθοδική πορεία. Συγκεκριμένα, ενώ το 2008 ο κύκλος εργασιών διαμορφώθηκε στα 403,2 εκατομμύρια, το 2009 μειώθηκε στα 386,2 και το 2010 παρουσίασε ακόμη μεγαλύτερη μείωση φτάνοντας τα 379 εκατομμύρια περίπου. Η μείωση αυτή προέκυψε κατά κύριο λόγο από την υποχώρηση των εσόδων από παροχή νερού και σχετιζόμενων εργασιών και τη μείωση των εσόδων από κατασκευές έργων για τρίτους. Σε αυτό το σημείο αξίζει να σημειωθεί ότι η πτώση των εσόδων από κατανάλωση νερού οφείλεται κυρίως στις πωλήσεις νερού στο εξωτερικό (Κύπρος), οι οποίες κατά το 2009 ανήλθαν στα 2,3 εκατομμύρια ευρώ και δε συνεχίστηκαν κατά το 2010⁵.

Το κόστος πωληθέντων σημείωσε αύξηση το 2009 κατά 13,7 εκατομμύρια από το 2008, ενώ το 2010 μειώθηκε κατά 10,3 εκατομμύρια από το 2009. Στη μείωση του κόστους πωληθέντων συνέβαλαν οι μειώσεις στο μισθολογικό κόστος που επήλθαν με τους νόμους για τα μέτρα αντιμετώπισης της δημοσιονομικής κρίσης. Το κόστος λειτουργίας διοίκησης μειώνεται διαχρονικά, ενώ τα έξοδα διάθεσης αυξάνονται χρόνο με το χρόνο. Σε ότι αφορά την εξέλιξη των λειτουργικών εξόδων του 2009 η μεγαλύτερη αύξηση σημειώθηκε στην κατηγορία των αμοιβών και εξόδων προσωπικού και ειδικά η αύξηση των προβλέψεων ιατρικής - υγειονομικής περίθαλψης, όπως, επίσης και στις κατηγορίες των αμοιβών - εξόδων και παροχών τρίτων. Το αποτέλεσμα αυτών των εξελίξεων ήταν το 2009 να υποχωρήσουν τα κέρδη προ φόρων κατά 31,2 εκατομμύρια από το 2008, ενώ το 2010 τα κέρδη προ φόρων ανήλθαν στα 11,3 εκατομμύρια, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 5,6 εκατομμύρια από το 2009. Τα μετά από φόρους κέρδη το 2009 περιορίστηκαν στα 5,7 εκατομμύρια από 31,2 το 2008, ενώ το 2010 παρουσίασαν αύξηση σχετικά με το 2009 και διαμορφώθηκαν στα 11,3 εκατομμύρια.

⁵ ΕΥΔΑΠ Α.Ε.: Ετήσια Οικονομική Έκθεση 1^η Ιανουαρίου μέχρι 31^η Δεκεμβρίου 2010

3.2 Καταστάσεις κοινού μεγέθους οικονομικής θέσης και αποτελεσμάτων χρήσης

Στις καταστάσεις κοινού μεγέθους της οικονομικής θέσης ως βάση υπολογισμού χρησιμοποιείται το σύνολο του ενεργητικού και το σύνολο του παθητικού, ενώ στην καταστάσεις κοινού μεγέθους των αποτελεσμάτων χρήσης ως βάση υπολογισμού θεωρούνται οι πωλήσεις.

Πίνακας 3.3
Καταστάσεις κοινού μεγέθους οικονομικής θέσης ΕΥΔΑΠ

	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2010
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Υπεραξία	0,22%	0,22%	0,21%
Λοιπές άυλες ακινητοποιήσεις	0,26%	0,40%	0,33%
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	65,74%	64,56%	62,88%
Επενδύσεις σε Συγγενείς Εταιρείες	0,03%	0,02%	0,01%
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	0,08%	0,08%	0,07%
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	7,99%	8,33%	8,33%
Αναβαλλόμενη φορολογική Απαίτηση	3,07%	3,11%	3,04%
Σύνολο Μη Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	77,39%	76,72%	74,87%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Υλικά ανταλλακτικά & αναλώσιμα	1,27%	1,32%	1,15%
Απαιτήσεις από πελάτες	18,20%	17,87%	17,97%
Λοιπές απαιτήσεις	1,96%	2,64%	4,29%
Ταμείο και Ταμειακά Ισοδύναμα	1,18%	1,45%	1,72%
Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	22,61%	23,28%	25,13%
Σύνολο Ενεργητικού	100%	100%	100%
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	4,23%	4,11%	3,93%
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	2,68%	2,60%	2,49%
Αποθεματικά κεφάλαια	25,11%	24,40%	23,40%
Συσσωρευμένα κέρδη (κέρδη εις νέον)	22,90%	21,69%	21,32%
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	54,92%	52,80%	51,14%
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Υποχρεώσεις για παροχές στο προσωπικό	12,66%	13,16%	13,31%
Προβλέψεις	2,64%	2,59%	2,98%
Επιχορηγήσεις επενδύσεων & συμμετοχές καταναλωτών	13,46%	12,93%	12,90%
Εγγυήσεις καταναλωτών	1,10%	1,10%	1,08%
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων	29,86%	29,78%	30,27%
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Λειτουργικές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	3,11%	3,17%	3,34%
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	0,15%	0,15%	0,80%
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	10,63%	12,40%	12,57%
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	1,33%	1,70%	1,88%
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων	15,22%	17,42%	18,59%
Σύνολο Παθητικού	100%	100%	100%

Πίνακας 3.4
Καταστάσεις κοινού μεγέθους αποτελεσμάτων χρήσης

	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2010
Κύκλος εργασιών	100%	100%	100%
Κόστος πωληθέντων	-56,23%	-62,25%	-60,72%
Μικτό Κέρδος	43,77%	37,75%	39,28%
Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	1,56%	0,80%	0,73%
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	-21,23%	-6,70%	-16,62%
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	-9,47%	-11,60%	-12,95%
Κέρδη Εκμετάλλευσης	14,63%	6,70%	10,44%
Λοιπά έξοδα	-0,79%	-0,60%	-1,28%
Χρηματοοικονομικά έσοδα	0,80%	0,90%	1,56%
Χρηματοοικονομικά έξοδα	-2,43%	-2,33%	-2,85%
Κέρδη προ φόρων	12,21%	4,67%	7,87%
Φόρος εισοδήματος	-4,46%	-3,18%	-4,88%
Κέρδη μετά από φόρους	7,75%	1,49%	2,99%

3.2.1 Ανάλυση καταστάσεων κοινού μεγέθους

Αναλύοντας τις καταστάσεις κοινού μεγέθους, παρατηρούμε αρχικά ότι το μεγαλύτερο μέρος του ενεργητικού καταλαμβάνουν οι ενσώματες ακινητοποιήσεις, γεγονός που αποδίδεται στη φύση της επιχείρησης αφού είναι εντάσεως παγίων. Το ποσοστό του συνόλου του κυκλοφορούντος ενεργητικού φαίνεται να αυξάνεται διαχρονικά, όχι σημαντικά όμως. Το ευχάριστο είναι ότι οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατέχουν ένα σχετικά μικρό μέρος του ενεργητικού, όμως οι απαιτήσεις από πελάτες αποτελούν το μεγαλύτερο ποσοστό του κυκλοφορούντος ενεργητικού από τα άλλα στοιχεία του χωρίς να παρουσιάζονται ιδιαίτερες διακυμάνσεις. Αυτό σημαίνει ότι η εταιρεία αδυνατεί να εισπράξει τις υποχρεώσεις της, όπως είδαμε και πιο πάνω. Επίσης και στα ποσοστά των διαθέσιμων δεν παρατηρούνται σημαντικές μεταβολές κατά την περίοδο των ετών.

Εν συνεχεία, αναλύοντας το παθητικό, παρατηρούμε το θετικό γεγονός που αφορά τα ίδια κεφάλαια από τα οποία αποτελείται το μεγαλύτερο ποσοστό του συνόλου του παθητικού. Αυτό σηματοδοτεί ότι η εταιρεία αντλεί τα κεφάλαιά της, σε ποσοστό πάνω από 50% των συνολικών της κεφαλαίων, από τα ίδια κεφάλαια. Η εταιρεία όμως θα πρέπει να δείξει προσοχή, διότι χρόνο με το χρόνο το ποσοστό των ιδίων

κεφαλαίων μειώνεται, επί του συνόλου του παθητικού, και αυξάνονται οι υποχρεώσεις. Δηλαδή, το ποσοστό των ιδίων κεφαλαίων καταλαμβάνει όλο και μικρότερο μέρος του παθητικού, ενώ αυξάνεται το ποσοστό των υποχρεώσεων. Βέβαια, στις επόμενες χρήσεις αυτό μπορεί να αλλάξει, αφού η επιχείρηση αύξησε τον πάγιο εξοπλισμό της, ο οποίος μπορεί να επιφέρει μελλοντικά κέρδη στην εταιρεία. Επίσης, παρατηρείται ότι μεγαλύτερο ποσοστό του παθητικού αποτελούν οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις έναντι των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις αποτελούνται κατά το μεγαλύτερο μέρος τους από τις υποχρεώσεις για παροχές στο προσωπικό (κυρίως ιατροφαρμακευτική κάλυψη) και από τις επιχορηγήσεις επενδύσεων και συμμετοχές καταναλωτών⁶. Οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις καταλαμβάνουν όλο και μεγαλύτερο ποσοστό του παθητικού διαχρονικά, κατέχοντας μεγαλύτερο μέρος οι δανειακές υποχρεώσεις.

Τέλος, από την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης παρατηρείται ότι το κόστος πωληθέντων ως ποσοστό επί του κύκλου εργασιών διαμορφώθηκε στο 62,25% το 2009 από 56,23% το 2008, ενώ το 2010 δεν υπήρξε σημαντική μείωσή του. Επίσης σημαντικά ποσοστά επί των πωλήσεων καταλαμβάνουν και τα έξοδα λειτουργίας διοίκησης και διάθεσης. Συγκεκριμένα τα έξοδα διοικητικής λειτουργίας μειώθηκαν σημαντικά το 2009 και διαμορφώθηκαν στο 6,7% ως ποσοστό επί των πωλήσεων έναντι του 21,23% το 2008, ενώ το 2010 το ποσοστό των εξόδων της λειτουργίας διοίκησης διαμορφώθηκε στο 16,62%. Αντίθετα τα έξοδα της λειτουργίας διάθεσης ως ποσοστό επί του κύκλου εργασιών αυξάνονται διαχρονικά. Έτσι, τα κέρδη προ φόρου εισοδήματος ενώ το 2008 ήταν στο ικανοποιητικό επίπεδο του 12,23% επί των πωλήσεων, το 2009 παρουσίασαν μεγάλη μείωση και διαμορφώθηκαν στο 4,67%, ως αποτέλεσμα της μείωσης του κύκλου εργασιών και της αύξησης του κόστους πωληθέντων και των εξόδων λειτουργίας διάθεσης, όπως επίσης και των ποσοστών τους επί του κύκλου εργασιών. Το έτος 2010 παρουσιάστηκε κάποια ανάκαμψη στα κέρδη προ φόρων (κατά +3,2% επί των πωλήσεων), παρόλο που στα αποτελέσματα χρήσης φαίνεται ότι μειώθηκε ο κύκλος εργασιών. Το θετικό αυτό γεγονός οφείλεται στον περιορισμό του κόστους πωληθέντων και των εξόδων διοικητικής λειτουργίας.

⁶ Η εταιρεία επιχορηγείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω του Ελληνικού Δημοσίου για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων έργων. Επιπροσθέτως, οι πελάτες της εταιρείας (συμπεριλαμβανομένων του Δημοσίου και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης) απαιτείται όπως συμμετέχουν στη χρηματοδότηση του αρχικού κόστους ανάπτυξης του δικτύου ή της αναβάθμισής του.

3.3 Δείκτες τάσης χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις τάσης θέτουμε ως βάση υπολογισμού το έτος 2008.

Πίνακας 3.5
Δείκτες τάσης στοιχείων κατάστασης οικονομικής θέσης

	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2010
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Υπεραξία	100,00	100,00	100,00
Λοιπές άυλες ακινητοποιήσεις	100,00	156,33	136,43
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	100,00	101,16	102,85
Επενδύσεις σε Συγγενείς Εταιρείες	100,00	86,26	46,62
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	100,00	111,15	92,80
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	100,00	107,43	112,18
Αναβαλλόμενη φορολογική Απαίτηση	100,00	104,18	106,39
Σύνολο Μη Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	100,00	102,12	104,03
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Υλικά ανταλλακτικά & αναλώσιμα	100,00	107,11	97,74
Απαιτήσεις από πελάτες	100,00	101,13	106,20
Λοιπές απαιτήσεις	100,00	138,26	234,31
Ταμείο και Ταμειακά Ισοδύναμα	100,00	127,24	156,59
Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	100,00	106,06	119,49
Σύνολο Ενεργητικού	100,00	103,01	107,53
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	100,00	100,00	100,00
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	100,00	100,00	100,00
Αποθεματικά κεφάλαια	100,00	100,11	100,20
Συσσωρευμένα κέρδη (κέρδη εις νέον)	100,00	97,57	100,07
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	100,00	99,04	100,12
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Υποχρεώσεις για παροχές στο προσωπικό	100,00	107,10	113,07
Προβλέψεις	100,00	101,07	121,39
Επιχορηγήσεις επενδύσεων & συμμετοχές καταναλωτών	100,00	98,95	103,03
Εγγυήσεις καταναλωτών	100,00	103,09	105,44
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων	100,00	102,75	109,00
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Λειτουργικές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	100,00	104,79	115,41
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	100,00	105,85	571,01
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	100,00	120,12	127,19
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	100,00	132,06	152,05
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων	100,00	117,88	131,34
Σύνολο Παθητικού	100,00	103,01	107,53

Πίνακας 3.6
Δείκτες τάσης στοιχείων κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης

	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2010
Κύκλος εργασιών	100,00	95,79	94,00
Κόστος πωληθέντων	100,00	106,04	101,50
Μικτό Κέρδος	100,00	82,62	84,36
Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	100,00	49,45	43,88
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	100,00	91,43	73,60
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	100,00	117,27	128,52
Κέρδη Εκμετάλλευσης	100,00	43,85	67,06
Λοιπά έξοδα	100,00	72,55	151,71
Χρηματοοικονομικά έσοδα	100,00	108,11	183,97
Χρηματοοικονομικά έξοδα	100,00	92,08	110,40
Κέρδη προ φόρων	100,00	36,61	60,61
Φόρος εισοδήματος	100,00	68,25	102,79
Κέρδη μετά από φόρους	100,00	18,38	36,31
Κέρδη ανά μετοχή	100,00	17,24	37,93
Προτεινόμενο μέρισμα	100,00	15,38	30,77

3.3.1 Ανάλυση οικονομικών καταστάσεων με βάση τους δείκτες τάσης

Αναλύοντας τις καταστάσεις με δείκτες τάσης, μπορούμε να διακρίνουμε ότι το σύνολο του παγίου ενεργητικού είναι ελαφρώς αυξανόμενο. Ο μεγαλύτερος δείκτης παρατηρείται στις άυλες ακινητοποιήσεις, οι οποίες αφορούν την αγορά λογισμικού. Στο κυκλοφορούν ενεργητικό διακρίνεται μία ανοδική πορεία η οποία επηρεάζει αρκετά το σύνολο του ενεργητικού. Μεμονωμένα, φαίνεται να έχουν σημαντική αύξηση οι απαιτήσεις που δεν αφορούν κυρίως τους πελάτες αλλά τη συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου για την κάλυψη αποζημίωσης του προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία. Σημαντική αύξηση, επίσης, παρουσιάζουν και τα ταμειακά διαθέσιμα.

Όσον αφορά το παθητικό, τα ίδια κεφάλαια παραμένουν σχετικά σταθερά διαχρονικά. Η ελάχιστη μείωσή τους το 2009 οφείλεται στη μείωση των

συσσωρευμένων κερδών, ενώ το 2010 παρουσιάστηκε ταυτόχρονη αύξησή τους με τα αποθεματικά κεφάλαια. Τα στοιχεία που αυξάνουν το σύνολο του παθητικού είναι οι υποχρεώσεις με τεράστια αύξηση των φορολογικών υποχρεώσεων το 2010. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός του ότι καταλαμβάνουν μεγάλο μέρος του παθητικού, όπως είδαμε στις καταστάσεις κοινού μεγέθους, κατά την πάροδο των ετών παρουσιάζουν και αύξηση κατά 2,75% το 2009 και κατά 9% το 2010 από το 2008. μεγαλύτερη, όμως αύξηση παρουσιάζουν διαχρονικά οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις και κυρίως οι δανειακές υποχρεώσεις και οι λοιπές υποχρεώσεις, οι οποίες περιλαμβάνουν στο μεγαλύτερο μέρος τους τους προμηθευτές.

Τέλος, παρατηρώντας τις καταστάσεις τάσεις των αποτελεσμάτων χρήσης, διακρίνουμε ότι παρά τη διαχρονική μείωση του κύκλου εργασιών, το 2009 το κόστος πωληθέντων αυξήθηκε από το 2008, ενώ το 2010 η εταιρεία πέτυχε μία μείωσή του στα επίπεδα, σχεδόν, του 2008. Επίσης, αυξήθηκαν και τα δύο έτη τα έξοδα λειτουργίας διάθεσης, ενώ το 2010 το κόστος διοικητικής λειτουργίας περιορίστηκε σημαντικά. Σημαντική, όμως, μείωση παρουσίασαν τα λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης (λειτουργικά και χρηματοοικονομικά) πάνω από 50% από το 2008.

Όλοι οι παράγοντες που προαναφέραμε συντέλεσαν στη μείωση των κερδών εκμετάλλευσης, μείωση που άγγιξε το ποσοστό του 56,15% το 2009. Το έτος του 2010 τα κέρδη εκμετάλλευσης παρουσίασαν καλύτερα αποτελέσματα, που όπως παρουσιάζεται από τους δείκτες τάσης, η μείωσή τους ήταν 32,94% από το 2008. Σχετικά με τα κέρδη προ φόρου εισοδήματος τα αποτελέσματα δεν είναι ικανοποιητικά το 2009, αφού η αύξηση των χρηματοοικονομικών εσόδων και οι μειώσεις στα χρηματοοικονομικά και λοιπά έξοδα δε βοήθησαν την άνοδό τους. Το 2010 παρότι αυξήθηκαν σημαντικά τα χρηματοοικονομικά έσοδα, το ποσοστό μείωσης, από τα κέρδη εκμετάλλευσης, των κερδών προ φόρων είναι στο ίδιο επίπεδο με αυτό του 2009. Αυτό οφείλεται στην ταυτόχρονη αύξηση των χρηματοοικονομικών και λοιπών εξόδων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ

4.1 Αριθμοδείκτες δομής ενεργητικού

Η συγκεκριμένη κατηγορία αριθμοδεικτών διευκρινίζει το είδος περιουσίας της επιχείρησης. Δηλαδή, αν είναι εντάσεως παγίας περιουσίας, εντάσεως κυκλοφοριακής περιουσίας ή μικτής περιουσίας.

Οι αναλυτές πριν προχωρήσουν στην ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων μιας επιχείρησης οφείλουν να γνωρίζουν το είδος της επιχείρησης. Τη δυνατότητα αυτή τους την παρέχουν οι αριθμοδείκτες δομής ενεργητικού.

Δεν είναι απαραίτητο να υπολογίσουμε τους δείκτες αυτούς διαχρονικά, αφού η φύση της επιχείρησης, με βάση τα περιουσιακά της στοιχεία δεν αλλάζει.

4.1.1 Δείκτης Παγιοποίησης Περιουσίας (ΔΠΠ)

Ο δείκτης παγιοποίησης περιουσίας δείχνει τη σχέση των παγίων στοιχείων με το σύνολο του ενεργητικού και τον βαθμό στον οποίο τα κεφάλαια έχουν επενδυθεί σε πάγια στοιχεία και υπολογίζεται ως εξής:

$$\Delta\Pi\Pi = \frac{\text{Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$$

$$\Delta\Pi\Pi_{2010} = \frac{1.215.878.000}{1.623.931.000} \approx 0,749 \approx 75\%$$

4.1.2 Δείκτης κυκλοφοριακής περιουσίας

Ο δείκτης αυτός δείχνει τη σχέση των κυκλοφορούντων στοιχείων με το σύνολο του ενεργητικού και τον βαθμό στον οποίο έχουν επενδυθεί τα κεφάλαια σε κυκλοφοριακά στοιχεία και υπολογίζεται ως εξής:

$$\frac{\text{Κυκλοφορούν Ενεργητικό}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$$

που για το 2010 υπολογίζεται ως εξής:

$$\frac{408.053.000}{1.623.931.000} \approx 0,251 \approx 25\%$$

Ο αριθμοδείκτης αυτός σε συνδυασμό με τον αριθμοδείκτη παγιοποίησης περιουσίας απεικονίζει την αναλογία των κεφαλαίων που έχουν διατεθεί στις δύο αυτές κατηγορίες δέσμευσής τους (πάγιο και κυκλοφορούν ενεργητικό).

$$75\% + 25\% = 100\% \text{ (σύνολο ενεργητικού)}$$

Από τις σχέσεις αυτές προκύπτει το συμπέρασμα ότι το πάγιο ενεργητικό αποτελεί το 75%, ενώ το κυκλοφορούν ενεργητικό αποτελεί το 25% του συνόλου του ενεργητικού.

4.1.3 Αριθμοδείκτης σχέσης παγίων προς κυκλοφοριακά στοιχεία

Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει τη σχέση που έχουν τα πάγια στοιχεία προς τα κυκλοφοριακά και υπολογίζεται:

$\frac{\text{Πάγια}}{\text{Κυκλοφοριακά}}$
--

δηλαδή για το 2010:

$$\frac{1.215.878.000}{408.053.000} \approx 2,98$$

Από τη σχέση αυτή μπορούμε να διακρίνουμε ότι τα πάγια στοιχεία του ενεργητικού είναι σχεδόν 3 φορές περισσότερα από τα κυκλοφοριακά στοιχεία.

Και οι τρεις προαναφερθέντες αριθμοδείκτες οδηγούν στη συσχέτιση των παγίων στοιχείων της εταιρείας προς το κυκλοφορούν ενεργητικό της και προκύπτει το συμπέρασμα ότι η ΕΥΔΑΠ είναι επιχείρηση εντάσεως παγίας περιουσίας, αφού $\Pi > K^7$ και η σχέση παγίων προς κυκλοφοριακών στοιχείων είναι κατά πολύ μεγαλύτερη από 1.

⁷ Π: Πάγιο Ενεργητικό και Κ: Κυκλοφορούν Ενεργητικό

4.2 Αριθμοδείκτες Ρευστότητας

Οι δείκτες αυτοί αντικατοπτρίζουν την ικανότητα της εταιρείας να ανταποκριθεί θετικά στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της μέσα στο χρονικό διάστημα της λήξης τους.

4.2.1 Αριθμοδείκτης Γενικής Ρευστότητας

Ο δείκτης γενικής ρευστότητας εκτός από το μέτρο της ρευστότητας δείχνει και το περιθώριο ασφαλείας που διατηρεί η διοίκηση της εταιρείας για την κάλυψη των βραχυχρόνιων υποχρεώσεων σε περίπτωση που αντιμετωπίσει ανεπιθύμητη εξέλιξη στη ροή των κεφαλαίων κίνησης ή έκτακτες ανάγκες. Ο αριθμοδείκτης αυτός υπολογίζεται ως εξής:

$$\frac{\text{Διαθέσιμα} + \text{Απαιτήσεις} + \text{Αποθέματα}}{\text{Βραχυχρόνιες Υποχρεώσεις}}$$

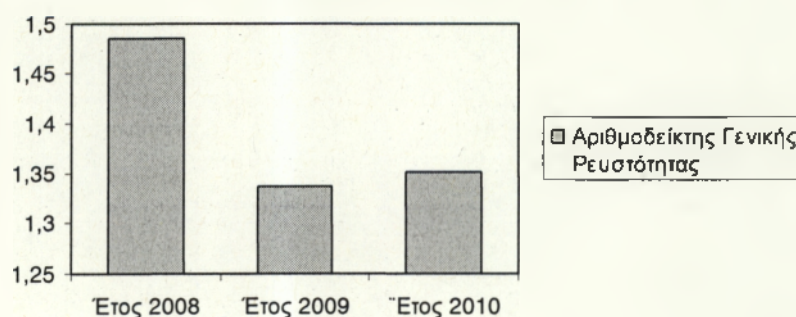
$$\text{Για το 2008: } \frac{17.780+304.532+19.181}{229.853} \approx 1,486$$

$$\text{Για το 2009: } \frac{22.624+319.030+20.528}{270.959} \approx 1,337$$

$$\text{Για το 2010: } \frac{27.842+361.480+18.731}{301.895} \approx 1,352$$

Διάγραμμα 4.1

Αριθμοδείκτης Γενικής Ρευστότητας

Δεν παρατηρείται ικανοποιητική γενική ρευστότητα από την εταιρεία, αφού μπορεί να καλύψει λίγο περισσότερο από μία φορά τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Για μία επιχείρηση τέτοιου είδους ο αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας θα έπρεπε να

παρουσιάζει τιμή μεγαλύτερη του 2, για να θεωρηθεί επαρκής, έτσι ώστε να υπάρχει ένα περιθώριο ασφαλείας, σε περίπτωση ανάγκης, ώστε να καλυφθούν οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Εκτός αυτών, ο δείκτης δε φαίνεται να έχει ιδιαίτερα ανοδική πορεία, αφού το 2009 μειώθηκε κατά 0,15 περίπου, ενώ το 2010 παρουσίασε αύξηση μόλις 0,015. Η αύξηση των στοιχείων του κυκλοφορούντος ενεργητικού το 2009 δε βοήθησε να αυξηθεί ο αριθμοδείκτης, διότι αυξήθηκαν κατά πολύ οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Το 2010, αν και αυξήθηκαν ξανά οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, παρατηρούμε μία μικρή άνοδο, χάρη στην ταυτόχρονη αύξηση των ταμειακών διαθεσίμων και των απαιτήσεων. Η άνοδος, όμως, αυτή δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως ικανοποιητική.

4.2.2 Αριθμοδείκτης Ειδικής Ρευστότητας

Ο αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας παρέχει μια πιο ακριβή ένδειξη της ικανότητας ικανοποίησης των βραχυχρόνιων υποχρεώσεων, διότι περιέχει τα στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού, τα οποία μπορούν να μετατραπούν σε μικρό χρονικό διάστημα και χωρίς ιδιαίτερες δυσκολίες σε ρευστά διαθέσιμα και παραλείπει όσα παρουσιάζουν δυσκολίες ρευστοποίησης. Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται από τη σχέση:

$$\frac{\text{Διαθέσιμα + Απαιτήσεις}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

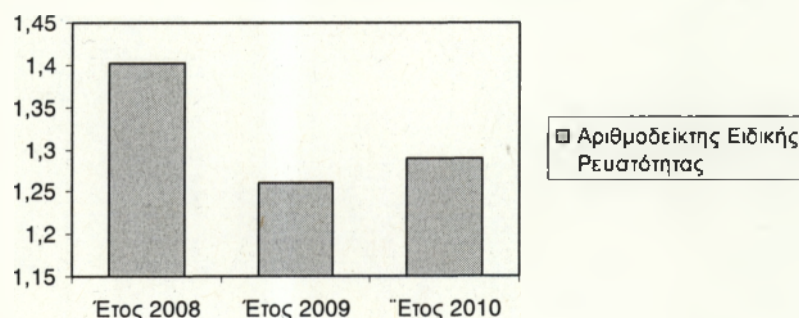
Για το 2008: $\frac{17.780+304.532}{229.853} \approx 1,402$

Για το 2009: $\frac{22.624+319.030}{270.959} \approx 1,261$

Για το 2010: $\frac{27.842+361.480}{301.895} \approx 1,290$

Διάγραμμα 4.2

Αριθμοδείκτης Ειδικής Ρευστότητας

Οι τιμές του δείκτη ειδικής ρευστότητας δεν έχουν σημαντική διαφορά από τους δείκτες γενικής ρευστότητας. Αυτό σημαίνει ότι τα αποθέματα κατέχουν μικρό κομμάτι του κυκλοφορούντος ενεργητικού και δεν ξεπερνάνε το σύνολο των διαθεσίμων και των απαιτήσεων. Οι τιμές του αριθμοδείκτη αυτού μπορούν να χαρακτηριστούν σχετικά ικανοποιητικές αφού είναι λίγο μεγαλύτερες από τη μονάδα. Η εταιρεία φαίνεται να μπορεί να καλύψει τις τρέχουσες υποχρεώσεις τις από τα ευκόλως ρευστοποιήσιμα στοιχεία της. Το 2009 παρουσιάστηκε πτώση και αυτού του δείκτη στο ίδιο, περίπου, επίπεδο με αυτή του προηγούμενου δείκτη (-0,14), ενώ η αύξησή του το 2010 δεν ήταν μεγάλη (+0,029). Αυτό συμβαίνει επειδή οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις αυξάνονται σε πολύ μεγαλύτερο ποσοστό από τα στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού.

4.2.3 Αριθμοδείκτης Ταμειακής Ρευστότητας

Ο αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας εκφράζει την ικανότητα μιας επιχείρησης να εξοφλήσει τις τρέχουσες και ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της χρησιμοποιώντας μόνο τα μετρητά που έχει στη διάθεσή της. Ο τύπος υπολογισμού του είναι:

$$\frac{\text{Διαθέσιμα}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

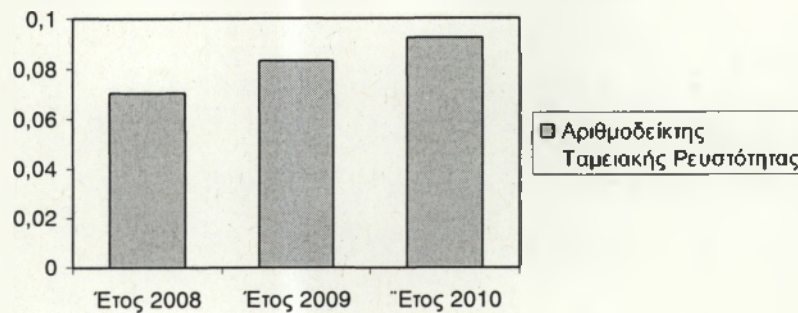
$$\text{Για το 2008: } \frac{17.780}{229.853} \approx 0,077$$

$$\text{Για το 2009: } \frac{22.624}{270.959} \approx 0,083$$

$$\text{Για το 2010: } \frac{27.842}{301.895} \approx 0,092$$

Διάγραμμα 4.2

Αριθμοδείκτης Ταμειακής Ρευστότητας

Η εταιρεία φαίνεται να αντιμετωπίζει πρόβλημα άμεσης ρευστότητας, γεγονός που σημαίνει ότι υπάρχει κίνδυνος να μη μπορέσει να καλύψει έκτακτες βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Υπάρχει μία διαχρονική αύξηση του αριθμοδείκτη, αλλά όχι ικανοποιητική. Σαφέστατα, η εικόνα του δείκτη υποδηλώνει ανικανότητα της επιχείρησης να καλύψει όλες τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της μόνο με τα ρευστά της διαθέσιμα, κάτι που συμβαίνει άλλωστε σε μεγάλο ποσοστό «υγιών» επιχειρήσεων.

4.2.4 Αριθμοδείκτης Αμυντικού Χρονικού Διαστήματος

Ο αριθμοδείκτης αμυντικού χρονικού διαστήματος εκφράζει σε ημέρες το χρονικό διάστημα που μία επιχείρηση δύναται να καλύπτει τις λειτουργικές της δαπάνες με τη χρησιμοποίηση των «αμυντικών» της περιουσιακών στοιχείων, χωρίς να καταφεύγει σε βραχυχρόνιο δανεισμό. Ο εν λόγω δείκτης έρχεται να καλύψει τις όποιες αδυναμίες των προηγούμενων δεικτών, όπως η στατική εικόνα που εκφράζουν δεδομένου ότι υπολογίζονται με βάση τα οικονομικά στοιχεία του ισολογισμού. Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται από τον εξής τύπο:

$$\frac{\text{Διαθέσιμα} + \text{Απαιτήσεις}}{\text{Προβλεπόμενες ημερήσιες λειτουργικές δαπάνες}}$$

Οι προβλεπόμενες ημερήσιες λειτουργικές δαπάνες βρίσκονται ως εξής :

$$\frac{\text{Κόστος Πωληθέντων} + \text{Έξοδα Διοίκησης} + \text{Έξοδα Διάθεσης}}{365}$$

Οπότε:

$$\text{Για το 2008: } \frac{17.780 + 304.532}{226.694 + 85.590 + 38.186} \approx 335,675 \text{ ημέρες}$$

$$\text{Για το 2009: } \frac{22.624+319.030}{240.382+78.259+44.781} \approx 343,137 \text{ ημέρες}$$

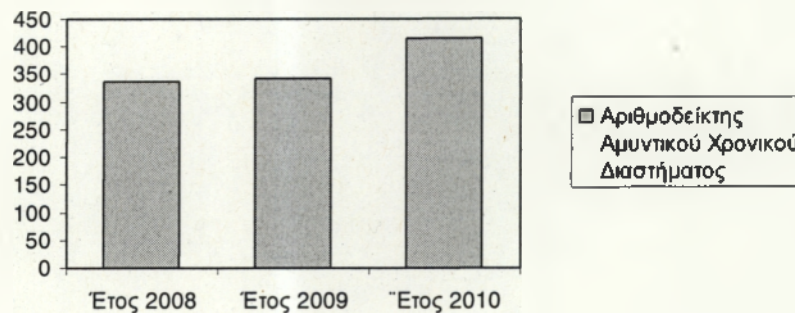
$$\frac{\quad}{365}$$

$$\text{Για το 2010: } \frac{27.842+361.480}{230.100+62.995+49.078} \approx 415,295 \text{ ημέρες}$$

$$\frac{\quad}{365}$$

Διάγραμμα 4.3

Αριθμοδείκτης Αμυντικού Χρονικού Διαστήματος

Μέσα από τον υπολογισμό του συγκεκριμένου δείκτη προκύπτει το συμπέρασμα ότι η επιχείρηση παρουσιάζει ένα ιδανικό αμυντικό χρονικό διάστημα 415 ημερών το 2010. Αυτό συνεπάγεται ότι η εταιρεία είναι σε θέση να λειτουργεί για περίπου 14 μήνες (πάνω από ένα έτος) με τη χρησιμοποίηση των αμυντικών περιουσιακών στοιχείων που έχει στην κατοχή της, χωρίς να απαιτείται η προσφυγή της σε χρησιμοποίηση των εσόδων που προέρχονται από τη δραστηριότητά της. Τα έτη 2008 και 2009 η εταιρεία παρουσιάζει ασφαλή και ικανοποιητικά αμυντικά χρονικά διαστήματα, 335 και 343 ημερών αντίστοιχα.

4.3 Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας

Οι αριθμοδείκτες δραστηριότητας χρησιμοποιούνται προκειμένου να μετρηθεί ο βαθμός της αποτελεσματικότητας μιας επιχείρησης στη χρησιμοποίηση των περιουσιακών στοιχείων της, κατά πόσο δηλαδή γίνεται ικανοποιητική ή όχι η χρησιμοποίηση αυτών. Οι αριθμοδείκτες αυτοί προκύπτουν από τη σύγκριση μεταξύ του επιπέδου των πωλήσεων και του επενδυθέντος κεφαλαίου στα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία.

4.3.1 Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Είσπραξης Απαιτήσεων

Ο αριθμοδείκτης αυτός αποτελεί ένα κριτήριο για την αποτελεσματική διαχείριση των απαιτήσεων της εταιρείας και υπολογίζεται ως εξής:

$$\frac{\text{Πωλήσεις}}{\text{Απαιτήσεις}}$$

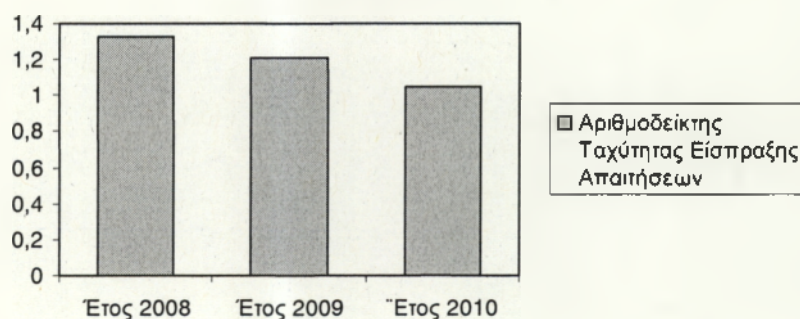
$$\text{Για το 2008: } \frac{403.161}{304.532} \approx 1,324$$

$$\text{Για το 2009: } \frac{386.174}{319.030} \approx 1,210$$

$$\text{Για το 2010: } \frac{378.965}{361.480} \approx 1,048$$

Διάγραμμα 4.4

Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Είσπραξης Απαιτήσεων

Η πορεία του δείκτη κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων παρουσιάζει καθοδική τάση μέσα στην τριετία που εξετάζουμε άρα ο χρόνος που δεσμεύονται τα κεφάλαια της εταιρείας είναι μεγάλος. Αυτό σημαίνει ότι κεφάλαια που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν κάπου αλλού δεσμεύονται σε απαιτήσεις. Σύμφωνα με τον αριθμοδείκτη αυτό η εταιρεία εισπράττει περίπου μία φορά τις απαιτήσεις της από τους πελάτες της μέσα σε μία διαχειριστική χρήση. Αν διαιρέσουμε τις ημέρες της διαχειριστικής χρήσης (365) με την τιμή του αριθμοδείκτη ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων, τότε το πηλίκο μας δείχνει τον χρόνο είσπραξης των απαιτήσεων. Δηλαδή:

Για το 2008: $365 / 1,324 \approx 275,680$ ημέρες

Για το 2009: $365 / 1,210 \approx 301,653$ ημέρες

Για το 2010: $365 / 1,048 \approx 348,282$ ημέρες

Το 2008 η εταιρεία φαίνεται να εισπράττει τις απαιτήσεις της από τους πελάτες της σε περίπου 275 ημέρες, το 2009 σε 301 ημέρες και το 2010 σε 348 ημέρες. Δηλαδή, χρόνο με το χρόνο οι ημέρες εισπραξης των απαιτήσεων αυξάνονται σημαντικά (σχεδόν κατά ένα μήνα).

Βέβαια, δεν μπορούμε να βγάλουμε ακριβή συμπεράσματα για την εταιρεία με τον αριθμοδείκτη ταχύτητας εισπραξης απαιτήσεων, αφού η επιχείρηση είναι εντάσεως παγίας περιουσίας και παροχής υπηρεσιών κυρίως. Γι' αυτό το λόγο οι απαιτήσεις της δε στηρίζονται αποκλειστικά σε πωλήσεις με πίστωση.

4.3.2 Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Εξόφλησης Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας εξόφλησης βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων δείχνει πόσες φορές, μέσα στη λογιστική χρήση, ανακυκλώνονται οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της εταιρείας. Ο δείκτης υπολογίζεται με τον παρακάτω τύπο:

$$\frac{\text{Αγορές}^8}{\text{Βραχυχρόνιες Υποχρεώσεις}}$$

$$\text{Για το 2008: } \frac{226.694}{229.853} \approx 0,986$$

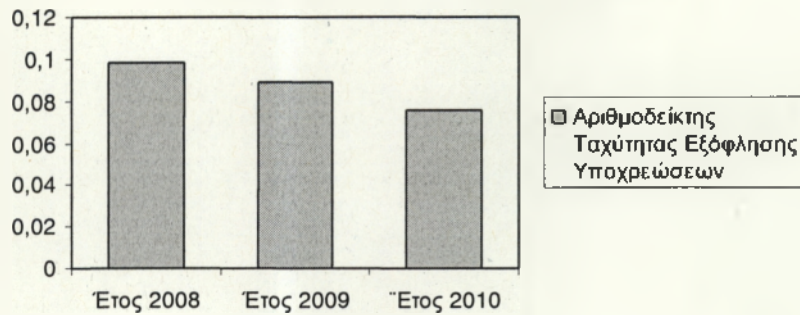
$$\text{Για το 2009: } \frac{240.382}{270.959} \approx 0,887$$

$$\text{Για το 2010: } \frac{230.100}{301.895} \approx 0,762$$

⁸ Κόστος Πωληθέντων

Διάγραμμα 4.5

Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Εξόφλησης Υποχρεώσεων

Σε γενικές γραμμές η τάση του αριθμοδείκτη ταχύτητας εξόφλησης βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων παρουσιάζεται σταθεροποιητική. Αυτό δείχνει ότι η πολιτική πληρωμών της εταιρείας παραμένει αμετάβλητη. Αν συγκρίνουμε τον αριθμοδείκτη αυτό με τον αριθμοδείκτη ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων, θα διαπιστώσουμε ότι ο δεύτερος είναι μεγαλύτερος από τον πρώτο τα τελευταία τρία χρόνια. Αυτό υποδηλώνει ότι οι υποχρεώσεις της επιχείρησης εξοφλούνται με βραδύτερο ρυθμό από ότι εισπράττονται οι απαιτήσεις της από τους πελάτες.

Αν διαιρέσουμε τον αριθμό των ημερών της διαχειριστικής περιόδου με τον δείκτη ταχύτητας εξόφλησης βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων θα προκύψει το χρονικό διάστημα που παραμένουν απλήρωτες οι υποχρεώσεις της εταιρείας. Δηλαδή:

Για το 2008: $365 / 0,986 \approx 370,183$ ημέρες

Για το 2009: $365 / 0,887 \approx 411,499$ ημέρες

Για το 2010: $365 / 0,762 \approx 479,003$ ημέρες

Έτσι, προκύπτει το συμπέρασμα ότι το διάστημα που μεσολαβεί μέχρι να πληρωθούν οι υποχρεώσεις της εταιρείας αυξάνεται διαχρονικά και είναι μεγαλύτερο του έτους.

Δεν μπορούμε, όμως, να σχηματίσουμε σαφή εικόνα για την εταιρεία με βάση τον αριθμοδείκτη ταχύτητας βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων, διότι οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της εταιρείας δεν αποτελούνται αποκλειστικά από υποχρεώσεις σε προμηθευτές αλλά και σε δανειακές και λοιπές υποχρεώσεις.

4.3.3 Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Αποθεμάτων

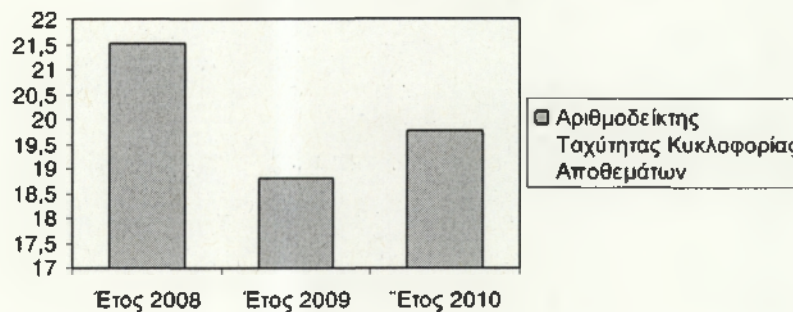
Η ανάλυση του δείκτη ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων δείχνει πόσες φορές ανανεώθηκαν τα αποθέματα της επιχείρησης σε σχέση με τις πωλήσεις της μέσα σε μία διαχειριστική χρήση. Ο αριθμοδείκτης υπολογίζεται με τον τύπο:

$$\frac{\text{Πωλήσεις}}{\text{Αποθέματα}}$$

$$\begin{aligned} \text{Για το 2008: } & \frac{403.161}{18.731} \approx 21,524 \\ \text{Για το 2009: } & \frac{386.174}{20.528} \approx 18,812 \\ \text{Για το 2010: } & \frac{378.965}{19.165} \approx 19,774 \end{aligned}$$

Διάγραμμα 4.6

Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Αποθεμάτων

Από τον υπολογισμό του αριθμοδείκτη αυτού προκύπτει το συμπέρασμα ότι η εταιρεία ανανεώνει τα αποθέματά της, κατά μέσο όρο, 20 φορές σε μία διαχειριστική χρήση. Όμως, η εταιρεία που αξιολογείται είναι επιχείρηση παροχής υπηρεσιών κυρίως και γι' αυτό το λόγο οι πωλήσεις της είναι πολύ μεγάλες σε σχέση με τα αποθέματα. Άρα ο συγκεκριμένος δείκτης δε μας παρέχει κάποια ιδιαίτερη πληροφορία, αφού οι πωλήσεις της εταιρείας δεν προέρχονται σε μεγάλο ποσοστό από τα αποθέματα.

4.3.4 Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας του ενεργητικού δείχνει την ικανότητα της εταιρείας να αξιοποιεί τα στοιχεία του ενεργητικού προκειμένου να πραγματοποιεί πωλήσεις. Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται ως εξής:

$$\frac{\text{Πωλήσεις}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$$

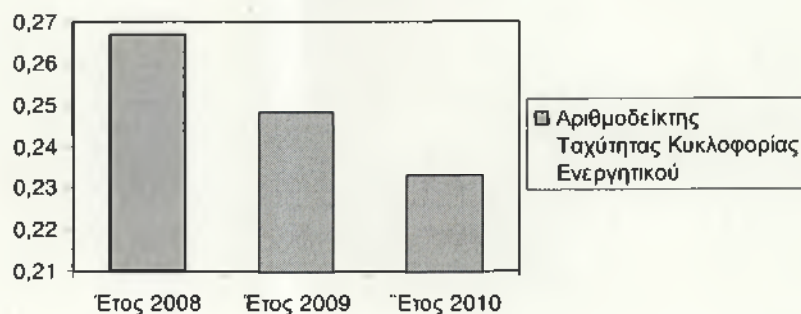
$$\text{Για το 2008: } \frac{403.161}{1.510.281} \approx 0,267$$

$$\text{Για το 2009: } \frac{386.174}{1.555.791} \approx 0,248$$

$$\text{Για το 2010: } \frac{378.965}{1.623.931} \approx 0,233$$

Διάγραμμα 4.7

Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού

Οι τιμές του δείκτη ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού είναι χαμηλές, διότι η ΕΥΔΑΠ είναι επιχείρηση εντάσεως παγίων και ως εκ τούτου το ενεργητικό της οφείλει να αποτελείται σε μεγάλο μέρος από πάγιες εγκαταστάσεις. Όπως είδαμε πιο πάνω το πάγιο ενεργητικό της εταιρείας καταλαμβάνει, κατά μέσο όρο, το 76,33% του συνολικού ενεργητικού.

Για πιο ορθά αποτελέσματα πρέπει να χρησιμοποιηθεί ο επόμενος δείκτης που αφορά το πάγιο ενεργητικό της εταιρείας.

4.3.5 Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Παγίων

Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει το βαθμό χρησιμοποίησης των παγίων περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας σε σχέση με τις πωλήσεις της και παρέχει ένδειξη για το αν υπάρχει ή όχι υπερεπένδυση σε πάγια σε σχέση με το ύψος των πωλήσεων που πραγματοποιεί. Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας παγίων υπολογίζεται από τη σχέση:

$$\frac{\text{Πωλήσεις}}{\text{Καθαρά Πάγια}}$$

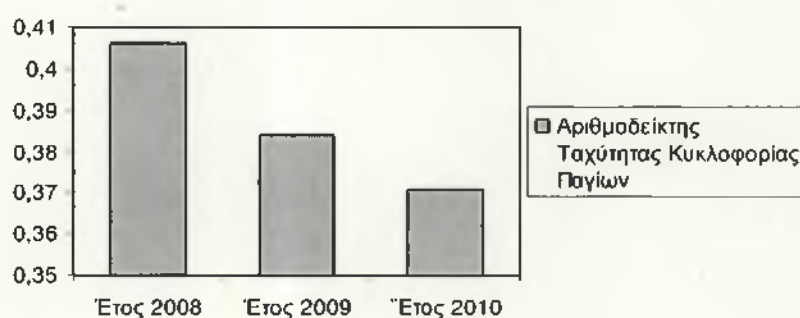
$$\text{Για το 2008: } \frac{403.161}{992.883} \approx 0,406$$

$$\text{Για το 2009: } \frac{386.174}{1.004.440} \approx 0,384$$

$$\text{Για το 2010: } \frac{378.965}{1.021.193} \approx 0,371$$

Διάγραμμα 4.8

Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Παγίων

Για τον υπολογισμό χρησιμοποιήσαμε μόνο την αξία των ενσώματων ακινητοποιήσεων.

Οι τιμές του δείκτη είναι σε χαμηλά επίπεδα που σημαίνει ότι η εταιρεία δε χρησιμοποιεί εντατικά τα πάγια περιουσιακά της στοιχεία σε σχέση με τον κύκλο εργασιών της. Επίσης ο δείκτης μειώνεται σταδιακά, γεγονός που οφείλεται στην πτώση των πωλήσεων και στην αύξηση παγίων στοιχείων διαχρονικά.

4.3.6 Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ιδίων Κεφαλαίων

Ο αριθμοδείκτης της κυκλοφοριακής ταχύτητας των ιδίων κεφαλαίων απεικονίζει την ανακύκλωση των ιδίων κεφαλαίων κατά τη διάρκεια της χρήσης. Δηλαδή, δείχνει το βαθμό χρησιμοποίησης των ιδίων κεφαλαίων της επιχείρησης σε σχέση με τις πωλήσεις της. Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται ως εξής:

$$\frac{\text{Πωλήσεις}}{\text{Ίδια Κεφάλαια}}$$

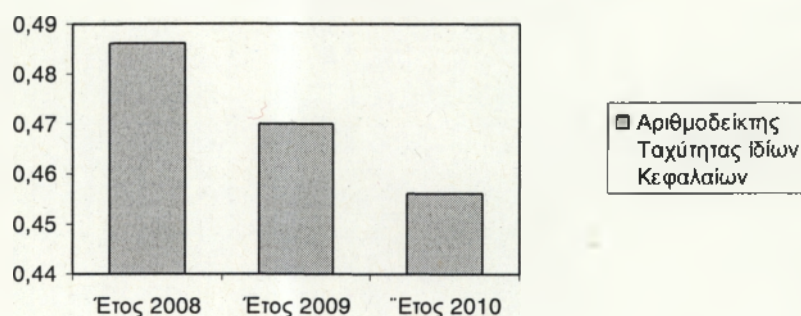
$$\text{Για το 2008: } \frac{403.161}{829.489} \approx 0,486$$

$$\text{Για το 2009: } \frac{386.174}{821.511} \approx 0,470$$

$$\text{Για το 2010: } \frac{378.965}{830.512} \approx 0,456$$

Διάγραμμα 4.9

Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Ιδίων Κεφαλαίων

Με βάση τον υπολογισμό αυτού του αριθμοδείκτη, η εταιρεία φαίνεται να πραγματοποιεί μικρές πωλήσεις με σχετικά με το ύψος των ιδίων κεφαλαίων. Συγκεκριμένα, το έτος 2010 η εταιρεία με ένα ευρώ ιδίων κεφαλαίων πραγματοποίησε πωλήσεις 0,456 ευρώ. Επίσης, η πορεία του δείκτη διακρίνεται πτωτική διαχρονικά, γεγονός που οφείλεται κυρίως στη μείωση του κύκλου εργασιών.

4.4 Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας

Με τη βοήθεια των αριθμοδεικτών αποδοτικότητας, μετράται η αποδοτικότητα της εταιρείας, η δυναμικότητα των κερδών της και η ικανότητα της διοίκησής της.

4.4.1 Αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου ή μικτού κέρδους

Ο αριθμοδείκτης μικτού κέρδους είναι ένας σημαντικός αριθμοδείκτης, διότι απεικονίζει τη σχέση μεταξύ του μικτού κέρδους χρήσης και του κύκλου εργασιών. Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται ως εξής:

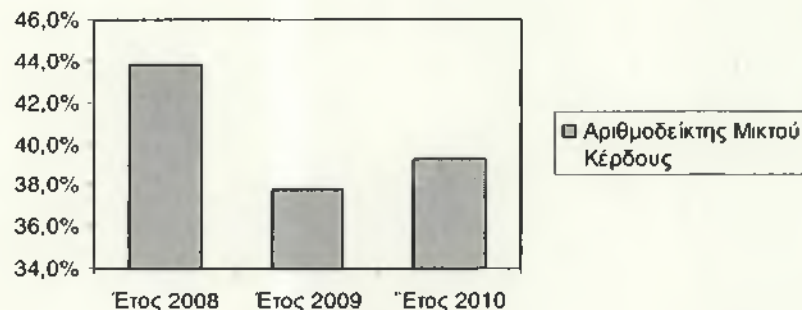
$$\frac{\text{Μικτά Κέρδη}}{\text{Πωλήσεις}} \times 100$$

$$\text{Για το 2008: } \frac{176.467}{403.161} \times 100 \approx 43,8\%$$

$$\text{Για το 2009: } \frac{145.792}{386.174} \times 100 \approx 37,8\%$$

$$\text{Για το 2010: } \frac{148.865}{378.965} \times 100 \approx 39,3\%$$

Διάγραμμα 4.10
Αριθμοδείκτης Μικτού Κέρδους

Ο δείκτης κινείται σε αρκετά καλό επίπεδο, αν λάβουμε υπόψη ότι το μεγαλύτερο μέρος των αποσβέσεων έχει συμπεριληφθεί στο κόστος πωληθέντων. Συγκεκριμένα, το έτος 2008 το ποσοστό ακαθάριστου κέρδους διαμορφώθηκε στο 43,8%, ενώ το 2009 μειώθηκε φτάνοντας το 37,8%, λόγω της μείωσης του κύκλου εργασιών και την ταυτόχρονη αύξηση του κόστους πωληθέντων. Το 2010 η εταιρεία έκανε κάποια θετικά βήματα όσον αφορά τον περιορισμό του κόστους πωληθέντων, κι έτσι αυξήθηκε το ποσοστό ακαθάριστου κέρδους σε 39,3% (+1,5%), παρόλο που ο κύκλος εργασιών μειώθηκε.

4.4.2 Αριθμοδείκτης Καθαρού Περιθωρίου ή Καθαρού Κέρδους

Ο αριθμοδείκτης καθαρού κέρδους δείχνει το ποσοστό του καθαρού κέρδους που επιτυγχάνει η εταιρεία από τις λειτουργικές της δραστηριότητες. Ο τύπος με τον οποίο υπολογίζεται το ποσοστό καθαρού κέρδους είναι ο εξής:

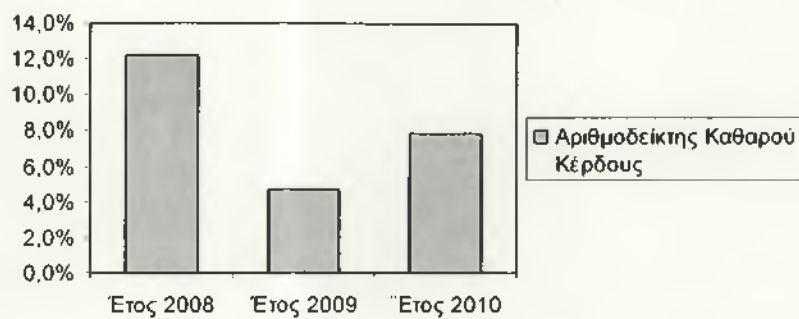
$$\frac{\text{Καθαρά Κέρδη}}{\text{Πωλήσεις}} \times 100$$

$$\text{Για το 2008: } \frac{49.217}{403.161} \times 100 \approx 12,2\%$$

$$\text{Για το 2009: } \frac{18.016}{386.174} \times 100 \approx 4,7\%$$

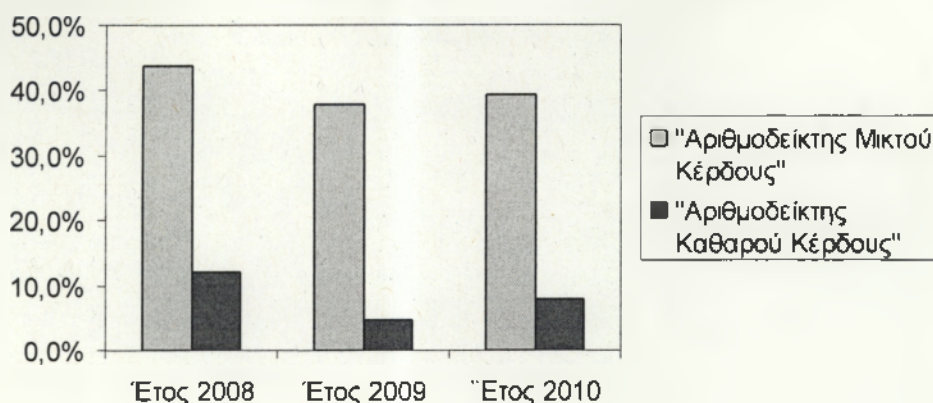
$$\text{Για το 2010: } \frac{29.828}{378.965} \times 100 \approx 7,9\%$$

Διάγραμμα 4.11
Αριθμοδείκτης Καθαρού Κέρδους

Οι τιμές του αριθμοδείκτη καθαρού περιθωρίου είναι σχετικά ικανοποιητικές. Το 2009 παρουσιάστηκε σημαντική πτώση του ποσοστού καθαρού κέρδους από το 2008 (-7,5%) και αυτό οφείλεται στην αύξηση των λειτουργικών εξόδων και του κόστους πωληθέντων όπως είδαμε παραπάνω. Το 2010 παρότι μειώθηκαν οι πωλήσεις το ποσοστό κέρδους αυξήθηκε κατά 3,2%, ως αποτέλεσμα του περιορισμού του κόστους πωληθέντων και των εξόδων διοικητικής λειτουργίας. Πρακτικά προκύπτει ότι το 2008 από πωλήσεις 100 ευρώ η εταιρεία πέτυχε καθαρά κέρδη 12,2 ευρώ, ενώ το 2009 4,7 ευρώ και το 2010 7,9 ευρώ.

Διάγραμμα 4.12
Σύγκριση Αριθμοδείκτων Μικτού Κέρδους και Καθαρού Κέρδους

4.4.3 Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης μετράει την απόδοση των συνολικών περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας και επιτρέπει την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της λειτουργίας της. Ο αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού βρίσκεται με τον παρακάτω υπολογισμό:

$$\text{ROA (Return on assets)} = \frac{(\text{EBIT}) \times (1-T)}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$$

Όπου:

EBIT: Earnings Before Interest and Taxes: Κέρδη προ φόρων και τόκων⁹
T: Συντελεστής φορολογίας¹⁰

$$\text{Για το 2008: } \frac{(55.755)(1-0,25)}{1.510.281} \approx 0,028$$

$$\text{Για το 2009: } \frac{(23.539)(1-0,25)}{1.555.791} \approx 0,011$$

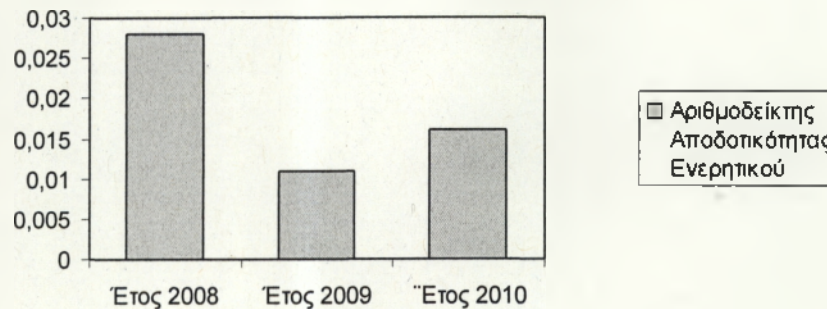
⁹ Κέρδη εκμετάλλευσης – Λοιπά έξοδα

¹⁰ Ο συντελεστής φόρου για τις χρήσεις 2008 και 2009 ανέρχεται σε 25%, ενώ για τη χρήση του 2010 ανέρχεται σε 24%.

$$\text{Για το 2010: } \frac{(34.100)(1-0,24)}{1.623.931} \approx 0,016$$

Διάγραμμα 4.13

Αριθμοδείκτης Αποδοκότητας Ενεργητικού

Κατά την περίοδο των ετών 2008-2010 παρατηρούμε καθοδική πορεία του δείκτη, στοιχείο που οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η απόδοση των συνολικών περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας παρουσιάζει πτώση. Αυτό σημαίνει ότι η διοίκηση της εταιρείας θα πρέπει να επιστήσει την προσοχή της στο θέμα αυτό, ώστε η αποδοτικότητα των ενεργητικών της στοιχείων να αυξηθεί. Δηλαδή χρειάζεται να επιτευχθεί μεγαλύτερη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων μέσα από τη χρήση τους, στη διαμόρφωση των κερδών της. Αυτό θα καταστήσει την επένδυση σε πάγια περιουσιακά στοιχεία περισσότερο αποδοτική, διότι η παρούσα εικόνα δε θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως ικανοποιητική.

4.4.4 Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Απασχολούμενων Κεφαλαίων

Ο αριθμοδείκτης της αποδοτικότητας των συνολικών απασχολούμενων κεφαλαίων δείχνει την αποδοτικότητα της εταιρείας ανεξάρτητα από τις πηγές προέλευσης των κεφαλαίων της. Δείχνει, επίσης, την ικανότητά της να πραγματοποιεί κέρδη και το βαθμό επιτυχίας της διοίκησής της στη χρησιμοποίηση των ίδιων και των ξένων κεφαλαίων της. Ο αριθμοδείκτης αυτός υπολογίζεται με βάση την εξής σχέση:

$$\text{ROC (Return on Capital)} = \frac{(\text{EBIT}) \times (1-T)}{\text{Ίδια Κεφάλαια} + \text{Δανεισμός}}$$

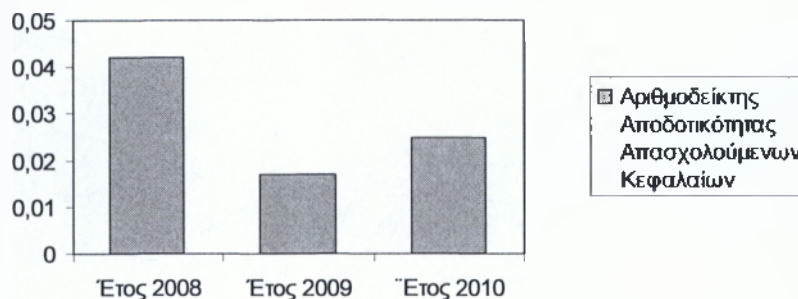
$$\text{Για το 2008: } \frac{(55.755)(1-0,25)}{829.489+160.515} \approx 0,042$$

$$\text{Για το 2009: } \frac{(23.539)(1-0,25)}{821.511+192.804} \approx 0,017$$

$$\text{Για το 2010: } \frac{(34.100)(1-0,24)}{830.512+204.164} \approx 0,025$$

Διάγραμμα 4.14

Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Απασχολούμενων Κεφαλαίων

Υπολογίζοντας τον αριθμοδείκτη αποδοτικότητας των απασχολούμενων κεφαλαίων διαπιστώνουμε ότι τα αποτελέσματά του δεν είναι ικανοποιητικά. Αυτό συμβαίνει λόγω της πτώσης του κύκλου εργασιών και του συνεχή δανεισμού από μέρους της εταιρείας. Η τιμή του αριθμοδείκτη του έτους 2008 είναι η καλύτερη των τριών τελευταίων ετών. Το 2009 ο αριθμοδείκτης διαμορφώθηκε στο χαμηλότερο επίπεδο, ενώ το 2010, ως αποτέλεσμα της μείωσης του κόστους πωληθέντων και του κόστους διοικητικής λειτουργίας, ο αριθμοδείκτης παρουσίασε άνοδο.

4.4.5 Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων

Ο αριθμοδείκτης αυτός φανερώνει σε ποσοστό τον βαθμό αξιοποίησης των ιδίων κεφαλαίων, την ικανότητα, δηλαδή, της εταιρείας να αξιοποιεί τα ίδια κεφάλαια και να παράγει από αυτά καθαρά κέρδη.

$$\text{ROE (Return on Equity)} = \frac{\text{Καθαρά Κέρδη}^{11}}{\text{Ίδια Κεφάλαια}} \times 100$$

$$\text{Για το 2008: } \frac{31.231}{829.489} \times 100 \approx 3,8\%$$

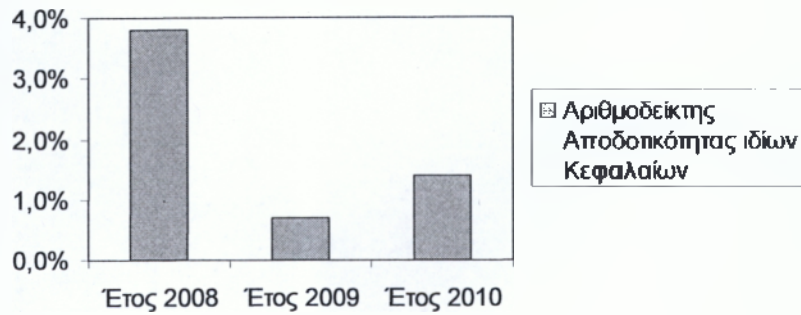
$$\text{Για το 2009: } \frac{5.740}{821.511} \times 100 \approx 0,7\%$$

¹¹ Μετά φόρων

$$\text{Για το 2010: } \frac{11.341}{830.512} \times 100 \approx 1,4\%$$

Διάγραμμα 4.15

Αριθμοδείκτης Αποδοκότητας Ιδίων Κεφαλαίων

Στη συγκεκριμένη επιχείρηση, η οποία είναι εντάσεως παγίων περιουσιακών στοιχείων, απαιτούνται υψηλές πάγιες εγκαταστάσεις, άρα απαιτείται και υψηλή συμμετοχή σε ίδια κεφάλαια. Γι' αυτό το λόγο ο αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων παρουσιάζει χαμηλές τιμές. Τα μειωμένα κέρδη του 2009 είναι η αιτία που και αυτός ο δείκτης είναι μικρότερος εκείνο το έτος.

4.4.6 Αριθμοδείκτης Οικονομικής Μόχλευσης

Ο αριθμοδείκτης οικονομικής μόχλευσης μετράει την επίδραση την οποία ασκεί η χρησιμοποίηση των δανειακών κεφαλαίων επάνω στην αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας. Έτσι, ο αριθμοδείκτης οικονομικής μόχλευσης αποτελεί το λόγο του αριθμοδείκτη της απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων με τον αριθμοδείκτη της αποδοτικότητας των συνολικά απασχολούμενων κεφαλαίων. Δηλαδή:

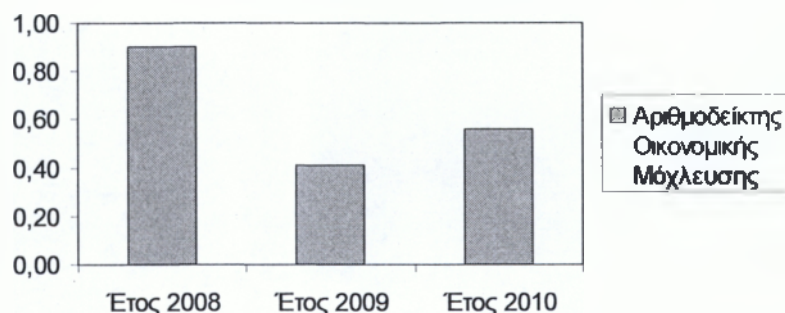
$$\text{ROE} = \text{ROC} \times \text{Μόχλευση}$$

$$\text{Για το 2008: } \frac{0,038}{0,042} \approx 0,90$$

$$\text{Για το 2009: } \frac{0,007}{0,017} \approx 0,41$$

$$\text{Για το 2010: } \frac{0,014}{0,025} = 0,56$$

Διάγραμμα 4.16
Αριθμοδείκτης Οικονομικής Μόχλευσης

Η επίδραση των δανειακών κεφαλαίων στα κέρδη μιας επιχείρησης είναι θετική και επωφελής, όταν η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων είναι μεγαλύτερη από την αποδοτικότητα των συνολικά απασχολούμενων κεφαλαίων.

Όπως μπορούμε να διακρίνουμε, τα αποτελέσματα του δείκτη δεν εμφανίζονται ικανοποιητικά, αφού οι τιμές του διαμορφώθηκαν κάτω από τη μονάδα και τα τρία έτη. Αυτό σημαίνει ότι η επίδραση από τη χρήση των ξένων κεφαλαίων στα κέρδη της εταιρείας δεν είναι επωφελής γι' αυτή. Δηλαδή, τα δανειακά κεφάλαια της ΕΥΔΑΠ χρησιμοποιούνται αποδίδοντας σε μικρότερο ποσοστό από εκείνο του κόστους δανεισμού. Το 2009 παρατηρούμε ότι ο δείκτης σημείωσε κάμψη από το 2008, ενώ το 2010 παρουσίασε άνοδο, η οποία όμως δεν είναι επαρκής.

4.5 Αριθμοδείκτες Διάρθρωσης Κεφαλαίων και Βιωσιμότητας

Με την ανάλυση των αριθμοδεικτών κεφαλαιακής διάρθρωσης και βιωσιμότητας εκτιμάται η μακροχρόνια οικονομική κατάσταση και βιωσιμότητα της εταιρείας.

4.5.1 Αριθμοδείκτης Ιδίων προς Συνολικά Κεφάλαια

Η σχέση αυτή μας δείχνει το ποσοστό του συνόλου των ενεργητικών στοιχείων της εταιρείας, που έχει χρηματοδοτηθεί από τους φορείς της. Ο τύπος που υπολογίζει αυτή τη σχέση είναι ο εξής:

$$\frac{\text{Ίδια Κεφάλαια}}{\text{Συνολικά Κεφάλαια}} \times 100$$

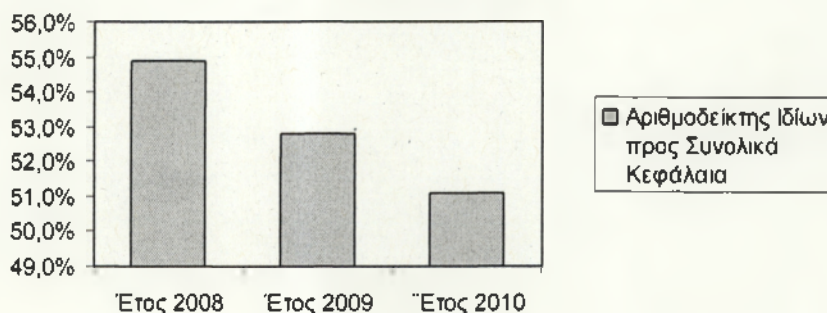
$$\text{Για το 2008: } \frac{829.489}{1.510.281} \times 100 \approx 54,9\%$$

$$\text{Για το 2009: } \frac{821.511}{1.555.791} \times 100 \approx 52,8\%$$

$$\text{Για το 2010: } \frac{830.512}{1.623.931} \times 100 \approx 51,1\%$$

Διάγραμμα 4.17

Αριθμοδείκτης Ιδίων προς Συνολικά Κεφάλαια

Ο αριθμοδείκτης αυτός σημειώνει καθοδική πορεία, γεγονός που σημαίνει ότι τα ίδια κεφάλαια καταλαμβάνουν όλο και μικρότερο ποσοστό των συνολικών κεφαλαίων. Τα αποτελέσματα αυτά, για μία επιχείρηση έντασης παγίων στοιχείων, δεν κρίνονται ικανοποιητικά, αφού μία τέτοια εταιρεία θα έπρεπε να παρουσιάζει μεγαλύτερα ποσοστά, καθώς απαιτούνται υψηλές πάγιες εγκαταστάσεις άρα και υψηλή συμμετοχή σε ίδια κεφάλαια.

Η διαφορά αυτού του δείκτη από το 100 δείχνει το ποσοστό των ξένων κεφαλαίων που προσφέρθηκαν από τους πιστωτές για τη χρηματοδότηση του ενεργητικού. Η διαφορά αυτή προκύπτει και από τον επόμενο αριθμοδείκτη.

4.5.2 Αριθμοδείκτης Δανειακών Κεφαλαίων

Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει το ποσοστό των περιουσιακών στοιχείων που έχει χρηματοδοτηθεί από τους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους πιστωτές της εταιρείας και δίνεται από την παρακάτω σχέση:

$$\frac{\text{Ξένα Κεφάλαια}}{\text{Συνολικά Κεφάλαια}} \times 100$$

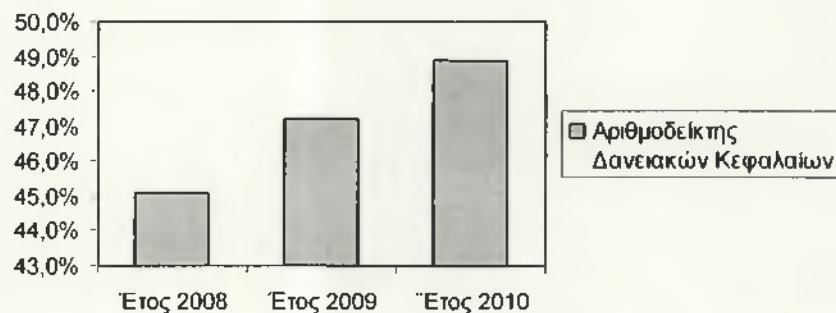
$$\text{Για το 2008: } \frac{680.792}{1.510.281} \times 100 \approx 45,1\%$$

$$\text{Για το 2009: } \frac{734.280}{1.555.791} \times 100 \approx 47,2\%$$

$$\text{Για το 2010: } \frac{793.419}{1.623.931} \times 100 \approx 48,9\%$$

Διάγραμμα 4.18

Αριθμοδείκτης Δανειακών Κεφαλαίων

Όπως γίνεται κατανοητό, οι δύο αριθμοδείκτες που έχουν αναφερθεί είναι συμπληρωματικοί, αφού το άθροισμά τους δίνει το 100% των κεφαλαίων της εταιρείας (συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια= ίδια + ξένα).

Με βάση τους αριθμοδείκτες αυτούς, κατά την περίοδο που εξετάζουμε, προκύπτει το συμπέρασμα ότι χρόνο με το χρόνο η χρηματοδότηση της εταιρείας πραγματοποιείται όλο και περισσότερο με δανειακά και λιγότερο με ίδια κεφάλαια. Με αυτά τα δεδομένα, απαιτείται προσοχή τα επόμενα χρόνια για την αποφυγή υπερδανεισμού, ώστε η εταιρεία να μην αντιμετωπίσει οικονομικές δυσκολίες στην εξόφληση των υποχρεώσεών της.

4.5.3 Αριθμοδείκτης Ιδίων Κεφαλαίων προς Δανειακά Κεφάλαια

Η ανάλυση του δείκτη αυτού δείχνει το ποσοστό συμμετοχής των φορέων της εταιρείας σε αυτή έναντι των πιστωτών της. Ο αριθμοδείκτης ιδίων προς δανειακά κεφάλαια χρησιμοποιείται για να διαπιστωθεί εάν υπάρχει υπερδανεισμός ή όχι στην εταιρεία και εκφράζει την αναλογία των ιδίων κεφαλαίων της προς τα δανειακά. Δηλαδή:

$$\frac{\text{Ίδια Κεφάλαια}}{\text{Ξένα Κεφάλαια}}$$

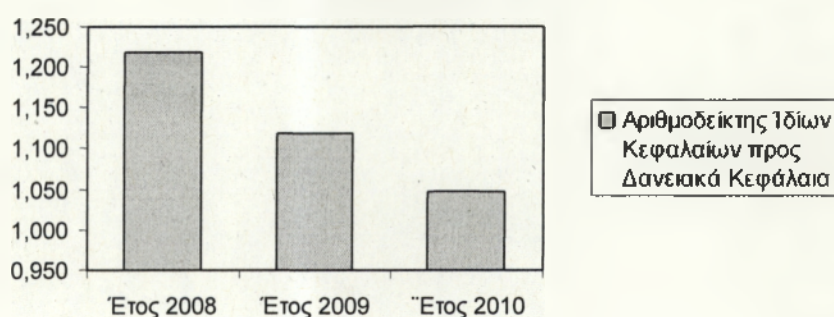
$$\text{Για το 2008: } \frac{829.489}{680.792} \approx 1,218$$

$$\text{Για το 2009: } \frac{821.511}{734.280} \approx 1,119$$

$$\text{Για το 2010: } \frac{830.512}{793.419} \approx 1,047$$

Διάγραμμα 4.19

Αριθμοδείκτης Ιδίων Κεφαλαίων προς Δανειακά Κεφάλαια

Παρατηρείται πτωτική πορεία του δείκτη, ωστόσο είναι μεγαλύτερος της μονάδας, γεγονός που δεικνύει ότι οι φορείς της εταιρείας συμμετέχουν σε αυτή με περισσότερα κεφάλαια από ότι οι πιστωτές της. Βέβαια, στις επιχειρήσεις εντάσεως παγίων, όπου απαιτούνται υψηλές πάγιες εγκαταστάσεις, άρα απαιτείται και υψηλή συμμετοχή σε ίδια κεφάλαια, ο δείκτης οφείλει να είναι υψηλός.

Πρακτικά, από τον αριθμοδείκτη φαίνεται ότι το 2008 μία μονάδα υποχρεώσεων της επιχείρησης καλύπτεται από 1,2 μονάδες ιδίων κεφαλαίων. Το 2010, όμως, μία μονάδα υποχρεώσεων καλύπτεται σχεδόν από μία μονάδα ιδίων κεφαλαίων.

4.5.4 Αριθμοδείκτης Κάλυψης Παγίων με Διαρκή Κεφάλαια

Ο αριθμοδείκτης κάλυψης παγίων με διαρκή κεφάλαια είναι ένας σημαντικός δείκτης, αφού στην ουσία δείχνει εάν η εταιρεία έχει χρηματοδοτήσει ορθά τα πάγια στοιχεία της είτε με ίδια κεφάλαια είτε με μέσο-μακροπρόθεσμα κεφάλαια. Ο δείκτης υπολογίζεται με την παρακάτω σχέση:

$$\frac{\text{Ίδια Κεφάλαια} + \text{Μέσο-μακροπρόθεσμα κεφάλαια}}{\text{Πάγια}}$$

Πάγια

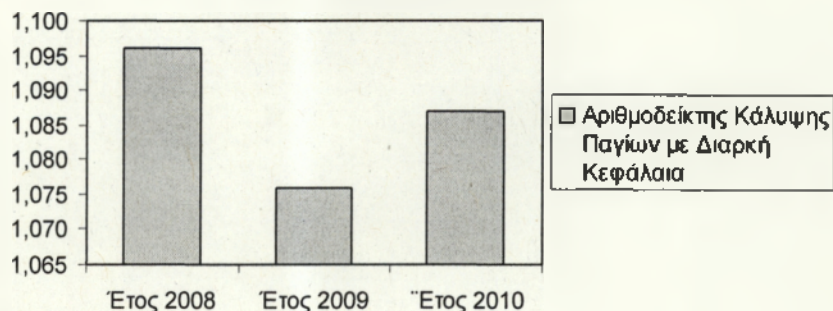
$$\text{Για το 2008: } \frac{829.489+450.939}{1.168.788} \approx 1,096 \text{ ή } 109,6\%$$

$$\text{Για το 2009: } \frac{821.511+463.321}{1.193.609} \approx 1,076 \text{ ή } 107,6\%$$

$$\text{Για το 2010: } \frac{830.512+491.524}{1.215.878} \approx 1,087 \text{ ή } 108,7\%$$

Διάγραμμα 4.20

Αριθμοδείκτης Κάλυψης Παγίων με Διαρκή Κεφάλαια

Κατά τον υπολογισμό αυτού του αριθμοδείκτη δε παρατηρούνται ιδιαίτερες διακυμάνσεις διαχρονικά. Η ανάλυσή του δείχνει ότι το 2008, που σημειώνεται η μεγαλύτερη τιμή του δείκτη, τα πάγια στοιχεία του ενεργητικού καλύπτουν σε ποσοστό 109,6% όλα τα μακράς αποπληρωμής κεφάλαια του παθητικού. Άρα τα πάγια έχουν χρηματοδοτηθεί, πολύ σωστά, 100% με μέσο-μακροπρόθεσμα κεφάλαια και περισσεύουν από αυτά ποσοστό 9,6% για να χρηματοδοτήσουν τα υπόλοιπα στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού. Παρομοίως, τα έτη 2009 και 2010 όλα τα μακράς αποπληρωμής κεφάλαια έχουν καλύψει τα πάγια σε ποσοστό 100% και περισσεύουν ποσοστά 7,6% και 8,7% αντίστοιχα για τη χρηματοδότηση στοιχείων του κυκλοφορούντος ενεργητικού.

4.5.5 Αριθμοδείκτης Ιδίων Κεφαλαίων προς Πάγια

Με τον υπολογισμό του αριθμοδείκτη ιδίων κεφαλαίων προς πάγια επιχειρείται η εύρεση του τρόπου χρηματοδότησης των παγίων περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας. Η διαπίστωση του τρόπου χρηματοδότησης των παγίων επενδύσεων επιτυγχάνεται με τον εξής τύπο:

$$\frac{\text{Ίδια Κεφάλαια}}{\text{Πάγια}}$$

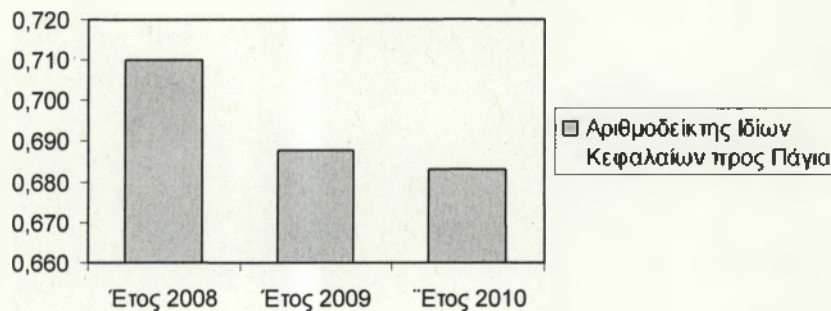
$$\text{Για το 2008: } \frac{829.489}{1.168.788} \approx 0,71 \text{ ή } 71\%$$

$$\text{Για το 2009: } \frac{821.511}{1.193.609} \approx 0,688 \text{ ή } 68,8\%$$

$$\text{Για το 2010: } \frac{830.512}{1.215.878} \approx 0,683 \text{ ή } 68,3\%$$

Διάγραμμα 4.21

Αριθμοδείκτης Ίδιων Κεφαλαίων προς Πάγια

Όπως παρατηρούμε η τάση του δείκτη παρουσιάζεται πτωτική, στοιχείο που σηματοδοτεί ότι διαχρονικά τα πάγια της εταιρείας χρηματοδοτούνται όλο και περισσότερο από ξένα κεφάλαια. Πρακτικά, το 2008 το 71% των παγίων χρηματοδοτήθηκε από ίδια κεφάλαια, ενώ τα έτη 2009 και 2008 τα ποσοστά μειώθηκαν και κατέληξαν σε 68,8% και 68,3% αντίστοιχα.

Η τάση, αυτή, του δείκτη δηλώνει ότι ενώ το μεγαλύτερο μέρος των παγίων περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας χρηματοδοτείται από ίδια κεφάλαια, διαχρονικά το μέρος αυτό μειώνεται, διότι στη χρηματοδότηση των παγίων συμμετέχουν και ξένα κεφάλαια, των οποίων το ποσοστό χρηματοδότησης αυξάνεται.

4.5.6 Αριθμοδείκτης κυκλοφορούντος ενεργητικού προς συνολικές υποχρεώσεις

Ο αριθμοδείκτης του κυκλοφορούντος ενεργητικού προς τις συνολικές υποχρεώσεις εκφράζει τη ρευστότητα των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων της εταιρείας και υπολογίζεται από την ακόλουθη σχέση:

$$\frac{\text{Κυκλοφορούν Ενεργητικό}}{\text{Σύνολο Υποχρεώσεων}} \times 100$$

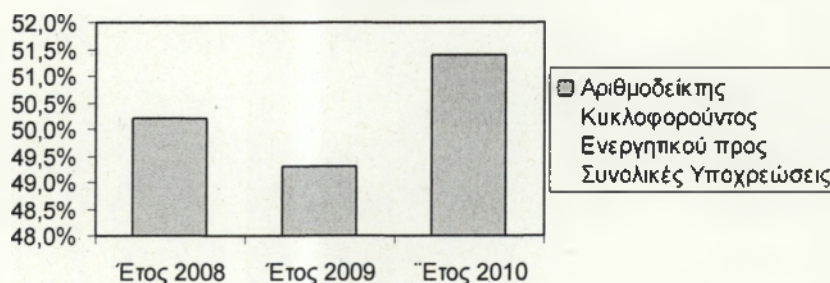
$$\text{Για το 2008: } \frac{341.493}{680.792} \times 100 \approx 50,2\%$$

$$\text{Για το 2009: } \frac{362.182}{734.280} \times 100 \approx 49,3\%$$

$$\text{Για το 2010: } \frac{408.053}{793.419} \times 100 \approx 51,4\%$$

Διάγραμμα 4.22

Αριθμοδείκτης Κυκλοφορούντος Ενεργητικού προς Συνολικές Υποχρεώσεις

Με βάση τον υπολογισμό του αριθμοδείκτη, το έτος 2009 σημειώθηκε πτώση στο αποτέλεσμά του, παρόλο που τα στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού αυξήθηκαν. Αυτό συνέβη διότι ταυτόχρονα αυξήθηκαν κατά πολύ και οι υποχρεώσεις της εταιρείας. Το 2010, όμως, η τιμή του δείκτη αυξήθηκε ξεπερνώντας την τιμή του 2008, ως αποτέλεσμα της μεγάλης αύξησης του κυκλοφορούντος ενεργητικού.

Τα κυκλοφοριακά στοιχεία της εταιρείας καλύπτουν σχεδόν στο μισό το σύνολο των υποχρεώσεών της. Επίσης, τα κεφάλαια κίνησης αυξάνονται, οπότε οι απαιτήσεις των πιστωτών της εταιρείας προστατεύονται σε μεγαλύτερο βαθμό. Εάν, λοιπόν, δεν υπάρξουν απρόσμενες και υπερβολικές ζημιές από τη ρευστοποίηση κυκλοφοριακών στοιχείων, οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις θα μπορούν σχεδόν να εξοφληθούν από τα κεφάλαια κίνησης.

4.6 Αριθμοδείκτες Επενδύσεων

Οι αριθμοδείκτες επενδύσεων συνδέουν την αγοραία τιμή της μετοχής της εταιρείας με κατά μετοχή μεγέθη του ισολογισμού και της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης και χρησιμοποιούνται ιδιαίτερα από τους επενδυτές.

4.6.1 Κέρδη κατά μετοχή

Ο δείκτης κερδών ανά μετοχή αποτελεί έναν από τους πλέον διαδεδομένους δείκτες χρηματοοικονομικής ανάλυσης. Ο δείκτης αυτός δείχνει το ύψος των καθαρών κερδών, που αντιστοιχεί σε κάθε μετοχή της εταιρείας και επηρεάζεται από το συνολικό ύψος των κερδών της όσο και από τον αριθμό των μετοχών της. Το ύψος των κερδών κατά μετοχή αντανακλά την κερδοφόρα δυναμικότητα της εταιρείας, με βάση τη μία μετοχή της και χρησιμοποιείται ευρύτατα. Ο υπολογισμός του δείκτη γίνεται με βάση τον τύπο:

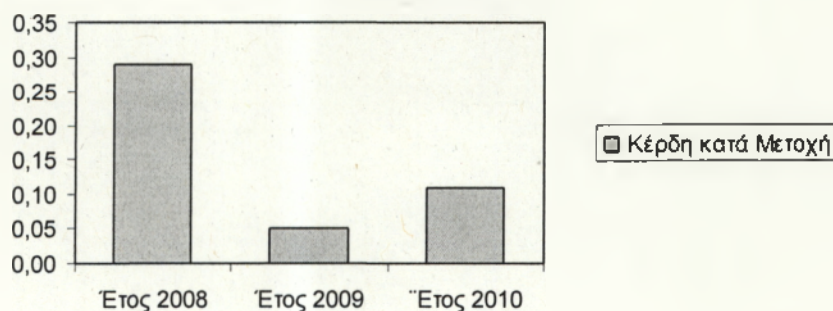
$$\text{EPS (Earnings per share)} = \frac{\text{Σύνολο Καθαρών Κερδών Χρήσης}^{11}}{\text{Αριθμός Μετοχών σε Κυκλοφορία}}$$

$$\text{Για το 2008: } \frac{31.231}{106.500} \approx 0,29 \text{ (ευρώ)}$$

$$\text{Για το 2009: } \frac{5.740}{106.500} \approx 0,05 \text{ (ευρώ)}$$

$$\text{Για το 2010: } \frac{11.341}{106.500} \approx 0,11 \text{ (ευρώ)}$$

Διάγραμμα 4.23
Κέρδη κατά Μετοχή

Κατά την περίοδο των τελευταίων τριών ετών, η μεγαλύτερη τιμή του δείκτη παρουσιάστηκε το έτος 2008, που διαμορφώθηκε στα 0,29 ευρώ, ενώ το 2009 σημειώθηκε σημαντική πτώση που οφείλεται στη μείωση των καθαρών κερδών της εταιρείας και έφτασε τα 0,05 ευρώ. Το 2010 αυξήθηκαν τα καθαρά κέρδη της

¹¹ Μετά φόρων

εταιρείας με αποτέλεσμα την άνοδο του δείκτη στο διπλάσιο από το 2009 (0,11 ευρώ).

4.6.2 Κατά Μετοχή Μέρισμα

Ο δείκτης των κατά μετοχή μερισμάτων παρέχει ένδειξη του ποσοστού των κερδών που μοιράζονται στους μετόχους ως μέρισμα και αυτού που παρακρατείται από την εταιρεία με τη μορφή αποθεματικών.

Η μερισματική πολιτική της ΕΥΔΑΠ διαμορφώνεται λαμβάνοντας υπόψη την πορεία τόσο των καθαρών κερδών των μετόχων της εταιρείας όσο και τις διαθέσιμες ταμειακές ροές. Το ύψος του μερίσματος ανά μετοχή κάθε οικονομικής χρήσης αποφασίζεται από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της ΕΥΔΑΠ Α.Ε., μετά από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Έτσι, ο δείκτης υπολογίζεται με βάση τα αποτελέσματα χρήσης της εταιρείας και τον εξής τύπο:

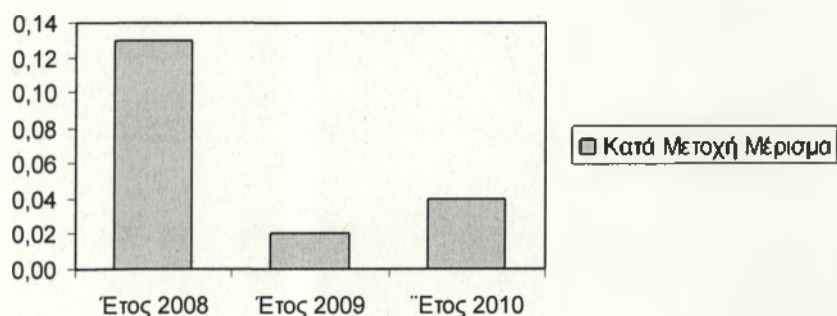
$$\text{DPS (Dividends per share)} = \frac{\text{Σύνολο Μερισμάτων}}{\text{Αριθμός Μετοχών σε Κυκλοφορία}}$$

$$\text{Για το 2008: } \frac{13.845}{106.500} \approx 0,13 \text{ (ευρώ)}$$

$$\text{Για το 2009: } \frac{2.130}{106.500} \approx 0,02 \text{ (ευρώ)}$$

$$\text{Για το 2010: } \frac{4.260}{106.500} \approx 0,04 \text{ (ευρώ)}$$

Διάγραμμα 4.24
Κατά Μετοχή Μέρισμα

4.6.3 Μερισματική Απόδοση

Η τρέχουσα μερισματική απόδοση δείχνει την απόδοση που απολαμβάνουν οι επενδυτές από τα μερίσματα των μετοχών που έχουν επενδύσει τα κεφάλαιά τους. Δηλαδή, η μερισματική απόδοση δείχνει το πόσο συμφέρουσα είναι η επένδυση σε μετοχές της εταιρείας, όταν κάποιος τις αγοράσει σε μία δεδομένη στιγμή στην τρέχουσα χρηματιστηριακή τους αξία. Η απόδοση αυτή βρίσκεται με την εξής σχέση:

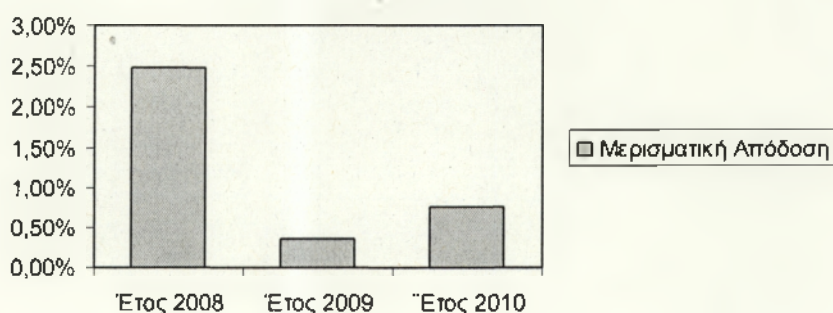
$$\frac{\text{Μέρισμα Κατά Μετοχή}}{\text{Τιμή Μετοχής στο Χρημαστήριο}} \times 100$$

$$\text{Για το 2008: } \frac{0,13}{5,22} \times 100 \approx 2,49\%$$

$$\text{Για το 2009: } \frac{0,02}{5,54} \times 100 \approx 0,36\%$$

$$\text{Για το 2010: } \frac{0,04}{5,36} \times 100 \approx 0,75\%$$

Διάγραμμα 4.25
Μερισματική Απόδοση

Από τα αποτελέσματα φαίνεται ότι το 2009 η μερισματική απόδοση έφτασε στο χαμηλότερο σημείο των τελευταίων τριών ετών, ενώ η τιμή της μετοχής στο χρημαστήριο αυξήθηκε κατά 0,32 ευρώ από την τιμή του 2008. Η πτώση αυτή οφείλεται στα μειωμένα κέρδη που είχε η εταιρεία το 2009. Το 2010 η μερισματική απόδοση διπλασιάστηκε, χάρη στο διπλασιασμό του κατά μετοχή μερίσματος και διαμορφώθηκε στο 0,75% παρόλο που η τιμή της μετοχής μειώθηκε.

4.6.4 Ποσοστό Διανεμομένων Κερδών

Το ποσοστό διανεμομένων κερδών είναι το ποσοστό των κερδών που διανέμει η εταιρεία ως μέρισμα στους μετόχους της και βρίσκεται αν διαιρέσουμε το σύνολο των καταβαλλομένων μερισμάτων με το σύνολο των καθαρών κερδών. Δηλαδή:

$$\frac{\text{Σύνολο Μερισμάτων Χρήσης}}{\text{Σύνολο Καθαρών Κερδών Χρήσης}} \times 100$$

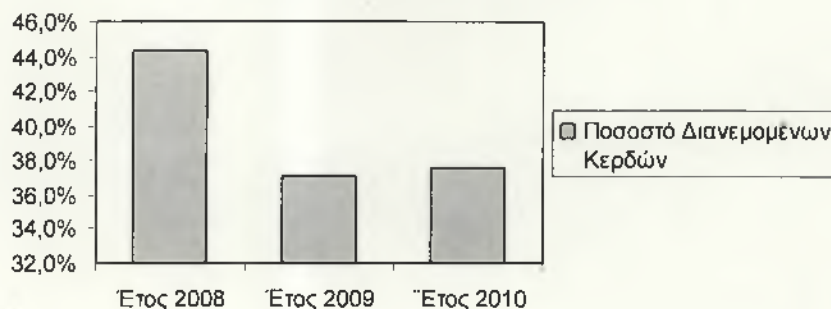
$$\text{Για το 2008: } \frac{13.845}{31.231} \times 100 \approx 44,3\%$$

$$\text{Για το 2009: } \frac{2.130}{5.740} \times 100 \approx 37,1\%$$

$$\text{Για το 2010: } \frac{4.260}{11.341} \times 100 \approx 37,6\%$$

Διάγραμμα 4.26

Ποσοστό Διανεμομένων Κερδών

Τα αποτελέσματα αυτά δείχνουν το ποσοστό των κερδών που διανέμει η εταιρεία ως μέρισμα. Αν αφαιρέσουμε το ποσοστό αυτό από το 100 θα προκύψει το ποσοστό που παρακρατεί η εταιρεία με τη μορφή αποθεματικών. Δηλαδή:

$$\text{Για το 2008: } 100\% - 44,3\% = 55,7\%$$

$$\text{Για το 2009: } 100\% - 37,1\% = 62,9\%$$

$$\text{Για το 2010: } 100\% - 37,6\% = 62,4\%$$

Με βάση τα στοιχεία αυτά, παρατηρείται ότι το ποσοστό των διανεμομένων κερδών το έτος 2009 εμφανίζεται μειούμενο σε σχέση με τα άλλα δύο που σημαίνει ότι η

εταιρεία ενδεχομένως να ακολουθήσει αυτή την πολιτική, ούτως ώστε να παρακρατήσει αποθεματικά κεφάλαια με σκοπό την επένδυσή τους σε παραγωγικές δραστηριότητες. Πάντως, το ποσοστό διανεμομένων κερδών βρίσκεται σε ικανοποιητικά επίπεδα, με μέσο όρο 39,7% επί των κερδών, γεγονός που εξασφαλίζει σε κάποιο βαθμό τους επενδυτές.

4.6.5 Αριθμοδείκτης Κάλυψης Καταβαλλομένων Μερισμάτων

Ο αριθμοδείκτης καταβαλλομένων μερισμάτων δείχνει την ικανότητα της εταιρείας να καταβάλλει και στο μέλλον τα τρέχοντα μερίσματα και στο μέλλον. Όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης αυτός, τόσο ασφαλείς αισθάνονται οι μέτοχοι της επιχείρησης. Ο αριθμοδείκτης αυτός υπολογίζεται με τον τύπο:

$$\frac{\text{Καθαρά Κέρδη Χρήσης}}{\text{Σύνολο Καταβαλλομένων μερισμάτων}}$$

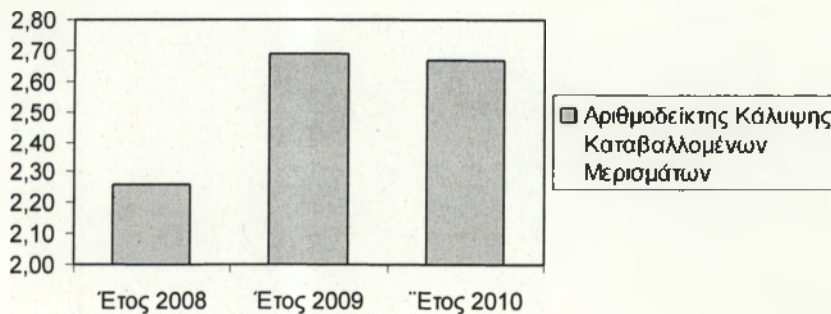
$$\text{Για το 2008: } \frac{31.231}{13.845} \approx 2,26$$

$$\text{Για το 2009: } \frac{5.740}{2.130} \approx 2,69$$

$$\text{Για το 2010: } \frac{11.341}{4.260} \approx 2,67$$

Διάγραμμα 4.27

Αριθμοδείκτης Κάλυψης Καταβαλλομένων Μερισμάτων

Με βάση τον υπολογισμό του εν λόγω δείκτη, για την ΕΥΔΑΠ, μπορούμε να συμπεράνουμε πως η ικανότητά της ως προς την απόδοση του τρέχοντος μερίσματος

και στο μέλλον είναι ικανοποιητική. Η ανοδική πορεία του δείκτη κάλυψης καταβαλλομένων μερισμάτων, κατά την τελευταία τριετία, παρέχει ασφάλεια στους μετόχους ότι θα συνεχίσουν να λαμβάνουν, τουλάχιστον, το τρέχον μέρισμα και στο μέλλον.

4.7 Λοιποί Συντελεστές

Οι δύο συντελεστές που παρατίθενται παρακάτω βοηθούν στην εύρεση της περιουσιακής θέσης της εταιρείας.

4.7.1 «Επιπλέον» Ανώτατο Κεφάλαιο Κίνησης

Το «επιπλέον» ανώτατο κεφάλαιο κίνησης είναι το επιπλέον ανώτατο βραχυπρόθεσμο κεφάλαιο, δάνειο ίσως, που μπορεί να χρειάζεται η εταιρεία για την ομαλή λειτουργία της. Δηλαδή είναι το ποσό εκείνο που μπορεί να δανειστεί η εταιρεία χωρίς να έχει πρόβλημα εξόφλησής του και βρίσκεται από τον παρακάτω τύπο:

Κυκλοφορούν Ενεργητικό – Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Για το 2008: $341.493 - 229.853 = 111.640$

Για το 2009: $362.182 - 270.959 = 91.223$

Για το 2010: $408.053 - 301.895 = 106.158$

Κατά τον υπολογισμό αυτό φαίνεται ότι το κυκλοφορούν ενεργητικό έχει χρηματοδοτηθεί πολύ ορθά από μέσο-μακροπρόθεσμα κεφάλαια και η εταιρεία καλύπτει άνετα τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της.

Πρακτικά, αν η εταιρεία το 2010 χρειαζόταν επιπλέον βραχυπρόθεσμο κεφάλαιο κίνησης, αυτό δε θα έπρεπε να ξεπερνάει τα 106,158 εκατομμύρια ευρώ.

4.7.2 Καθαρή Θέση Ενεργητικού («Αξία» Επιχείρησης)

Η καθαρή θέση του ενεργητικού δείχνει την καθαρή αξία της εταιρείας, δηλαδή ποια είναι η αξία της εάν υποθέσουμε ότι διατίθεται προς πώληση σήμερα. Η καθαρή θέση ενεργητικού βρίσκεται από τον τύπο:

Πάγια – Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις + «Επιπλέον» Ανώτατο Κεφάλαιο Κίνησης

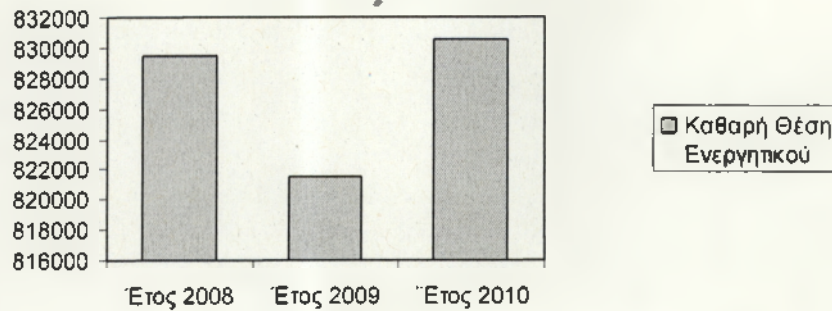
Για το 2008: $1.168.788 - 450.939 + 111.640 = 829.489$

Για το 2009: $1.193.609 - 463.321 + 91.223 = 821.511$

Για το 2010: $1.215.878 - 491.524 + 106.158 = 830.512$

Διάγραμμα 4.28

Καθαρή Θέση Ενεργητικού

Ο δείκτης υποδεικνύει καθαρή λογιστική αξία, χωρίς να συμπεριλαμβάνονται άλλες έννοιες όπως φήμη, πελατολόγιο, σήματα κλπ. Στοιχεία που δεν αποτυπώνονται στον ισολογισμό. Το 2010 η εταιρεία αποτιμάται λογιστικά στο ποσό των 830.512.000 ευρώ. Το ποσό αυτό είναι το υψηλότερο ποσό που παρατηρείται κατά τα έτη που εξετάζονται. Αυτό σημαίνει πως εάν πωληθεί, θεωρητικά και εισπράξει τις απαιτήσεις της, θα πληρώσει τις υποχρεώσεις της, θα συμψηφιστούν λογιστικά πάγια με ίδια κεφάλαια και θα παραμείνει μία αξία-αμοιβή ίση με 830.512.000 ευρώ, τα οποία λογικά θα διανεμηθούν στους μετόχους της εταιρείας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η σημερινή διεθνής οικονομική κρίση και ύφεση ήταν αδύνατο να μην επηρεάσει και την Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Ηρωτεύουσας (Ε.ΥΔ.Α.Π.). Η οικονομική κατάσταση της εταιρείας το έτος 2009 δεν ήταν ιδιαίτερος ικανοποιητική και αυτό οφείλεται σε διάφορους παράγοντες, οι οποίοι σχετίζονται με την οικονομική ύφεση στην Ελλάδα.

Ο κύκλος εργασιών της εταιρείας χρόνο με το χρόνο μειώνεται, κυρίως λόγω της μείωσης των νέων παροχών ύδρευσης, εξ' αιτίας της πτώσης της οικοδομικής δραστηριότητας. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, ο συνολικός όγκος των κτηριακών έργων (ιδιωτικών και δημόσιων), που αντιστοιχεί στις οικοδομικές άδειες που εκδόθηκαν στην Αττική την περίοδο του έτους 2009, ήταν μειωμένες κατά 21,5% σε σύγκριση με το 2008. Λόγω της σοβαρής οικονομικής κρίσης, η οικοδομική δραστηριότητα συνέχισε να εξελίσσεται από το κακό στο χειρότερο και το 2010. Συγκεκριμένα, οι οικοδομικές άδειες που εκδόθηκαν στην Αττική παρουσίασαν μείωση κατά 35,5% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος.

Παρόλα αυτά η εταιρεία κατάφερε να αυξήσει τα μετά από φόρους κέρδη της, το 2010, σε ποσοστό 97,56% από το 2009. Οι εταιρείες ύδρευσης και αποχέτευσης έχουν περιορισμένο περιθώριο κέρδους και στόχος πάντα είναι η σταθερή κερδοφορία και ο περιορισμός του κόστους και των δαπανών με μακροχρόνιους προϋπολογισμούς. Έτσι, ο κύριος στόχος που είχε η καινούρια διοίκηση της εταιρείας για το 2010, ο οποίος ήταν ο περιορισμός των δαπανών και η καλύτερη διαχείριση των οικονομικών της εταιρείας, επετεύχθη. Επιπλέον, το 2010, εισπράχθηκαν 10 εκατομμύρια ευρώ από οφειλές των δήμων, χρήματα τα οποία κάλυψαν αρκετές επισφάλειες.

Η ρευστότητα της εταιρείας φαίνεται να μην είναι ιδιαίτερα ικανοποιητική, αφού δεν έχει στο ενεργητικό της αρκετά ρευστά διαθέσιμα ώστε να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Βέβαια, ο κίνδυνος ρευστότητας αντιμετωπίζεται, όχι μόνο από τη διατήρηση ικανών ρευστών διαθεσίμων, αλλά και από την εξασφάλιση τραπεζικών πιστώσεων προς χρήση. Οι υπάρχουσες διαθέσιμες αξιοποιήσιμες εγκεκριμένες τραπεζικές πιστώσεις προς την εταιρεία είναι επαρκείς ώστε να αντιμετωπιστεί οποιαδήποτε έλλειψη ταμειακών διαθεσίμων.

Όσον αφορά το πρόβλημα είσπραξης των απαιτήσεων, η εταιρεία πρέπει να ελέγχει διαρκώς τις απαιτήσεις της και να ενσωματώνει τις πληροφορίες αυτές στις διαδικασίες του πιστωτικού ελέγχου. Οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις της εταιρείας προέρχονται κυρίως από το Δημόσιο και συνεπώς δεν ενέχουν σημαντικό πιστωτικό κίνδυνο. Οι εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις από ιδιώτες πελάτες έχουν ελάχιστο βαθμό κινδύνου απωλειών κυρίως λόγω της ευρείας διασποράς των απαιτήσεων, ενώ για τις απαιτήσεις από Ο.Τ.Α. η εταιρεία εξετάζει τη δυνατότητα είσπραξης των ληξιπρόθεσμων οφειλών.

Οι δανειακές υποχρεώσεις της εταιρείας συνδέονται με κυμαινόμενα επιτόκια, τα οποία ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς μπορούν είτε να παραμείνουν κυμαινόμενα, είτε να μετατραπούν σε σταθερά. Τα δάνεια, όμως, με μεταβλητό επιτόκιο εκθέτουν την εταιρεία σε κίνδυνο ταμειακών ροών, λόγω του κινδύνου μεταβολής των επιτοκίων. Γι' αυτό το λόγο η εταιρεία πρέπει να λάβει μέτρα για την εξόφληση των υποχρεώσεών της.

Τα δανειακά κεφάλαια της εταιρείας εκτός του ότι φαίνεται να μη χρησιμοποιούνται αποδοτικά, επιπλέον χρόνο με το χρόνο χρηματοδοτούν όλο και περισσότερα στοιχεία του ενεργητικού. Γι' αυτό το λόγο απαιτείται προσοχή από μεριά της διοίκησης της εταιρείας για την αποφυγή υπερδανεισμού. Η Ε.ΥΔ.Α.Π.

είναι επιχείρηση εντάσεως παγίων και οφείλει να έχει υψηλή συμμετοχή σε ίδια κεφάλαια. Εάν η εταιρεία δυσκολευτεί να εξοφλήσει τις υποχρεώσεις της ή βρεθεί αντιμέτωπη με μία δύσκολη κατάσταση σε περίπτωση που προκύψουν μεγάλες ζημιές, το βάρος για την κάλυψη αυτών θα φέρουν τα ίδια κεφάλαια. Άρα η προσφυγή της εταιρείας στη χρηματοδότηση από δανειακά κεφάλαια δεν είναι καλή επιλογή.

Για την επίτευξη μεγαλύτερου κύκλου εργασιών και κατ' επέκταση κερδών, η διοίκηση της εταιρείας θα πρέπει να επιστήσει την προσοχή της στην ορθολογικότερη διαχείριση και εκμετάλλευση των παγίων, κυρίως, περιουσιακών της στοιχείων και των κεφαλαίων της.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα 1

Νόμος 2744/1999 «Ρυθμίσεις θεμάτων της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης (Ε.ΥΔ.Α.Π.) και άλλες Διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 222/25.10.1999)

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 1

Νομικό καθεστώς Ε.ΥΔ.Α.Π.

1. Η Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης» διέπεται από τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 (ΦΕΚ 37 Α'), του Ν. 2414/1996 (ΦΕΚ 135 Α') και συμπληρωματικά από τις διατάξεις του Ν.1068/1980 (ΦΕΚ 190 Α) και τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

2. Η διάρκεια της Εταιρείας ορίζεται σε εκατό (100) έτη, που αρχίζει από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και δύναται να παραταθεί με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως των μετόχων της εταιρίας.

3. Η επωνυμία της Εταιρείας είναι «Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Α.Ε.» («Ε.ΥΔ.Α.Π.» ή «Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.»). Για τις συναλλαγές της με την αλλοδαπή η επωνυμία της Εταιρείας είναι «Athens Water Supply and Sewerage Company S.A.» και ο διακριτικός της τίτλος είναι «ΕΥΔΑΡ» ή «ΕΥΔΑΡ S.A.».

4. Στους σκοπούς της Εταιρείας περιλαμβάνονται ιδίως:

α. Η παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης, η μελέτη, κατασκευή, εγκατάσταση, λειτουργία, εκμετάλλευση, διαχείριση, συντήρηση, επέκταση και ανανέωση συστημάτων ύδρευσης και αποχέτευσης. Στις δραστηριότητες και τα έργα αυτά συμπεριλαμβάνονται η άντληση, αφαλάτωση, επεξεργασία, αποθήκευση, μεταφορά, διανομή και διαχείριση των προς τους σκοπούς αυτούς αποδιδόμενων υδάτων πάσης φύσεως, καθώς και τα έργα και οι δραστηριότητες συλλογής, μεταφοράς, επεξεργασίας, αποθήκευσης και διαχείρισης των πάσης φύσεως λυμάτων (πλην των τοξικών) και η επεξεργασία, διανομή, διάθεση και διαχείριση των προϊόντων των δικτύων αποχέτευσης.

β. Η χρησιμοποίηση του συστήματος ύδρευσης και αποχέτευσης παράλληλα και για άλλους σκοπούς, όπως είναι η ανάπτυξη τηλεπικοινωνιακών και ενεργειακών δραστηριοτήτων, κατ' εξαίρεση των απαγορεύσεων της παρ. 8 του άρθρου 1 του Ν. 2744/1999 και υπό τον όρο ότι δεν επηρεάζεται η ασφαλής και αξιόπιστη λειτουργία του συστήματος. [Το εδάφιο β' τίθεται όπως προστέθηκε με το άρθρο 16 Ν.2937/2001, ΦΕΚ Α'169/26.7.2001].

γ. Η πραγματοποίηση επενδύσεων σύμφωνα με τις παραγράφους 6 και 7 του παρόντος άρθρου. [Το εδάφιο β' τίθεται όπως αναριθμήθηκε σε γ' με το άρθρο 16 του Ν.2937/2001, ΦΕΚ Α'169/26.7.2001].

5. Για την πραγματοποίηση των σκοπών της η Εταιρεία δύναται ιδίως:

α. Να συνάπτει παντός είδους συμβάσεις.

β. Να συνιστά εταιρείες ή κοινοπραξίες ή να συμμετέχει σε επιχειρήσεις ή κοινοπραξίες εντός ή εκτός Ελλάδας.

γ. Να παρέχει τεχνικές ή συμβουλευτικές υπηρεσίες προς φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

δ. Να συνάπτει δάνεια ή να λαμβάνει και να χορηγεί πιστώσεις κάθε μορφής, καθώς και να συνάπτει συμβάσεις επί παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων αποκλειστικώς προς το σκοπό της κάλυψης συναλλαγματικών ή άλλων συναφών κινδύνων. Για την παροχή ασφάλειας προς το σκοπό της σύναψης των συμβάσεων της παραγράφου αυτής, η Ε.ΥΔ.Α.Π. δύναται να εκχωρεί, να ενεχυριάζει ή να μεταβιβάζει τις, πάσης φύσεως απαιτήσεις της κατά φυσικών ή νομικών προσώπων ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου, ως και κατά του Δημοσίου ή να παρέχει παντός είδους ασφάλειες, με τους περιορισμούς της παραγράφου 8 του παρόντος άρθρου.

ε. Να αναλαμβάνει κάθε εμπορική ή άλλη δραστηριότητα ή να διενεργεί κάθε άλλη υλική πράξη ή δικαιοπραξία άμεσα ή έμμεσα συνδεδεμένη με το σκοπό της.

6. Η Ε.ΥΔ.Α.Π. δεν δύναται:

α. Να αναλαμβάνει δραστηριότητες στην Ελλάδα εκτός της οριζόμενης στο άρθρο 8 περιοχής ή στο εξωτερικό. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει εφόσον οι παραπάνω δραστηριότητες ασκούνται μέσω συνδεδεμένων επιχειρήσεων ή κεφαλαιουχικών εταιρειών, στο κεφάλαιο των

οποίων συμμετέχει με οποιοδήποτε ποσοστό ή μέσω κοινοπραξιών των ανωτέρω επιχειρήσεων και εταιρειών με άλλες εταιρείες ή φορείς, με τους περιορισμούς της παραγράφου 7 του παρόντος άρθρου, ή εφόσον πρόκειται για δραστηριότητες σχετικές με την ενίσχυση του δικτύου υδρεύσεως των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.

β. Να συνάπτει συμβάσεις με τις ως άνω επιχειρήσεις, εταιρείες ή κοινοπραξίες, με όρους που θα έχουν ως αποτέλεσμα τη διακριτική ή προνομιακή μεταχείριση των επιχειρήσεων αυτών από την ίδια.

7. Η Ε.ΥΔ.Α.Π. δύναται να επενδύει στις επιχειρήσεις και εταιρείες της προηγούμενης παραγράφου ή να χορηγεί δάνεια σε αυτές ή να παρέχει εγγυήσεις υπέρ αυτών προς τρίτους, μόνον εφόσον δεν επηρεάζεται αρνητικά η ικανότητα της να χρηματοδοτεί τις τρέχουσες ή μελλοντικές υποχρεώσεις της, υπό όρους και προϋποθέσεις που δύναται να καθορισθούν στο καταστατικό.

8. Η Ε.ΥΔ.Α.Π. απαγορεύεται να εκποιεί, να εκμισθώνει ή να παραχωρεί κατά χρήση ή να συνιστά οποιοδήποτε εμπράγματο δικαίωμα επί των ακινήτων παγίων στοιχείων της, που χρησιμοποιούνται για την άσκηση των σχετικών με την παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης δραστηριοτήτων της, με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος νόμου.

9. Το μετοχικό κεφάλαιο της Ε.ΥΔ.Α.Π. ορίζεται σε είκοσι δισεκατομμύρια (20.000.000.000) δραχμές, το οποίο διαιρείται σε εκατό εκατομμύρια (100.000.000) μετοχές, που ανήκουν στο Ελληνικό Δημόσιο, ονομαστικής αξίας διακοσίων (200) δραχμών η καθεμία και δημιουργείται ειδικό αποθεματικό κεφάλαιο ύψους τετρακοσίων εννέα δισεκατομμυρίων τετρακοσίων εξήντα πέντε εκατομμυρίων ογδόντα οκτώ χιλιάδων (409.465.088.000) δραχμών. Η δημιουργία του ειδικού αυτού αποθεματικού κεφαλαίου δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε φορολογία. Το παραπάνω ειδικό αποθεματικό κεφάλαιο θα μειωθεί κατά την καθαρή λογιστική αξία των παγίων που θα μεταβιβασθούν, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 4.

10. Το Δημόσιο δύναται να διαθέτει σε επενδυτές ποσοστό έως 49% του εκάστοτε μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας.

11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εντός τριμήνου από της δημοσίευσής του παρόντος νόμου, καταρτίζεται το καταστατικό της Ε.ΥΔ.Α.Π., με το οποίο ρυθμίζονται θέματα που αφορούν το μετοχικό κεφάλαιο, τον αριθμό των μετόχων, την ελκυστικότητα, το σκοπό, την αύξηση και τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, την έκδοση των μετοχών και των προσωρινών τίτλων, τα δικαιώματα των μετόχων, το διορισμό των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, τη σύγκληση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες της γενικής συνέλευσης και του Διοικητικού Συμβουλίου, τους ελεγκτές, την εταιρική χρήση, τη διανομή των κερδών, τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τη λύση και την εκκαθάριση της και κάθε άλλο θέμα, με την επιφύλαξη των διατάξεων του κ.ν. 2190/1920 και του ν. 2414/1996. Το καταστατικό αυτό τροποποιείται ως προς όλα τα θέματα ή και κωδικοποιείται με απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων, με την επιφύλαξη των διατάξεων του κ.ν. 2190/1920 και του ν. 2414/1996. Μέχρι τη δημοσίευση της παραπάνω υπουργικής απόφασης εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας με τις οποίες ρυθμίζονται τα παραπάνω θέματα.

12. Η Ε.ΥΔ.Α.Π. και οι συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις καταρτίζουν κανονισμούς για την εκπόνηση μελετών και την εκτέλεση δημόσιων έργων, που εγκρίνονται με αποφάσεις των Διοικητικών τους Συμβουλίων. Από την έγκριση των ως άνω κανονισμών η Ε.ΥΔ.Α.Π. και οι συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις εξαιρούνται από την εφαρμογή των διατάξεων για την εκπόνηση μελετών και δημόσιων έργων, με την επιφύλαξη των οικείων διατάξεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

13. Οι παράγραφοι 5 και 8 του άρθρου 2 και η παράγραφος 5 του άρθρου 3 του ν. 1068/1980 καταργούνται.

Άρθρο 2

Δικαιώματα και υποχρεώσεις Ε.ΥΔ.Α.Π.

1. Χορηγείται στην Ε.ΥΔ.Α.Π. το αποκλειστικό δικαίωμα της παροχής υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης στη γεωγραφική περιοχή της παραγράφου 1 του άρθρου 8 και ειδικότερα: α) αντλήσεως, συλλογής, αφαλατώσεως, αποθηκεύσεως, μεταφοράς, επεξεργασίας, διανομής και διαχείρισεως ύδατος πάσης χρήσεως και β) της συλλογής, μεταφοράς, επεξεργασίας, αποθηκεύσεως, διαθήσεως και διαχείρισεως αποβλήτων και άλλων λυμάτων, εξαιρουμένων των τοξικών. Το δικαίωμα αυτό είναι ανεγκχώρητο και αμεταβίβαστο. Η διάρκεια του παραπάνω δικαιώματος ορίζεται σε είκοσι (20) έτη, που αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με δυνατότητα ανανέωσης, υπό τους όρους που θα ορισθούν στη σύμβαση της επόμενης παραγράφου.

2. Με σύμβαση που συνάπτεται μεταξύ του Δημοσίου, εκπροσωπούμενου από τους Υπουργούς Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, και της Ε.ΥΔ.Α.Π., ορίζονται οι όροι και ο τρόπος ανανέωσης του δικαιώματος της παραγράφου 1, το καταβαλλόμενο από την Ε.ΥΔ.Α.Π. τίμημα για τη διάθεση του ακατέργαστου ύδατος, κατά τα

οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 6, τα ειδικότερα δικαιώματα και υποχρεώσεις της δικαιούχου, ο τρόπος ελέγχου και μετρήσεων της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, οι λόγοι ανάκλησης του δικαιώματος, οι κυρώσεις ή άλλες συνέπειες σε βάρος του δικαιούχου σε περίπτωση παράβασης των όρων της συμβάσεως, ο τρόπος επίλυσης των διαφορών μεταξύ των συμβαλλομένων και ρυθμίζεται κάθε άλλο θέμα που τυχόν κριθεί αναγκαίο για την επίτευξη του σκοπού του παρεχόμενου δικαιώματος.

3. Με αποφάσεις του Δ.Σ. της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. δύναται να πωλείται πάσης φύσεως πλεονάζον ή πεπαλαιωμένο υλικό της Εταιρείας, με ή χωρίς τη διαμεσολάβηση του Ο.Δ.Δ.Υ.. Το προϊόν της εκποίησης περιέρχεται στην Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. εκτός ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) που αποτελεί έσοδο του Δημοσίου και εισάγεται στον Κρατικό Προϋπολογισμό. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζονται ο τρόπος και ο χρόνος απόδοσης του ανωτέρω εσόδου, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 3

Τιμολογιακή πολιτική

1. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 19 του ν. 1068/1980 αντικαθίστανται ως εξής : «1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, μετά από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Υ.Δ.Α.Π., καθορίζονται για την περίοδο από το έτος 2000 έως και το έτος 2004 τα τιμολόγια των υπηρεσιών υδρεύσεως και αποχετεύσεως στις διάφορες κατηγορίες καταναλωτών και χρηστών στα πλαίσια της Κυβερνητικής πολιτικής. 2. Με την ίδια ή όμοιες αποφάσεις καθορίζεται για κάθε επόμενη πενταετία μετά το έτος 2004 ο μηχανισμός της τιμολογιακής πολιτικής για τις υπηρεσίες της προηγούμενης παραγράφου, ώστε να διασφαλίζεται η εύλογη απόδοση των επενδύσεων της Ε.Υ.Δ.Α.Π. και η χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της με ορθολογικό τρόπο.»

2. Η προβλεπόμενη στην παράγραφο 3 του άρθρου 19 του ν. 1068/1980 υπουργική απόφαση εκδίδεται από τους Υπουργούς Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

3. Στο άρθρο 19 του ν. 1068/1980 προστίθεται νέα παράγραφος 4 και η παράγραφος 4 αριθμείται σε 5 ως εξής: «4. Τα τιμολόγια για την παροχή υπηρεσιών αποχέτευσης δύνανται να συνίστανται σε ποσοστό επί της αξίας της κατανάλωσης ύδατος, όπως τούτο θα προσδιορίζεται στις αποφάσεις των προηγούμενων παραγράφων.»

4. Στις περιπτώσεις ακινήτων που χρησιμοποιούνται από βιομηχανίες, βιοτεχνίες, εκπαιδευτήρια, επιχειρήσεις λουτρών, ξενοδοχεία, νοσοκομεία, κοινωφελή ιδρύματα, καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση ακινήτων που καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας κατά κατηγορίες, ανάλογα με το υδραυλικό και το ρυπαντικό φορτίο τους, το τέλος χρήσεως υπονόμων, καθορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, η οποία εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

5. Η υποχρέωση καταβολής του τέλους χρήσεως υπονόμων αρχίζει έξι μήνες από την ημερομηνία κατασκευής του δικτύου αποχέτευσης, εκτός αν συνδεθούν οι εσωτερικές εγκαταστάσεις αποχετεύσεως του ακινήτου με τον αγωγό αποχέτευσης σε προγενέστερη ημερομηνία, οπότε η υποχρέωση καταβολής του τέλους χρήσης αρχίζει από την ημερομηνία σύνδεσης.

[Οι παρ.4 και 5 τίθενται όπως προστέθηκαν με την παρ.2 του άρθρ.16 του Ν.3212/2003, ΦΕΚ Α' 308/31.12.0203.]

Άρθρο 4

Σύσταση Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου Μεταβίβαση Παγίων Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε.

1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία «Εταιρεία Παγίων Ε.Υ.Δ.Α.Π.» και σκοπό τη διαχείριση, συντήρηση και λειτουργία των ακινήτων που θα μεταβιβασθούν σε αυτό, το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Στο νομικό αυτό πρόσωπο μεταβιβάζονται άνευ ανταλλάγματος κατά κυριότητα ακίνητα περιουσιακά στοιχεία (πάγια) της Ε.Υ.Δ.Α.Π., κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου. Η μεταβίβαση αυτή απαλλάσσεται από την καταβολή οποιουδήποτε φόρου, τέλους χαρτοσήμου, άλλου τέλους ή εισφοράς υπέρ του Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή άλλου τρίτου. Ομοίως απαλλάσσεται από κάθε φόρο υπεραξίας που τυχόν προκύψει από τη μεταβίβαση αυτήν.

2. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Δ.Α.Π. με απόφασή του, που επικυρώνεται από τη γενική συνέλευση των μετόχων της εταιρείας, καθορίζει τα μεταβιβαζόμενα περιουσιακά στοιχεία, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται υποχρεωτικά τα φράγματα και οι ταμιευτήρες του Μόρνου και του

Μαραθώνα και τα έργα και οι εγκαταστάσεις της Υλίκης, και ορίζει όργανα για τη σύνταξη έκθεσης που θα περιέχει απαραίτητως σαφή περιγραφή των μεταβιβαζόμενων ακινήτων με προσδιοριστικά κυρίως στοιχεία το είδος, τη θέση και τα όρια αυτών. Η παραπάνω έκθεση, μετά την έγκριση της από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.ΥΔ.Α.Π. και την προσυπογραφή της από τον Υπουργό Οικονομικών, αποτελεί τίτλο μεταβίβασης, απόσπασμα του οποίου μεταγράφεται ατελώς κατά τις κείμενες διατάξεις, στα οικεία βιβλία μεταγραφών στο αρμόδιο υποθηκοφυλακείο.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που μεταγράφεται ατελώς στα οικεία βιβλία μεταγραφών των αρμόδιων υποθηκοφυλακείων, μεταβιβάζεται άνευ ανταλλάγματος στο νομικό πρόσωπο της παραγράφου 1 το φράγμα και ο ταμιευτήρας του Ευήνου. Οι διατάξεις του τρίτου και τέταρτου εδαφίου της παραγράφου 1 εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτήν.

4. Τα υπόλοιπα ακίνητα περιουσιακά στοιχεία, τα οποία δεν μεταβιβάζονται σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους και τα οποία χρησιμοποιεί αποκλειστικά η Ε.ΥΔ.Α.Π. κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος για τις υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης που παρέχει, ανήκουν κατά κυριότητα σε αυτήν. Οι αρμόδιες υπηρεσίες της Ε.ΥΔ.Α.Π. καταρτίζουν έκθεση απογραφής των ως άνω περιουσιακών στοιχείων της Ε.ΥΔ.Α.Π.. Μετά την έγκριση της παραπάνω έκθεσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.ΥΔ.Α.Π., απόσπασμα αυτής, μετά της προβλεπόμενης από το άρθρο 9 του β. δ. 533/1963 «περί εκτελέσεως του άρθρου 10 του Ν.Δ. υπ' αριθμ. 4201/1961, όπως ισχύει σήμερα, περιλήψεως, μεταγράφεται ατελώς στα βιβλία μεταγραφών των οικείων υποθηκοφυλακείων, εφόσον πρόκειται για ακίνητα τα οποία δεν έχουν ήδη μεταγραφεί. Η Ε.ΥΔ.Α.Π. καθίσταται υπεύθυνη για τη λειτουργία και συντήρηση των ακινήτων αυτών και αναλαμβάνει τις δαπάνες και τους κινδύνους που σχετίζονται με αυτά. Τα έργα, τα οποία είναι υπό κατασκευή ή πρόκειται να κατασκευαστούν από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων για να χρησιμοποιηθούν αποκλειστικώς από την Ε.ΥΔ.Α.Π. για την άσκηση των σχετικών με την παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης δραστηριοτήτων της, ελλείψει άλλης συμφωνίας μεταξύ Ε.ΥΔ.Α.Π. και Δημοσίου, δύνανται να μεταβιβάζονται κατά κυριότητα στην Ε.ΥΔ.Α.Π. μετά την αποπεράτωσή τους με σχετικό πρωτόκολλο παράδοσης - παραλαβής, το οποίο περιέχει περιγραφή του ακινήτου και μεταγράφεται ατελώς στα οικεία υποθηκοφυλακεία. Η μεταβίβαση αυτή απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος χαρτοσήμου ή άλλο τέλος και εισφορά ή δικαίωμα υπέρ του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. ή οποιουδήποτε τρίτου.

5. Τα πάγια στοιχεία που παραμένουν στην κυριότητα της Ε.ΥΔ.Α.Π. θα εκτιμηθούν από εκτιμητές του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών ή αναγνωρισμένο εκτιμητή και οι σχετικές εκτιμήσεις θα ενσωματωθούν στις οικονομικές καταστάσεις της Ε.ΥΔ.Α.Π.. Το «υπόλοιπο ζημιών εις νέο», που εμφανίζεται στον ισολογισμό της 31ης Δεκεμβρίου 1998, καθώς και κάθε διαφορά που τυχόν προκύψει από την ως άνω διαδικασία αποτίμησης, θα αυξήσουν ή θα μειώσουν αντίστοιχα το ειδικό αποθεματικό κεφάλαιο της παραγράφου 9 του άρθρου 1 του παρόντος.

6. Οι τίτλοι που προβλέπεται να εκδοθούν από το Ελληνικό Δημόσιο με σκοπό τη ρύθμιση εκκρεμοτήτων μεταξύ αυτού και της Ε.ΥΔ.Α.Π., δυνάμει του άρθρου 29 του ν. 2731/1999 (ΦΕΚ 138 Α.), δεν εκδίδονται, αλλά η σχετική οφειλή του Ελληνικού Δημοσίου προς την Ε.ΥΔ.Α.Π., όπως έχει προσδιορισθεί με την υπ' αριθμ. 2/64291/10049/3.9.1999 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, συμψηφίζεται με απαιτήσεις του Ελληνικού Δημοσίου που προκύπτουν από το φορολογικό έλεγχο ανέλεγκτων χρήσεων μέχρι και τη χρήση του 1998, τυχόν δε υπόλοιπο της οφειλής του Δημοσίου συμψηφίζεται με μείωση του ειδικού αποθεματικού κεφαλαίου, που προβλέπεται στην παράγραφο 9 του άρθρου 1 του παρόντος. [Η παρ.6 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.1 του άρθρ.42 του Ν.2778/1999 Α' 295/30.10.1999]

7. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την οργάνωση του νομικού προσώπου της παραγράφου 1, τη διοίκηση και τα λοιπά όργανά του, τους πόρους του, τη διάρθρωση των υπηρεσιών του, τον τρόπο λειτουργίας τους και μπορεί να προβλέπεται η σύσταση μέχρι δέκα (10) θέσεων προσωπικού και η κατανομή των θέσεων αυτών κατά κατηγορίες, κλάδους και ειδικότητες. Για την προσωρινή πλήρωση των παραπάνω θέσεων επιτρέπεται η απόσπαση προσωπικού της Ε.ΥΔ.Α.Π. για διάστημα μέχρι ενός (1) έτους. Η παραπάνω απόσπαση γίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ύστερα από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.ΥΔ.Α.Π., κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων.

8. Μέχρι την πλήρωση της θέσης του Διευθυντού του Ν.Π.Δ.Δ. «Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π.» από υπάλληλο αυτού, επιτρέπεται η πλήρωσή της με διορισμό μετακλητού υπαλλήλου ή με ανάθεση καθηκόντων σε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, με απόφαση του υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών, Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζονται οι αποδοχές του κατά τα

ανωτέρω οριζόμενου Διευθυντή. [Η παρ.8 τίθεται όπως προστέθηκε με την παρ. 5 του άρθρ.16 του Ν.2938/2001,ΦΕΚ Α' 178/6.8.2001]

Άρθρο 5 Προνόμια

1. Δεν χωρεί αναγκαστική εκτέλεση κατά των παγίων στοιχείων του ενεργητικού της Ε.ΥΔ.Α.Π. που χρησιμοποιούνται για την άσκηση των σχετικών με την παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης δραστηριοτήτων της.
2. Οι διατάξεις του άρθρου 12 του ν.679/1977 (ΦΕΚ 245 Α'), όπως ισχύει σήμερα, εφαρμόζονται και όσον αφορά την εκτέλεση υπόγειων ή επίγειων εργασιών προς κατασκευή αγωγών και πάσης φύσεως έργων υδρεύσεως και αποχετεύσεως αρμοδιότητας της Ε.ΥΔ.Α.Π. επί δημοτικών ή κοινοτικών ακινήτων και κοινόχρηστων χώρων των Ο.Τ.Α.. Για τα ως άνω έργα, καθώς και για όσα έργα έχουν εκτελεσθεί εντός των ως άνω ακινήτων, δεν οφείλεται οποιοδήποτε τέλος ούτε επιβάλλεται οποιαδήποτε επιβάρυνση εις βάρος της Ε.ΥΔ.Α.Π. και υπέρ των Ο.Τ.Α..

Άρθρο 6 Υποχρεώσεις Δημοσίου

1. Το Δημόσιο διαθέτει ακατέργαστο ύδωρ στην Ε.ΥΔ.Α.Π. ώστε να εξασφαλίζεται η εύλογη κατανάλωση ύδατος εκ μέρους των καταναλωτών της και να είναι σε θέση η Ε.ΥΔ.Α.Π. να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών ύδρευσης. Η ποσότητα, η ποιότητα και η μέθοδος παροχής του ακατέργαστου νερού θα καθορίζεται στη σύμβαση της παραγράφου 2 του άρθρου 2. Με την ίδια σύμβαση ορίζεται το ύψος του τιμήματος που καταβάλλεται από την Ε.ΥΔ.Α.Π. για τη διάμεση σε αυτή του ακατέργαστου ύδατος, το οποίο αποδίδεται στην «Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π.».

Το Υπουργείο Ανάπτυξης μεριμνά για την έρευνα και συλλογή του ύδατος αυτού και το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων για τη μελέτη, κατασκευή και λειτουργία νέων έργων και για τη λειτουργία, συντήρηση και επέκταση υφιστάμενων έργων προς το σκοπό εκπλήρωσης της υποχρέωσής του αυτής σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ν. 1739/1987. Οι ανωτέρω εργασίες ή τμήμα αυτών δύναται να ανατίθενται στην Ε.ΥΔ.Α.Π. έναντι εύλογης αμοιβής. Η «Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π.» έχει την ευθύνη για τη λειτουργία και συντήρηση των παγίων που θα μεταβιβάσθουν δυνάμει των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 4 του παρόντος. Το σύνολο ή τμήμα των εργασιών λειτουργίας και συντήρησης των παγίων αυτών μπορεί να ανατίθεται στην Ε.ΥΔ.Α.Π. έναντι εύλογης αμοιβής. Κατ' εξαίρεση για τη λειτουργία και συντήρηση υδραγωγείων ή άλλων εκ των παγίων, τα οποία ενδεχομένως θα μεταβιβάσθουν, είναι υπεύθυνη η Ε.ΥΔ.Α.Π., εφόσον η τελευταία ζητήσει να αναλάβει τη λειτουργία και συντήρησή τους με δικές της δαπάνες. [Το πέμπτο εδάφιο της παρ.1 τίθεται όπως προστέθηκε με την παρ 2α του άρθ. 26 του Ν. 2939/2001, ΦΕΚ Α' 179/6-8-2001].

2. Η ευθύνη για την αποχέτευση των ομβρίων υδάτων και την αντιπλημμυρική προστασία στην εκάστοτε περιοχή δραστηριότητας της Ε.ΥΔ.Α.Π. ανήκει στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, το οποίο μεριμνά για τη μελέτη, κατασκευή, συντήρηση και επέκταση του δικτύου ομβρίων υδάτων, καθώς και των έργων αντιπλημμυρικής προστασίας. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορεί να αναθέτει το σύνολο ή τμήμα των ανωτέρω εργασιών στην Ε.ΥΔ.Α.Π. έναντι εύλογης αμοιβής. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, η οποία είναι δεσμευτική για την Ε.ΥΔ.Α.Π. και τα Μελετητικά Γραφεία ή τους Μελετητές, είναι δυνατή η υποκατάσταση της Ε.ΥΔ.Α.Π. από το Ελληνικό Δημόσιο, τις συμβάσεις εκπόνησης μελετών που έχει υπογράψει πριν τις 25.10.1999, οι οποίες αφορούν σε κατασκευή έργων της παραγράφου αυτής. Η υποκατάσταση επέρχεται με την κοινοποίηση της σχετικής απόφασης στην Ε.ΥΔ.Α.Π. και τα Μελετητικά Γραφεία ή τους Μελετητές, που υποχρεούνται να συνεργάζονται απροφασίστως και χωρίς καμία καθυστέρηση, όταν κληθούν, με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Δημόσιων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, να παραδίδουν τις υπογραφείσες συμβάσεις, τις εκπονηθείσες μελέτες ή τα τμήματά τους και να παρέχουν κάθε χρήσιμη πληροφορία. Η δαπάνη για τις μελέτες ή τα τμήματά τους που εκπονήθηκαν ή θα εκπονηθούν μέχρι την κατά τα ανωτέρω υποκατάσταση βαρύνει την Ε.ΥΔ.Α.Π. και για το περαιτέρω χρονικό διάστημα το Δημόσιο. [Τα εδάφια 3, 4 και 5 της παρ.2 τίθενται όπως προστέθηκαν με την παρ.3 του άρθρ.16 του Ν.3212/2003,ΦΕΚ Α 308/31.12.2003]

3. Οι σχετικοί με την ανάθεση των εργασιών των προηγούμενων παραγράφων όροι, καθώς και η αμοιβή της Ε.ΥΔ.Α.Π., ορίζονται με συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ του Δημοσίου, εκπροσωπούμενου από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, και την Ε.ΥΔ.Α.Π.. Με τις παραπάνω συμβάσεις μπορεί, επίσης, να ορίζεται μηχανισμός παροχής κινήτρων για την αποτελεσματική τήρηση από την Ε.ΥΔ.Α.Π. της υποχρέωσης της για την πρόληψη

και αποφυγή απωλειών ύδατος. Οι συμβάσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 2744/1999 (ΦΕΚ 222 Α') και αναφέρονται στην εκτέλεση των εργασιών των παραγράφων 1 εδάφιο τέταρτο και έβδομο και 2 του αυτού άρθρου, έχουν αναδρομική ισχύ και ανεξαρτήτως του χρόνου υπογραφής τους, ισχύουν από τις 25.10.1999. Το τίμημα που οφείλεται προς την Ε.ΥΔ.Α.Π. εκ μέρους του Δημοσίου, για τις εκτελεσθείσες σχετικές εργασίες κατά το χρονικό διάστημα από τις 25.10.1999 μέχρι την ημέρα έναρξης της ισχύος του νόμου αυτού και αφορούν τα μη συγχρηματοδοτούμενα από το Ταμείο Συνοχής έργα είναι αυτό που προκύπτει από τις σχετικές εγγραφές στα λογιστικά βιβλία της Ε.ΥΔ.Α.Π. και σε αυτό προστίθεται εύλογη αμοιβή για την Ε.ΥΔ.Α.Π., που καθορίζεται με σύμβαση που καταρτίζεται με την Ε.ΥΔ.Α.Π. και το Ελληνικό Δημόσιο, που εκπροσωπείται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. [Τα εδάφια 3 και 4 τίθενται όπως προστέθηκαν με την παρ 2β του άρθ. 26 Ν. 2939/2001, ΦΕΚ Α' 179/6-8-2001]

4. Η αστυνόμευση των συστημάτων υδρεύσεως και αποχετεύσεως της Ε.ΥΔ.Α.Π., ως και η κατά τις διατάξεις του από 18/21.3.1924 διατάγματος «περί κωδικοποίησης του Ν. 2853 κ.λπ.» (ΦΕΚ 61 Α') αστυνόμευση δημόσιων υδάτων στη γεωγραφική περιοχή, για την οποία ισχύει το αποκλειστικό δικαίωμα της παραγράφου 1 του άρθρου 2, συνιστά υποχρέωση του Κράτους και ασκείται δια των συνεστημένων οργάνων του. Η φύλαξη των ανωτέρω συστημάτων και των πάσης φύσεως περιουσιακών στοιχείων της Ε.ΥΔ.Α.Π. εξακολουθεί να πραγματοποιείται από την ίδια.

Άρθρο 7

Επιχορήγηση επενδυτικών προγραμμάτων Εξόφληση οφειλών Ο.Τ.Α.

1. Το Δημόσιο επιχορηγεί την Ε.ΥΔ.Α.Π. είτε από κοινοτικούς πόρους είτε από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Οι επιχορηγήσεις αυτές για το διάστημα 2000- 2008 δεν μπορούν να υπερβούν το εξήντα τοις εκατό (60%) του επενδυτικού προγράμματός της για τις δραστηριότητές της. Το ποσοστό αυτό, το επενδυτικό πρόγραμμα και το ανώτατο ποσό των επιχορηγήσεων εξειδικεύονται στη σύμβαση της παραγράφου 2 του άρθρου 2.

2. Οι διατάξεις του άρθρου 12 παρ. 2 και 3 του Ν. 2469/1997 (ΦΕΚ38Α) δεν εφαρμόζονται στην Ε.ΥΔ.Α.Π. σε περίπτωση εισαγωγής των μετοχών της στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.

3. Καταργείται η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 43 του Ν.2065/1992 (ΦΕΚ 113 Α'). Σε περίπτωση εισαγωγής των μετοχών της εταιρείας στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και ανάλογα με την πορεία αυτής, η Δημόσια Επιχείρηση Κινητών Αξιών (Δ.Ε.Κ.Α. Α.Ε.) καταβάλλει στην Ε.ΥΔ.Α.Π. από το έτος 1999 έως και το έτος 2001 το ποσό των δεκαπέντε δισεκατομμυρίων (15.000.000.000) δραχμών κατ' έτος.

4. Με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορούν από το έτος 2005 να προσδιορίζονται τυχόν υποχρεώσεις του Δημοσίου και ο τρόπος καταβολής τους.

5. Οι οφειλές των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης που καθίστανται ληξιπρόθεσμες μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου, αποστέλλονται με επιμέλεια της Ε.ΥΔ.Α.Π. στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της έδρας του οικείου οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης, βεβαιώνονται και εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε., ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας υποχρεούται να βεβαιώσει αμελλητί το ποσό της οφειλής και να αποστείλει τη σχετική πράξη στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων υποχρεούται, μετά την κοινοποίηση σε αυτό από τη δημόσια οικονομική υπηρεσία της ανωτέρω πράξης βεβαίωσης και του αποδεικτικού κοινοποίησής της στον οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης κατά του οποίου βεβαιώθηκε η οφειλή, να προβεί σε άμεση παρακράτηση του βεβαιωθέντος ποσού από τα έσοδα των αντίστοιχων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης που καταβάλλονται μέσω αυτού και στην καταβολή του στην Ε.ΥΔ.Α.Π.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων δύναται να καθορίζεται, εφόσον τούτο απαιτείται, κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου.

7. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου οποιεσδήποτε δαπάνες και έξοδα απαιτούνται για τη μετακίνηση τμημάτων του δικτύου ή άλλων εγκαταστάσεων της Ε.ΥΔ.Α.Π., συνεπεία εκτελέσεως έργων από οποιονδήποτε φορέα, πραγματοποιούνται από αυτήν με δαπάνη του φορέα κατασκευής του έργου.

Άρθρο 8

Περιοχή δραστηριότητας Ε.ΥΔ.Α.Π. - Επέκταση Σχέσεις με Ο.Τ.Α.

1. Η δραστηριότητα της Ε.ΥΔ.Α.Π. εκτείνεται στις περιοχές που ορίζονται στην παράγραφο 10 του άρθρου 1 του ν. 1068/1980, όπως ισχύει σήμερα και έχει επεκταθεί με τα προεδρικά διατάγματα 154/1984 (ΦΕΚ 48 Α'), 36/1990 (ΦΕΚ 13Α') και 482/1991 (ΦΕΚ 176 Α').
2. Με σύμβαση, που θα συναφθεί μεταξύ της Ε.ΥΔ.Α.Π. και του ενδιαφερόμενου Ο.Τ.Α., δύναται να συμφωνηθεί η περιέλευση κατά κυριότητα του δικτύου του στην Ε.ΥΔ.Α.Π. και η ανάληψη της υποχρέωσης παροχής των υπηρεσιών υδρεύσεως ή και αποχετεύσεως προς τους καταναλωτές του εν λόγω Ο.Τ.Α., σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που θα προβλέπει η οικεία σύμβαση. Το τεχνικό και εξειδικευμένο προσωπικό, που απασχολείται στις υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης των ανωτέρω Ο.Τ.Α., ή των οικείων Δ.Ε.Υ.Α. δύναται να μεταφέρεται στην Ε.ΥΔ.Α.Π. με την ίδια σχέση εργασίας. Η εν λόγω μεταφορά διενεργείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Με όμοια απόφαση ρυθμίζονται οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας παραγράφου.
3. Με σύμβαση που συνάπτεται μεταξύ της Ε.ΥΔ.Α.Π. και του αντίστοιχου δήμου ή κοινότητας μπορεί να συμφωνηθεί η επέκταση της δραστηριότητας της Ε.ΥΔ.Α.Π. στην περιοχή του αντίστοιχου δήμου ή κοινότητας. Η σύμβαση αυτή εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Εφόσον η επέκταση αφορά σε γεωγραφική περιοχή που υπάγεται στην αρμοδιότητα του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, σύμφωνα με τη διάταξη της περίπτωσης β' της παραγράφου 7 του άρθρου 1 του ν. 1739/1987, η παραπάνω υπουργική απόφαση συνυπογράφεται και από αυτόν.
4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορεί να επεκτείνεται η δραστηριότητα της Ε.ΥΔ.Α.Π. και σε άλλες περιοχές. Εάν η επέκταση αφορά σε γεωγραφική περιοχή που υπάγεται στην αρμοδιότητα του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, η παραπάνω υπουργική απόφαση συνυπογράφεται και από αυτόν. Η επέκταση αυτή συνεπάγεται υποχρέωση της Ε.ΥΔ.Α.Π. για επενδύσεις, μόνον εφόσον εξασφαλίζει εύλογη απόδοση της επένδυσης και δυνατότητα χρηματοδότησης της εταιρείας για την προσήκουσα εκπλήρωση των υποχρεώσεών της.
5. Στις περιοχές που υπάγονται στην περιοχή δραστηριότητας της Ε.ΥΔ.Α.Π. με τη διαδικασία που αναφέρεται στις παραγράφους 2, 3, και 4 του παρόντος άρθρου, θα ισχύει το νομικό καθεστώς που διέπει κάθε φορά την Ε.ΥΔ.Α.Π..

Άρθρο 9

Μεταβατικές διατάξεις

1. Κάθε διάταξη η οποία αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος παύει να ισχύει από την έναρξη ισχύος του, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά σε αυτόν.
2. Οι Ο.Τ.Α. εξακολουθούν να έχουν τις αρμοδιότητες κατασκευής δικτύων που περιγράφονται στο Ν.1068/1980. Για την άσκησή τους σε περιοχή που ανήκει στη γεωγραφική περιοχή δραστηριότητας της Ε.ΥΔ.Α.Π. απαιτείται προηγούμενη έγγραφη συναίνεση από αυτήν. Η πραγματοποίηση έργων χωρίς την παραπάνω συναίνεση συνιστά ποινικό αδίκημα που τιμωρείται με την ποινή του άρθρου 259 του Ποινικού Κώδικα.
3. Η διάταξη του άρθρου 9 του Ν.2576/1998 (ΦΕΚ 25 Α') εξακολουθεί να ισχύει ανεξαρτήτως εάν ανατίθεται ή όχι στην Ε.ΥΔ.Α.Π. η εκτέλεση των εργασιών της παραγράφου 2 του άρθρου 6.
4. Οι προβλεπόμενοι στην παράγραφο 1 του άρθρου 20 του Ν. 1068/1980 κανονισμοί εκδίδονται ή τροποποιούνται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.ΥΔ.Α.Π., με την επιφύλαξη της διάταξης του άρθρου 10 του Ν.2414/1996 (ΦΕΚ135Α') και χωρίς να θίγονται τα εργασιακά, ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά δικαιώματα των εργαζομένων.
5. Το προσωπικό της εταιρείας δύναται να μεταφέρεται σε θυγατρικές της εταιρείες, που συνιστώνται, ή σε άλλες εταιρείες στις οποίες αυτή συμμετέχει. Για το ανωτέρω προσωπικό εξακολουθούν να εφαρμόζονται, κατά τα λοιπά, οι διατάξεις που διέπουν τις εργασιακές σχέσεις του προσωπικού της Ε.ΥΔ.Α.Π..
6. Οι καθολικοί ή ειδικοί διάδοχοι ιδιοκτητών ακινήτων, για τα οποία έχουν βεβαιωθεί οφειλές πάσης φύσεως υπέρ της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.), ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον με τους δικαιοπαρόχους αυτών, για την πλήρη αποπληρωμή των οφειλών του ακινήτου προς την «Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.». Σχετική μνεία της υποχρέωσης αυτής υποχρεούνται να καταχωρίζουν οι συμβολαιογράφοι στα συμβόλαια μεταβίβασης της κυριότητας. [Η

παρ.6 τίθεται όπως προστέθηκε με την παρ.5 του άρθρου 8 του Ν.3481/2006,ΦΕΚ Α' 162/2.8.2006]

Άρθρο 10

Θέματα δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών

1. Οι αναφερόμενες στο άρθρο 1 του Ν. 2414/1996 (ΦΕΚ 135 Α') Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμοί που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα στο Δημόσιο ή υπάγονται στις διατάξεις του Ν. 2000/1991 (ΦΕΚ 206 Α'), οι οποίες έχουν τη μορφή ανώνυμης εταιρείας και εν όψει της εισαγωγής τους στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, προβαίνουν, σύμφωνα με τις διατάξεις της οικείας νομοθεσίας, σε αναμόρφωση των οικονομικών τους καταστάσεων (όπως ενδεικτικώς με μεταβίβαση παγίων, αναμόρφωση του εταιρικού τους κεφαλαίου και των ιδίων κεφαλαίων, διαγραφή χρεών, συμψηφισμό απαιτήσεων με το Δημόσιο ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου ή εταιρείες), θεωρούνται ότι πληρούν τις προϋποθέσεις της περιπτώσεως 3 του τμήματος Ι του άρθρου 3 του Π.Δ. 350/1985 (ΦΕΚ 126 Α'), εφόσον καταρτίζουν ελεγμένο από ορκωτό ελεγκτή σχέδιο (proforma) των κατά τα ανωτέρω αναμορφωμένων οικονομικών καταστάσεων για τις τρεις κατ' ανώτατο όριο τελευταίες χρήσεις προ της εισαγωγής. Το σχέδιο αυτό περιλαμβάνεται στο ενημερωτικό δελτίο που συντάσσεται, δημοσιεύεται και εγκρίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 348/1985 (ΦΕΚ 125 Α').

2. Τα πάγια στοιχεία των Δημοσίων Επιχειρήσεων και οργανισμών που αναφέρονται στο άρθρο 1 του Ν. 2414/1996 (ΦΕΚ 135 Α') μπορούν να εκτιμηθούν από εκτιμητές του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών ή από άλλον αναγνωρισμένο εκτιμητή διεθνούς κύρους, τον οποίο θα επιλέξει η επιχείρηση. Οι εκτιμήσεις ενσωματώνονται στις οικονομικές καταστάσεις της ανώνυμης εταιρείας που προέρχεται από μετατροπή Δημόσιας Επιχείρησης της πρώτης μετά τη μετατροπή χρήσης. Η διαφορά που τυχόν θα προκύψει από την εκτίμηση αυτή σχηματίζει Ειδικό Αποθεματικό κεφάλαιο, η δημιουργία του οποίου δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε φορολογία.

3. Διάφορες υποχρεώσεις, προβλέψεις και απαξιώσεις οι οποίες δεν είχαν απεικονιστεί στις υφιστάμενες κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού οικονομικές καταστάσεις της ανώνυμης εταιρείας που προέρχεται από μετατροπή Δημόσιας Επιχείρησης ή Οργανισμού του άρθρου 1 του Ν. 2414/1996 και οι οποίες ανάγονται σε προηγούμενες χρήσεις, απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις για την πρώτη μετά τη μετατροπή της σε ανώνυμη εταιρεία χρήση, με ισόποση αύξηση ή μείωση του Ειδικού Αποθεματικού της προηγούμενης παραγράφου 2.

4. Στις Επιχειρήσεις και Οργανισμούς του άρθρου 1 του Ν. 2414/1996 δεν επιβάλλονται πρόστιμα ή κυρώσεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (π.δ. 186/1992, ΦΕΚ 84 Α') και του Ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α'), όπως ισχύει, εφόσον τυχόν παραλείψεις στις οικονομικές καταστάσεις και τα σχετικά βιβλία και στοιχεία των Επιχειρήσεων και Οργανισμών αποκατασταθούν μέχρι την ημερομηνία της υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος μετά από το πέρας της πρώτης εταιρικής χρήσης μετά τη μετατροπή τους σε ανώνυμη εταιρεία. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης η παραπάνω προθεσμία μπορεί να παραταθεί.

5. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, με χρήση εξομοιώνεται και κάθε βραχύτερη του έτους διαχειριστική περίοδος των ανωτέρω Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, με τη νομική μορφή που είχαν πριν από τη μετατροπή τους σε ανώνυμες εταιρείες. Η χρήση αρχίζει την 1η Ιανουαρίου του έτους αυτού και λήγει την προηγούμενη της έναρξης της πρώτης χρήσης τους ως ανωνύμων εταιρειών.» [Το άρθρο 10 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του Ν. 2941/2001, Α' 201/12.9.2001]

Άρθρο 11

Θέματα χρηματιστηριακών συναλλαγών

1. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 5 του Π.Δ.51/1992 αντικαθίστανται ως εξής: «1. Κάθε πρόσωπο του άρθρου 4 παρ. 1 του παρόντος που αποκτά ή εκχωρεί συμμετοχή σε μία εταιρεία του άρθρου 4 παρ. 1 και λόγω αυτής της απόκτησης ή της εκχώρησης το ποσοστό των δικαιωμάτων ψήφου που κατέχει φθάνει ή υπερβαίνει τα όρια των 5%, 10%, 20%, 1/3, 50% και 2/3 του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου ή κατέρχεται κάτω από τα όρια αυτά, οφείλει να ενημερώνει την εταιρεία και την αρμόδια αρχή, την επόμενη της απόκτησης ή της εκχώρησης ημέρα, σχετικά με το ποσοστό των δικαιωμάτων ψήφου, όπως επίσης και με το ποσοστό του μετοχικού κεφαλαίου που κατέχει μετά από αυτήν την απόκτηση ή την εκχώρηση.

2. Αν το πρόσωπο της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού δεν έλαβε γνώση αυθημερόν της απόκτησης ή της εκχώρησης που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο, το πρόσωπο αυτό οφείλει να ενημερώσει την εταιρεία ή την αρμόδια αρχή την επόμενη της ημέρας κατά την οποία έλαβε γνώση

της απόκτησης ή της εκχώρησης ή την επόμενη της ημέρας που θα όφειλε, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων, να έχει λάβει σχετικώς γνώση.»

2. Στο άρθρο 5 του Π.Δ. 51/1992 (ΦΕΚ 22 Α') προστίθενται νέες παράγραφοι 4, 5 και 6 που έχουν ως εξής: «4. Κάθε μέτοχος που κατέχει περισσότερο από δέκα τοις εκατό (10%) των δικαιωμάτων ψήφου εταιρείας του άρθρου 4 παρ. 1 του παρόντος προεδρικού διατάγματος οφείλει να προβαίνει στην προβλεπόμενη από τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου ενημέρωση προς την Εταιρία και το Χ.Α.Α, και σε κάθε περίπτωση μεταβολής του ποσοστού δικαιωμάτων ψήφου που κατέχει ίση προς ή μεγαλύτερη από τρία τοις εκατό (3%) του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου στην Εταιρεία. Νέες μεταβολές του παραπάνω ύψους που ακολουθούν τη γνωστοποίηση, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, δημιουργούν νέα υποχρέωση γνωστοποίησης.

5. Την υποχρέωση ενημέρωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, αλλά ανεξαρτήτως του ποσοστού δικαιωμάτων ψήφου που κατέχει, έχει και κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και κάθε ανώτατο διευθυντικό στέλεχος (Διευθύνων Σύμβουλος, Γενικός Διευθυντής) αυτής που είναι και μέτοχός της. Επιπλέον τα πρόσωπα αυτά υποχρεούνται να γνωστοποιούν στο Χ.Α.Α, και κάθε συναλλαγή τους στη μετοχή της Εταιρείας, εάν κατά τη διάρκεια μίας ημέρας το ύψος των συναλλαγών τους στη μετοχή αυτή υπερβαίνει συνολικά το ποσό των εκατό εκατομμυρίων (100.000.000) δραχμών.

6. Κάθε Α.Χ.Ε. οφείλει να γνωστοποιεί στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών κάθε συναλλαγή που πραγματοποιείται σε μετοχή η οποία βρίσκεται υπό επιτήρηση, καθώς και κάθε άλλη συναλλαγή σε συγκεκριμένη μετοχή, την οποία ορίζει κάθε φορά η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, εφόσον αυτή υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) του συνολικού ημερήσιου όγκου συναλλαγών στη συγκεκριμένη μετοχή. Η γνωστοποίηση αυτή πρέπει να γίνεται το αργότερα την επομένη της συναλλαγής και θα πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ατομικά στοιχεία του συναλλαγέντος επενδυτή και το ύψος της συναλλαγής. Με απόφασή της η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δύναται να ορίζει τους ειδικότερους όρους και τη διαδικασία της γνωστοποίησης και του προσδιορισμού των μετοχών στις οποίες αφορά η γνωστοποίηση, καθώς και να αναπροσαρμόζει το ανωτέρω ποσοστό. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει το δικαίωμα να ενημερώνει το κοινό για τη συναλλαγή αυτή με τη διαδικασία, που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 10 του παρόντος. Παράβαση της υποχρέωσης της παρούσας παραγράφου από την Α.Χ.Ε. επισύρει τις ποινές του πρώτου εδαφίου του άρθρου 14 του παρόντος.»

3. Στο άρθρο 44 του Ν. 2396/1996 (ΦΕΚ 73 Α'), όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 1 του άρθρου 107 του Ν. 2533/1997 (ΦΕΚ 228 Α'), προστίθεται νέα παράγραφος 3 που έχει ως εξής: «3. Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, που λαμβάνεται ύστερα από γνώμη των Διοικητικών Συμβουλίων του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών και του Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών Αθηνών Α.Ε., καθορίζονται η διαδικασία εκποίησης των εισηγμένων ενσώματων ανωνύμων μετοχών που δεν κατατέθηκαν στην εκδότρια εταιρεία ή στους εξουσιοδοτημένους από αυτήν χειριστές, οι υποχρεώσεις της εκδότριας εταιρείας για την τήρηση διατυπώσεων δημοσιότητας σχετικά με την εκποίηση των μετοχών και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Με την ίδια ή όμοια απόφαση μπορεί να παρατείνεται η προθεσμία που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 42 και στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου.»

4. Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου ισχύει από 11.11.1997. Σε περίπτωση που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου η προβλεπόμενη στην παράγραφο 2 του άρθρου 42 και στην παράγραφο 1 του άρθρου 44 του Ν. 2396/1996 προθεσμία έχει λήξει, η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο του παρόντος άρθρου.

5. Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 14 του Π.Δ.51/1992 αντικαθίσταται ως εξής: «Κάθε πρόσωπο από τα προαναφερόμενα στο άρθρο 4 παρ. 1 του παρόντος που παραβιάζει τις υποχρεώσεις του, σύμφωνα με τα άρθρα 4, 5 και 6 του παρόντος, τιμωρείται με πρόστιμο επιβαλλόμενο από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών και μη δυνάμενο να υπερβεί τα τριακόσια εκατομμύρια (300.000.000) δραχμές.»

Άρθρο 17

Ρυθμίσεις ληξιπρόθεσμων οφειλών δήμων, κοινοτήτων,
Δ.Ε.Υ.Α. και δημοτικών επιχειρήσεων

1.α. Οι ληξιπρόθεσμες μέχρι την 31η Αυγούστου 1999 υποχρεώσεις των δήμων και κοινοτήτων προς την Ε.Υ.Δ.Α.Π. και το Ελληνικό Δημόσιο απαλλάσσονται από κάθε είδους πρόσθετες προσαυξήσεις, επιβαρύνσεις κ.λπ., εφόσον ο οικείος δήμος ή κοινότητα καταβάλει εφάπαξ την κύρια οφειλή μέσα σε έξι (6) μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος. Η προθεσμία της παραγράφου 1α και μόνο όσον αφορά τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των δήμων και κοινοτήτων προς το Ελληνικό Δημόσιο, του

άρθρου 17 του Ν. 2744/1999, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 11 του Ν. 2839/2000 (ΦΕΚ 196 Α') και 5 του Ν. 2892/2001 (ΦΕΚ 46 Α'), παρατείνεται μέχρι 30.6.2002. [Το εδάφιο β τίθεται όπως προστέθηκε με την παρ.2 του άρθρου 45 του Ν.2992/2002, ΦΕΚ Α' 54/20.3.2002]

1.β. Οι υποχρεώσεις των δήμων και κοινοτήτων προς το Ι.Κ.Α., ΤΥΔΚΥ και ΤΑΔΚΥ από καθυστερούμενες ασφαλιστικές εισφορές μέχρι την 31η Αυγούστου 1999 απαλλάσσονται από τις πρόσθετες προσαυξήσεις, επιβαρύνσεις κ.λπ., εφόσον ο οικείος δήμος ή κοινότητα καταβάλει στους ασφαλιστικούς φορείς εφάπαξ το ποσό της κύριας οφειλής του, μέσα σε έξι (6) μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος. Σε περίπτωση μη καταβολής του ποσού της παραπάνω οφειλής, καθίσταται αιτιητό το σύνολο της οφειλής μετά των νομίμων προσαυξήσεων, επιβαρύνσεων κ.λπ.. Οι τρέχουσες απαιτητές ασφαλιστικές εισφορές από την 1η Σεπτεμβρίου 1999 και μετά καταβάλλονται κανονικά μέσα στις νόμιμες προθεσμίες.

2. Οι ληξιπρόθεσμες μέχρι την 30ή Ιουνίου 1999 υποχρεώσεις των δήμων και κοινοτήτων προς:

α) τις Δ.Ε.Κ.Ο., β) τους ιδιώτες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, για οφειλές που προέκυψαν από την εκτέλεση έργων, προμηθειών ή τη σύνταξη μελετών, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, γ) το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για τις οφειλές από δάνεια που τους έχει χορηγήσει, καθώς και ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της παραγράφου 1 του παρόντος δύνανται να εξοφλούνται με σύναψη δανείων από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, ύστερα από σχετική αίτησή τους.

3. Δάνεια της ίδιας κατηγορίας και με τους ίδιους όρους χορηγούνται στις Δ.Ε.Υ.Α. και στις λοιπές δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις που έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές της παραγράφου 2, από δάνεια που έχουν χορηγηθεί με εγγυήσή τα τακτικά έσοδα του οικείου δήμου ή κοινότητας.

4. Με σύναψη δανείου από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, εντός της αποκλειστικής προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, ρυθμίζονται επίσης ύστερα από αίτηση του δήμου ή της κοινότητας και τα υφιστάμενα μέχρι την 30ή Ιουνίου 1999 χρεωστικά ανοίγματα των δήμων και κοινοτήτων στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Με την παρέλευση απράκτου της ως άνω προθεσμίας, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων δύναται να βεβαιώνει οίκοθεν τα ανωτέρω χρεωστικά ανοίγματα στις οικείες δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.). Τα δάνεια του παρόντος άρθρου μπορεί να χορηγούνται με χρόνο εξόφλησης μέχρι δεκαπέντε (15) έτη και με επιτόκιο ίσο με αυτό της εκάστοτε προηγούμενης έκδοσης τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου, ισόχρονης ή πλησιέστερης χρονικής διάρκειας, προσαυξημένο κατά μία μονάδα. Οι προθεσμίες των παραγράφων 1α και 1β και η αποκλειστική προθεσμία της παρ. 4 του άρθρου 17 του Ν. 2744/1999 (ΦΕΚ 222Α) παρατείνονται από τότε που έληξαν, μέχρι τις 30 Ιουνίου 2001. [Το τελευταίο τίθεται όπως προστέθηκε και τροποποιήθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 11 του Ν.2839/2000, ΦΕΚ Α' 196/12.9.2000 και με την παρ.20 του άρθρου 5 του Ν.2892/2001 ΦΕΚ Α' 46/9.3.2001].

[Η παράγραφος 5 παραλείπεται]

Η παρ. 6 του άρθρου 17 του Ν. 2744/1999 καταργείται.

Όλα τα αναφερόμενα στην παράγραφο αυτή δάνεια αναπροσαρμόζονται και αυτά υποχρεωτικά την 1.1 και 1.7 κάθε έτους, με απόφαση του Δ.Σ. του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων. Η αναπροσαρμογή αυτή γίνεται με βάση το μέσο όρο του προηγούμενου εξαμήνου των ομολόγων δεκαετούς διάρκειας, ο δε μέσος όρος ορίζεται από τον Ο.Δ.ΔΗ.Χ. ή τις ανωτέρω αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και αφορά τα τρέχοντα επιτόκια (αποδόσεις) δεκαετούς διάρκειας. Τα ανωτέρω επιτόκια προσαυξάνονται κάθε φορά κατά 0,5%.

[Η παράγραφος 6 καταργείται με την παρ.5β του άρθρου 19 του Ν.3242/2004, ΦΕΚ Α' 102/24.5.2004]

7. Το προϊόν των δανείων αυτού του άρθρου απαγορεύεται να διατίθεται για οποιονδήποτε άλλο σκοπό και εγγράφεται σε ειδικό κωδικό του προϋπολογισμού του δήμου ή της κοινότητας με τίτλο «Δάνειο του νόμου...../1999 για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων οφειλών». Οποιαδήποτε εντολή πληρωμής σε βάρος του κωδικού αυτού, που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος, είναι άκυρη και ο δημοτικός ή κοινοτικός ταμίας υποχρεούται να μην την εκτελέσει.

8. Τα δάνεια του παρόντος άρθρου χορηγούνται στους δικαιούχους των οποίων οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις, αθροιζόμενες με το μέρος των τακτικών τους εσόδων που παρακρατούνται ετησίως από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για εξόφληση άλλων μακροπρόθεσμων υποχρεώσεών τους, υπερβαίνουν: α) το 5% των τακτικών τους εσόδων, εφόσον πρόκειται για δήμους ή κοινότητες με τακτικά έσοδα οικονομικού έτους 1999 που δεν υπερβαίνουν το ένα δισεκατομμύριο (1.000.000.000) δραχμές και β) το 10% των τακτικών τους εσόδων, εφόσον πρόκειται για δήμους ή κοινότητες με τακτικά έσοδα οικονομικού έτους 1999 που υπερβαίνουν το ένα δισεκατομμύριο (1.000.000.000) δραχμές. [Τα στοιχεία α και β τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με την παρ.4 του άρθρου 11 Ν.2839/2000 ΦΕΚ Α' 196/12.9.2000]

9. Για τον υπολογισμό των ανωτέρω ποσοστών λαμβάνονται υπόψη και οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των παραγράφων 3 και 4. Ως τακτικά έσοδα λαμβάνονται υπόψη τα πραγματοποιηθέντα του οικονομικού έτους 1999 του οικείου δήμου ή κοινότητας. [Το τελευταίο εδάφιο της παρ.9 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 11 του Ν.2839/2000(ΦΕΚ Α 196/12.9.2000)]

10. Το ύψος και ο χρόνος αποπληρωμής του δανείου καθορίζονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε η ετήσια τοκοχρεολυτική δόση εξόφλησής του να μην υπερβαίνει το 15% ή το 30% των τακτικών εσόδων των δήμων και κοινοτήτων των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 8. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων μπορεί να αποφασίζει τη χορήγηση δανείων σε δήμους και κοινότητες με χρόνο εξόφλησης μεγαλύτερο των δεκαπέντε (15) ετών, εάν από την εν γένει οικονομική κατάσταση του οικείου δήμου ή κοινότητας προκύπτει, ότι με τον τρόπο αυτόν διασφαλίζεται καλύτερα η ομαλή εξυπηρέτηση του δανείου.

11. Η εξόφληση των δανείων γίνεται με παρακράτηση από τα έσοδα των οικείων δήμων και κοινοτήτων που προέρχονται από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (Κ.Α.Π.) του ν. 1828/1989. Η παρακράτηση γίνεται από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις. Σε περίπτωση που τα έσοδα από τους Κ.Α.Π. δεν επαρκούν για την εξόφληση του δανείου, η εξόφληση μπορεί να γίνεται με παρακράτηση άλλων εσόδων των δήμων που είναι δυνατόν να εκχωρηθούν.

12. Το υφιστάμενο την 30ή Ιουνίου 1999 χρεωστικό υπόλοιπο του τηρούμενου στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων λογαριασμού Π.Α.Κ.Υ. (Πληρωμές Αποδοχών Κοινοτικών Υπαλλήλων) κεφαλαιοποιείται και η εξόφλησή του γίνεται σταδιακά: α) κατά 50% του χρεωστικού υπολοίπου με παρακράτηση - ποσοστού - 15% από τα καθαρά κέρδη που αποδίδει κάθε χρόνο το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων στο Ελληνικό Δημόσιο σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και β) κατά το υπόλοιπο με παρακράτηση ποσοστού 20% από τους τόκους που αποδίδει κάθε εξάμηνο το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης επί των χρηματικών υπολοίπων των δήμων και κοινοτήτων, καθώς και των τόκων για τις καταθέσεις βάσει των άρθρων 67 και 68 του Ν.3033/1954. Η παρακράτηση αρχίζει κατά την απόδοση των κερδών της οικονομικής χρήσης 1999 και των τόκων του δεύτερου εξαμήνου 1999. Στο τέλος κάθε έτους το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων γνωστοποιεί στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και στο Υπουργείο Οικονομικών το ποσό που έχει παρακρατήσει και το ποσό που απομένει για εξόφληση του χρέους. Ο λογαριασμός που τηρείται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων υπό τον τίτλο «Πληρωμές Αποδοχών Κοινοτικών Υπαλλήλων», καταργείται από την 1^η Ιανουαρίου 2007. Το υφιστάμενο στις 31.12.2006 χρεωστικό υπόλοιπο του εν λόγω λογαριασμού κεφαλαιοποιείται. Το ανωτέρω χρεωστικό υπόλοιπο, καθώς και το εναπομείναν χρέος από την κεφαλαιοποίηση της παρ. 12 του άρθρου 17 του ν. 2744/1999 (ΦΕΚ 222 Α'), καλύπτεται από αποδοτέα έσοδα του άρθρου 25 του ν. 1828/1989 (ΦΕΚ 2 Α') παρελθόντων οικονομικών ετών. Το ακριβές ύψος του ποσού, ο τρόπος καταβολής του, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια ρυθμίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών, ύστερα από πρόταση του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων. Η προβλεπόμενη παρακράτηση στο σημείο β' της παρ. 12 του άρθρου 17 του ν. 2744/1999 παύει να διενεργείται από την 1η Ιανουαρίου 2007. [Η παράγραφος 12 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.7 του άρθρου 17 του Ν.3491/2006, ΦΕΚ Α' 207/2.10.2006].

13. Η διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 18 του Ν. 2539/1997 καταργείται από την 1η Ιανουαρίου του 2000. Από την ημερομηνία αυτή οι αποδοχές των ειδικής περιορισμένης διαβάθμισης υπαλλήλων των κοινοτήτων που έχουν καταργηθεί βαρύνουν τους οικείους δήμους.

14. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, καθορίζονται οι διαδικασίες και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την εφαρμογή του άρθρου αυτού, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Στις διατάξεις του άρθρου 17 του Ν. 2744/1999 υπάγονται και αα. οι υποχρεώσεις από οποιαδήποτε αιτία, εφόσον έχουν επιδικαστεί με τελεστική δικαστική απόφαση, ββ. οι πάσης φύσεως υποχρεώσεις από οφειλές προς εργαζομένους, γγ. όλες οι υποχρεώσεις, που αναφέρονται στο άρθρο 17, συμπεριλαμβανομένων και των υπό στοιχ. αα' και ββ' της παρούσας παραγράφου, που κατέστησαν ή θα καταστούν ληξιπρόθεσμες μέχρι 31.12.2000, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές θα αφορούν το προ της 31.12.1998 χρονικό διάστημα. [Η παράγραφος 14 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 11 του Ν.2839/2000, ΦΕΚ Α 196/12.9.2000].

Άρθρο 18 **Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά σε επί μέρους διατάξεις του. Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Παράρτημα 2

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών

Προς τους Μετόχους της «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ Α.Ε.(Ε.Υ.Δ.Α.Π.)»

Έκθεση επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ Α.Ε.(Ε.Υ.Δ.Α.Π.)» (Εταιρεία), που αποτελούνται από την κατάσταση οικονομικής θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2010, τις καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των οικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των οικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ Α.Ε.(Ε.Υ.Δ.Α.Π.)» κατά την 31 Δεκεμβρίου 2010 και τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές της για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θέματα Έμφασης

Χωρίς να διατυπώνουμε επιφύλαξη στη γνώμη μας, επιστούμε την προσοχή σας στα εξής:

1. Η Εταιρεία σύμφωνα με τον ιδρυτικό της Νόμο 2744/99, υπέγραψε Σύμβαση με το Ελληνικό Δημόσιο σύμφωνα με την οποία το Δημόσιο ανέλαβε δέσμευση για την επιχορήγηση της Ε.Υ.Δ.Α.Π. είτε από Κοινοτικούς Πόρους είτε από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων για την κάλυψη του 60% της κεφαλαιακής δαπάνης που θα καταβάλει η Ε.Υ.Δ.Α.Π. για τη συντήρηση, ανακαίνιση, βελτίωση ή και την επέκταση του συστήματος ύδρευσης και αποχέτευσης για την οκταετία από το 2000 έως το 2008. Έναντι του παραπάνω Επενδυτικού Προγράμματος ύψους Ευρώ 1,22 δις περίπου, στο οποίο περιλαμβάνονται όπως προαναφέραμε και οι συντηρήσεις, η Εταιρεία έχει δαπανήσει για κεφαλαιουχικές δαπάνες μέχρι 31/12/2008 ποσό Ευρώ 432 εκατ. περίπου για τις οποίες δικαιούται επιχορήγηση ύψους Ευρώ 259 εκατ. περίπου (432*60%) ενώ για τις δαπάνες συντήρησης διεκδικεί την αντίστοιχη επιχορήγηση.

Η Εταιρεία έναντι της επιχορήγησης που δικαιούται, έχει λάβει μέχρι 31.12.2010 ποσό Ευρώ 9 εκατ. περίπου. Με βάση τα ανωτέρω η απαίτηση της Εταιρείας από το Ελληνικό Δημόσιο ανέρχεται σε Ευρώ 250 εκατ. Περίπου (259-9) και σύμφωνα με την αρχή της συντηρητικότητας, δεν έχει καταχωρηθεί στους λογαριασμούς των απαιτήσεων με ισόποση πίστωση των λογαριασμών των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων το υπόλοιπο των οποίων μεταφέρεται σταδιακά στα αποτελέσματα ανάλογα με το βαθμό απόσβεσης του επιχορηγούμενου συστήματος ύδρευσης και αποχέτευσης. Αν διενεργούνταν οι προαναφερόμενες εγγραφές θα εμφανίζονταν βελτιωμένα τα αποτελέσματα της τρέχουσας και της προηγούμενης χρήσεως κατά 5,2 εκατ. περίπου αντιστοίχως και βελτιωμένη η καθαρή θέση κατά Ευρώ 45 εκατ. περίπου.

Διευκρινίζεται ότι με την από 10/8/2004 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων επήλθε τροποποίηση του Επενδυτικού προγράμματος της Εταιρείας, από την οποία δεν επηρεάζεται η ανωτέρω απαίτηση από το Ελληνικό Δημόσιο. Επισημαίνεται ότι μετά από υποβολή αίτησης της Εταιρείας προς το Ελληνικό Δημόσιο, η οποία προβλέπεται στο Παράρτημα 4 της προαναφερόμενης Σύμβασης μεταξύ της Εταιρείας και του Ελληνικού Δημοσίου, η Εταιρεία για τις κεφαλαιουχικές δαπάνες που πραγματοποίησε, στη χρήση 2010 ποσού Ευρώ 57,9 εκατ. περίπου και στη χρήση 2009 ποσού Ευρώ 47,4 εκατ. Περίπου, θα δικαιούται επιχορηγήσεις ποσού Ευρώ 34,8 εκατ. περίπου (57,9X 60%) και Ευρώ 28 εκ.(47,4 X 60%) αντιστοίχως.

Η Εταιρεία διεκδικεί και επιχορήγηση (60%) για τις δαπάνες συντήρησης σύμφωνα με την σύμβαση με το Ελληνικό Δημόσιο. Από το σύνολο των δαπανών που αφορούν λειτουργία και συντήρηση εγκαταστάσεων ύψους Ευρώ 704 εκατ. περίπου που πραγματοποιήθηκαν μέχρι την 31.12.2008 δεν είναι εφικτό να προσδιορισθεί το ποσό που αντιστοιχεί μόνο στη συντήρηση. Μέχρι την ημερομηνία ολοκλήρωσης του ελέγχου μας, δεν έχει οριστικοποιηθεί μεταξύ της Εταιρείας και του Ελληνικού Δημοσίου το ποσό της επιχορήγησης που αντιστοιχεί στις δαπάνες συντήρησης.

Παράλληλα με τα ανωτέρω από τη χρήση 2004 εκκρεμεί η σύναψη σύμβασης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και εταιρείας, σχετικά με την παροχή από το Ελληνικό Δημόσιο στην εταιρεία ακατέργαστου ύδατος η οποία με βάση την ισχύουσα μέχρι 31/12/2004 σύμβαση συμψηφίζεται με το παρεχόμενο από την εταιρεία κόστος συντήρησης και λειτουργίας των παγίων περιουσιακών στοιχείων αποταμίευσης και μεταφοράς ύδατος που ανήκουν στο Ελληνικό Δημόσιο.

2. Μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της έκθεσης ελέγχου δεν είχε μεταγραφεί το σύνολο των εκχωρηθέντων ακινήτων στο Ν.Π.Δ.Δ «Εταιρεία Παγίων Ε.Υ.Δ.Α.Π.» συνολικής αναπόσβεστης αξίας Ευρώ 657 εκατ. περίπου.

Αναφορά επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Θεμάτων

α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στην παράγραφο 3δ του άρθρου 43α του Κ.Ν 2190/1920.

β) Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοίχιση του περιεχομένου της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, στα πλαίσια των οριζόμενων από τα άρθρα 43α και 37 του Κ.Ν. 2190/1920.

Αθήνα, 30 Μαρτίου 2011
Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές

Βασίλειος Δ. Παπαγεωργακόπουλος
Α.Μ. ΣΟΕΛ 11681

Γεώργιος Π. Σπανουδάκης
Α.Μ. ΣΟΕΛ 14721

Συνεργαζόμενοι Ορκωτοί Λογιστές α.ε.ο.ε.
μέλος της Crowe Horwath International
Φωκ. Νέγρη 3, 11257 Αθήνα
Αρ Μ ΣΟΕΛ 125

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γκίκα Δημητρίου Χ.. *Η Ανάλυση και οι Χρήσεις Λογιστικών Καταστάσεων*, Εκδόσεις Γ. Μπένου, Αθήνα 2002

Νικήτα Α. Νιάρχου. *Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων*, Έβδομη Έκδοση, Εκδόσεις Σταμούλη Α.Ε., Αθήνα 2004

Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας Α.Ε. (Ε.Υ.Δ.Α.Π.). *Ετήσια Οικονομική Έκθεση της χρήσης 1 Ιανουαρίου μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2008*

Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας Α.Ε. (Ε.Υ.Δ.Α.Π.). *Ετήσια Οικονομική Έκθεση της χρήσης 1 Ιανουαρίου μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2009*

Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας Α.Ε. (Ε.Υ.Δ.Α.Π.). *Ετήσια Οικονομική Έκθεση της χρήσης 1 Ιανουαρίου μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2010*

Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας. *Ετήσιος Απολογισμός και Ετήσιο Δελτίο 2008*

Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας. *Ετήσιος Απολογισμός και Ετήσιο Δελτίο 2009*

Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας. *Ετήσιος Απολογισμός και Ετήσιο Δελτίο 2010*

Διπλωματική Εργασία του Γρηγοριάδη Γρηγόρη. *Μελέτη Βιωσιμότητας και Προσδιορισμός Αξίας Αλυσίδας Σούπερ Μάρκετ*, Θεσσαλονίκη 2011

Εργασία της Ιωαννίδου Ελένης. *Χρηματοοικονομική Ανάλυση μιας Ανώνυμης Εταιρείας :Leontaridis Workforce Design*, Έπιπλο Γραφείου, Κοζάνη 2009

Σημειώσεις του Λέκτορα Σταύρου Κ. Γούτσου. *Βιομηχανική Διοίκηση Ι*, Πάτρα 2004

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

www.eydap.gr

www.specisoft.gr

www.investopedia.com

www.naftemporiki.gr

nomothesia.ependyseis.gr

www.statistics.gr